

AYYILDIZ PARTİSİ

PARTİ PROGRAMI

İÇİNDEKİLER

PROGRAM TASLAĞI

Bölüm I: AYYILDIZ

- Sunuş
- Tanım
- İlkeler ve Amaçlar

Bölüm II DEMOKRASİ

- Demokratikleşme
- Örgütlenme ve Siyasal Katılım
- AYYILDIZ Partisinin Yapısı ve İşleyişi
- Seçimler
- Özgür İnsan Özgür Toplum
- Demokrasiyi Yaşatabilmek ve Demokrasiyle Yaşayabilmek
- Özgürlük ve Bağımsızlık

Bölüm III: GELİŞME

- Özet
- Ekonomi ve Gelişme
- Ekonomide Araçların Amaca Uygun Kullanımı
- Kaynak
- Halk Katılımıyla Hakça Gelişme
- Türkiye'nin Demokratik Gelişmesine
- Yurt Dışında Çalışan Katkısı

Bölüm IV: DEVLET

- Anayasa
- Yargı
- Yasama
- Yürütme
- Yerel Yönetimler

Bölüm V: İNSAN VE TOPLUM

- Eğitim Kültür Sanat ve Spor
- Konut
- İnsan ve Çevre Sağlığı

Bölüm VI: KURALLAR

- Kurallar

BÖLÜM 1 AYYILDIZ

- 1- SUNUŞ
- 2- NİÇİN AYYILDIZ
- 3- TANIM
- 4- İLKELER VE AMAÇLAR

SUNUŞ

AYYILDIZ Partisi, Atatürk sonrası kötü yönetilen 2002’de uzay çağında yiyecek ekmeğe dahi muhtaç edilen, sanayisi, üretimi, çalışan bir ülkenin can damarları olan fabrikalarına kilit vurulmuş, Atatürk zamanında bütün büyük devletlere kendini saydıran büyük Türk Milleti, Büyük Türkiye bugün getirilen yanlış yasalarla, yanlış politikalarla dilenci konumuna düşürülmüştür. İnsanların geleceğe olan umutlarının tükendiği şu günde;

AYYILDIZ Partisi bütün ülke çapında yapacağı yeniden yapılanmayla, dürüst, saygılı çalışan bir toplum yaratmayı amaçlayacak hem daha özgür hem daha dirlikli, düzenli bir toplum yaratma ve daha gerçek ve daha iyi işleyen bir demokrasi, daha sağlıklı ve hakça bir gelişme, Türkiye için uğraş veren, geleceğe yönelik bir partinin programıdır.

Programda bütün Türkiye’yi insan ayırımı yapmadan, bütün insanlara hizmet götürerek, bütün insanları kucaklayarak Atatürk ilkeleri doğrultusunda, kuralların ve amaçların açıklıkla belirtilmesine ve kavramların tanımlanmasına özen gösterilmiştir.

AYYILDIZ Partisi programı “Halk için halka karşı” devrimciliğe özenenlerden temelde ayrılan atacağı her adımda her değişiklikte uygulayacağı her çözümde halkın istemini ve katılımını arayan bir partidir. Atatürk ilkelerine ve inkılâplarına öncelik verilerek hazırlanmış tek programdır.

AYYILDIZ Partisi programı bütün insanları eşit görerek, bütün topluma hizmet ve yatırım götürmeyi amaçlayarak, Toplumunda düzeni, ahlaklı ve dürüst çalışmayı aşılıyarak her yönüyle, gelişmesiyle, büyümesiyle, sanayi ve devleşmiş, ekonomisiyle, dış pazarıyla dışa açılmış bir güçlü Türkiye yaratmayı hedef almıştır.

NİÇİN AYYILDIZ?

Daha özgür ve gelişmiş, dürüst bir toplum için,

Özgürlüğü sağlam güvencelere kavuşturmak için,

Hak ve olanak eşitliği için,

Halkın yönetime giderek artan ölçüde katılmasını öngörür,

Kurucu üyeler, sadece fikir bazında ve bu fikirler de halkın yararına olduğu takdirde sözlerini savunmaya, Genel Başkana iletmeye yetkilidir.

Adalet mekanizmasına, Amerika’da ki gibi Jüri sistemini getirerek kararın sadece hâkim tarafından değil de 15 kişilik halktan seçilecek jüri ile değerlendirilip, Adaletin daha da güçlü ve doğru bir şekilde gerçekleşmesini sağlamaktır. Böylece adalet mekanizmasının yanlış işleyen bölümleri de düzelecektir.

Ceza kanunlarını suçun cinsine ve şekline göre yeniden düzenleyip, bununla beraber de affın tamamen kaldırılmasını yürürlüğe koymaktır.

TANIM

Milletin egemenliğini belli sürelerde seçtiği milletvekilleri ile kullandığı devlet şekliyle Cumhuriyet idaresini benimseyerek Atatürk ilkeleri doğrultusunda ve demokrasiden yana yönetimiyle, Türkiye'nin gelişmesi ve dürüst, çalışkan, üretken bir toplum yaratmak için ant içmiş ve bu zorlu yolda hiç durmadan ilerleyecek bir partinin programıdır.

Programda bütün Türkiye'yi insan ayrımı yapmadan, bütün insanlara hizmet götürerek, bütün insanları kucaklayarak Atatürk ilkeleri doğrultusunda, kuralların ve amaçların açıklıkla belirtilmesine ve kavramların tanımlanmasına özen gösterilmiştir.

AYYILDIZ Partisi programı "Halk için halka karşı" devrimciliğe özenenlerden temelde ayrılan atacağı her adımda yapacağı her değişiklikte uygulayacağı her çözümde halkın istemini ve katılımını arayan bir partidir. Atatürk ilkelerine ve inkılaplarına öncelik vererek hazırlanmış tek programdır. Yargının bağımsızlığı mahkemelerin organ olarak bağımsızlığına bağlıdır. Bu konuda ancak yargı fonksiyonunu ifa eden hâkimlerin teminatlı bir statüye kavuşturulmaları, yani herhangi bir baskı veya tehditle karşılaşmaksızın görevlerini, tam bir serbestlik ve tarafsızlıkla yerine getirebilmeleri ile gerçek bir anlam kazanır. Fakat Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun başkanının Adalet Bakanı olması, bu bağımsızlığın üzerine siyasetin gölgesini düşürmektedir. Yargı bağımsızlığının tam anlamıyla sağlanabilmesi için gerekli yasal düzenlemeler yapılmalıdır.

Eğitim sisteminde öğrenciler arasında ortaya çıkan fırsat eşitsizliği gençlerimizin geleceklerini olumsuz yönde etkilemektedir. Bu yanlış gidişe dur demek, kaliteli bir eğitim sistemi yaratma, gençlerimizi yetenek ve başarılarına göre istedikleri üniversiteye sınavsız girebilecek şekilde hazırlamak partimizin ilk hedefleri arasındadır.

Bir toplumu önemli kılan eğitimi, sanayisi ve her alanda yapacağı atılımlar ve üretimdir. Eğitim bunların başında gelen önemli bir faktördür. Buna dayanarak da eğitimde yeniden yapılanmaya gidilmeli.

- 1) Zorunlu Eğitim 12 yıl olmalı,
- 2) Üniversiteye giriş sınavsız olmalı,
- 3) Fen liseleri göz bebeğimiz olmalı,
- 4) Meslek Lisesi mezunları mühendis olmalı,
- 5) Tıp Fakültesine, Sağlık Meslek Lisesi mezunları girmeli,
- 6) Tüm öğretmenler yönetici olmalı,
- 7) Öğretmenler odası kurulmalı,
- 8) Eğitimde Arı dil kullanılmadır.
- 9) Okul öncesi eğitime gerekli önem verilmeli.
- 10) Ev kadınları mesleki eğitim yoluyla üretime katkıda bulunmalı.
- 11) İlköğretim ve Üniversite dâhil olmak üzere kitap, ulaşım ve öğrenimin her alanı ücretsiz olacak, öğrenciler eğitimin her aşamasında hiçbir ücret ödemeyecek eğitimin her alanı parasız olacak.

İLKELER VE AMAÇLAR

AYYILDIZ Partisi'nin ilkeleriyle amaçları bir bütün oluşturur.

AYYILDIZ Partisi'nin uyacağı kurallar, izleyeceği politikalar ve kullanacağı araçlar da ilkeleriyle ve amaçlarıyla tutarlıdır.

ÖZGÜRLÜK VE BAĞIMSIZLIK

Özgür toplum olabilmenin başta gelen koşulu, tek tek herkesin özgür olmasıdır.

İnsan da toplum da kendini özgürlükle aşar.

Özgür toplumda

- * Dirlik düzenlik, özgürlükle sağlanır
- * Her düşünce ve inanç özgürce açıklanır.
- * Herkes dinsel inançlarının gereklerini özgürce yerine Getirir.
- * İnsanlar barışçı yollardan düşüncelerini gerçekleştire-Bilmek, amaçlarına erişebilmek, haklarını genişletip Koruyabilmek ve yönetime etkin biçimde katılabilmek için Özgürce örgütlenebilirler.
- * Herkes kendi yaşamını özgürce belirler.
- * İnsan kişiliğinin özgürce gelişmesi için önündeki engeller Kaldırılır.

* Hiç kimsenin veya örgütün özgürlüğü başkalarının özgürlüğünü engelleyemez ve temel özgürlüklere, bunun için Gerekenin ötesinde sınırlama getirilemez.

Bağımsızlığın kaynağı insanların özgür yaşama isteğidir.

Bağımsız olmayan bir ülkenin insanları özgür olamazlar ve özgürlükten yoksun insanların oluşturduğu bir toplumda, bağımsızlık yeterli güvenceye kavuşamayacağı gibi bağımsızlıktan güç ve yarar da yeterince sağlanamaz.

Onurlu bir ulus ne bağımsızlık uğruna özgürlüğünü feda eder, ne de özgürlük uğruna bağımsızlığını tehlikeye düşürür.

Bağımsızlık, uluslar arası işbirliği ve dayanışmayı engellemez ve gereksiz kılmaz. Bağımsızlık, uluslar arasında eşit koşullarla onurlu işbirliğinin ve dayanışmanın gereğidir.

Bağımsızlık, yurttaşların özgürlüğünden, ulusun egemenliğinden ve ulusal ekonomiden güç alan, bir dış politikayla ve ulusal güvenlik politikasıyla sağlamlaşır.

Soy ve köken ayrımı, din veya mezhep ayrımı, anadil veya bölge ayrımı gözetmeksizin, tüm yurttaşları Türk Ulusunun eşit üyeleri olarak bir tutan: Türk Ulusunu Türkiye'nin tarih ve kültür kalıtıyla da çağdaş uygarlıkla da bütünleştiren tüm ulusların bağımsızlığını dokunulmaz bir hak sayan: ve Türk Ulusunun esenliğini insanlığın esenliğinde arayan bir milliyetçilik anlayışı, Türkiye'nin birlik ve özgürlük içinde, barış ve bağımsızlık içinde gelişebilmesinin temel koşuludur.

ADALET VE EŞİTLİK

Hakların ve özgürlüklerin herkes için eşit bir biçimde korunması bakımından adalete güvenilmeyen bir toplumda devlete güven de sarsılır ve insanların veya toplum kesimlerinin birbirleriyle de devletle de ilişkilerinde barış ve huzur sağlanmaz olur.

Adalet devletin temeli olduğu kadar, hakların ve özgürlüklerin de başlıca güvencelerindedir.

Sosyal adalet, hukuksal anlamda adaletin bir gereğidir. Adaletin özünde hak duygusu ve bilinci vardır; hak duygusu ve bilinci ise, sosyal adaletin, sosyal ve siyasal eşitliğin ve temel özgürlüklerin kökleştiği bir toplumda gelişir.

Her iki anlamda da adalet, hak ve olanak eşitliğinin bulunduğu ve toplumun ortak çabalarıyla sağlanan ürünlerin hakça bölüşüldüğü bir toplumda anlam taşır. Hak ve olanak eşitliği ise, demokrasiyle ve hakça bir düzenle gerçekleşir ve güvence altına alınır.

Hak ve olanak eşitliğinin gözetilmediği toplumlardaki eşitsizlikleri, "insanların bir yaratılmadığı", "herkesin yeteneklerinin değişik olduğu gibi mazeretlerle savunmaya kalkışmak, başlı başına bir büyük haksızlık ve adaletsizliktir.

Adalet ve eşitlik, toplumdaki tüm yapıların ve kurumların da başta gelen ilkesi olmalıdır.

Adaletli ve hakça sonuçlar doğurmayan, hak ve olanak eşitsiz-liğine dayanan veya yol açan yapılar ve kurumlar, verimli ve iyi işler olsalar bile, adalet ve eşitlik ilkelerine uygun olarak, ve güçsüzleri güçlendirecek biçimde, yeniden düzenlemelidir.

DEMOKRASİ

Demokrasi, halkın kendini özgür iradesiyle yönettiği rejimdir.

Bunun için insanlar düşüncelerini özgürce açıklayıp tartışabilmeli ve özgürce örgütlenebilmelidirler. Özgürlük, hak ve olanak eşitliği ve adalet, demokrasinin gerekleridir; ve bunlar ancak demokrasiyle güvenceye kavuşur.

Demokrasinin işlerliği ve sürekliliği, yönetimin demokrasi kuralları içinde etkinlik kazanmasıyla sağlanır.

Demokrasi, çoğunluğun her istediğini yapabildiği bir rejim değil; azınlıkta olanların da haklarının ve özgürlüklerinin korunduğu ve çoğunluk durumuna erişebilme yollarının açık tutulduğu rejimdir.

Demokrasi, ulusal birliğin de, iç ve dış güvenliğinin de, demokratik haklarla ve özgürlüklerle birlikte güçlendirilmesini ve bütün toplumun dirlik ve düzenliğini gerektirir.

HAKÇA GELİŞME VE REFAH

Gelişme, ekonomik, sosyal, kültürel ve siyasal yönleriyle bir bütündür.

Bu bütünlük, gelişmenin hakça olmasını ve refah artışından tüm toplumunda hakça bir düzen içinde yararlanmasını öngörür.

Gelişmenin bütünlüğü de, siyasal, sosyal, ekonomik ve kültürel demokrasi bir bütün olarak gerçekleştiği oranda sağlanır.

Gelişmenin ekonomik yönü, ne başka yönlerinden öne alınabilir ne de ertelenebilir,

Ekonomik büyüme ve kalkınma, bir yandan herkese çalışma hakkı tanınarak, herkesin emeği hakça değerlendirilerek ve refah artışı hakça bölüşerek, bir yandan da üretkenlik ve girişimcilik, demokratik örgütlenme ve katılım desteklenerek hızlandırılır.

DAYANIŞMA VE BARIŞ

Demokratik dayanışmanın temelinde çoğulcu örgütlenme özgürlüğü vardır.

Örgün ve çoğulcu ve toplumsal dayanışma, güçsüzlerin gücüdür; hakların, özgürlüklerin ve demokrasinin toplumsal güvencesidir; halk katılımıyla hakça gelişmenin gereğidir; ulusal birliğin dayanağıdır.

Demokrasiyi yaşatabilmenin ve demokrasiyle yaşayabilmenin temel koşulları arasında yer alan iç güvenlik ve barış, etkili yönetim ve uzlaşma, bu tür bir örgün dayanışmayla sağlanır.

Ulusal gelir ve refah artışının hakça bölüşülmesi, hem dayanışmayla kolaylaşır hem de dayanışmayı kolaylaştırır. Özverinin de hakça dağılımı, toplumda dayanışma sağlayabilmenin gereğidir.

Toplumsal dayanışma, herkesin kendinden önce toplumu düşünmesi ve toplumun da herkesi eşdeğerde tutarak gözetmesi ile gerçekleşir.

Uluslar arasında dayanışma da barışı sağlamaştırır ve dünyada hakça bir düzen kurulmasını kolaylaştırır.

SAGLIKLI VE GÜVENLİ BİR YAŞAM

Sağlıklı ve güvenli yaşayabilmek, doğuştan, herkesin isteğidir ve hakkıdır.

Bir ülkenin düzeni, tüm insanların sağlıklı ve güvenli yaşama isteği ve hakkını karşılayabildiği oranda geçerlidir.

Toplumu bir hapisaneyeye bir tutsaklar kampına veya bir kafese dönüştürerek de sağlıklı ve güvenli

yaşama kavuşturma olanağı vardır; ama bu insanlık onuruyla ve insanın onu başka yaratıklara üstün kılan nitelikleriyle bağdaşmaz. Sağlıklı ve güvenli yaşam, özgürlükle, adalet ve eşitlikle birlikte gerçekleşirse insanlık onuruna yaraşır.

Dayanışma ve barış da, herkesin insanlık onuruna yaraşır yoldan sağlıklı ve güvenli yaşama olanağı elde edebildiği bir toplumda sağlam temellere dayanır.

BÖLÜM 2

DEMOKRASİ

- 1- DEMOKRATİKLEŞME
- 2- ÖRGÜTLENME VE SİYASAL KATILIM
- 3- AYYILDIZ PARTİSİNİN YAPISI VE İŞLEYİŞİ
- 4- SEÇİMLER
- 5- ÖZGÜR İNSAN, ÖZGÜR TOPLUM
- 6- DEMOKRASİYİ YAŞATABİLMEK VE DEMOKRASİYLE YAŞAYABİLMEK
- 7- ÖZGÜRLÜK VE BAĞIMSIZLIK

DEMOKRATİKLEŞME

AYYILDIZ Parti'sinin öncelik taşıyan görevi ve işleyişi, demokrasiye gerçeklik ve işlerlik kazandırmaktır.

Bu öncelik, partinin sosyal ve ekonomik görev ve işlevlerini ertelemek anlamına gelmez, çünkü halkı yoksulluktan ve ezilmekten kurtaracak, yönetimde ve ekonomide halkın ağırlığını artırarak toplumdaki adaletsizlikleri ve insan kişiliğinin serbestçe gelişmesi önündeki engelleri giderecek bir düzen, ancak, demokrasinin halka katacağı güçle kurulabilir.

Demokrasiye gerçeklik ve işlerlik kazandırabilmenin ve halkı demokrasiyle güçlendirebilmenin temel koşulu ise, anlatım ve örgütlenme özgürlüklerini genişletmektir.

Düşüncelerinin ve duygularını, gözlem ve bilgilerini, sözle, yazıyla veya sanatla açıklayabilen, başkalarına anlatabilen, gelecek kuşaklara aktarabilen ve soru sorup tartışabilen tek yaratık insandır. İnsan bu yeteneğini kullanarak, doğaya kendi yapıtlarını katar.

İnsana özgü bir başka yetenek de, değişik düşüncelere ve inançlara, değişik çıkarılara ve amaçlara göre örgütlenbilmesidir. İnsan toplumunu, "sürü" denen toplu yaşam biçimlerinden ayıran budur.

Bu tür çoğulcu örgütlenme, tek başlarına güçsüz olanları dayanışmayla güçlendirir, tek başlarına seslerini duyuramayanların seslerini birleştirerek gürleştirir, böylece toplumda güçler dengesinin ve hakça bir düzenin yolunu açar.

Bu iki özgürlüğü, anlatım ve örgütlenme özgürlüklerini engellemek, insanı insan yapan, ona doğadaki üstün yerini kazandıran ve insan toplumunu büyüklerin küçükleri yediği "orman yasası" kapsamında kurtulma olanağına kavuşturan yetenekleri sınırlamaktır.

Gelişme ekonomide olduğu kadar, sosyal yapıda ve ilişkilerde de düşünce ve değerlerde de, beklenti ve isteklerde de değişikliğe yol açar.

Yoksul bırakılan ve ezilen toplum kesimleri, gelişmeyle birlikte, toplumda, güçlerini artıracak yeni bir

denge arayışına girerler.

Güçlü kesimlerse, bir yandan gelişmenin sağladığı yeni ekonomik olanaklardan yararlanmak, fakat bir yandan da, sosyal yapıda ve dengede gelişmenin kaçınılmaz bir sonucu olarak ortaya çıkan değişim eğilimlerini önlemek ve kendi ayrıcalıklı durumlarını sürdürmek isterler. O nedenle, değişimi gerçekleştirebilmenin en etkili araçları olan anlatım ve örgütlenme özgürlüklerini sınırlı tutmaya çalışırlar.

Sınırlamayı kamuoyuna veya güvenlikten sorumlu devlet kuruluşlarına haklı gösterebilmek için, bu özgürlükleri bir huzursuzluk ve çatışma etkeni gibi gösterecek tertiplere ve kışkırtmalara girişmekten bile kaçınmazlar.

Başarılı olurlarsa, ya toplumda patlamalara yol açılır; veya değişimden yarar uman, değişime az yatkın toplum kesimleri küskünleşip pasifleşirler. Gelişme, o kesimlerin dinamizminden yoksun kalarak durular. Değişime açık toplum kesimlerinin gelişmeye hız ve süreklilik katabilmeleri, anlatım ve örgütlenme özgürlüklerinin genişliğine bağlıdır.

Bu açıdan, anlatım ve örgütlenme özgürlükleri, demokrasinin ve demokratik katılımın olduğu kadar, sürekli ve sağlıklı gelişmenin, sosyal yapıda ve dengede gelişme gereği olan değişimi gerçekleştirebilmenin ve hakça bir düzen içinde gelişme ürünlerini toplum yararına değerlendirebilmenin de temel koşullarıdır.

Gelişme sürecindeki toplumda, değişik kesimlerin çelişen çıkarları ve özelemleri, ancak anlatım ve örgütlenme özgürlüklerinden yararlanarak bağdaştırılabilir. Uzlaşmaya ve sağlıklı bir dengeye dayanan bir toplum yapısı ancak böyle oluşabilir.

O nedenledir ki, anlatım ve örgütlenme özgürlüklerinin birlikte ve gereğince işlediği bir demokrasi, bir uzlaşma ve barış rejimidir.

AYYILDIZ PARTİ'Sİ,

Demokrasiye gerçeklik ve işlerlik kazandırabilmek için;

İnsanca ve hakça bir düzeni halk katılımıyla kurabilmek için;

Gelişmeyi hızlandırabilmek, sürekli ve sağlıklı kılabilmek için;

Toplumda barış ve uzlaşma sağlayabilmek için,

Anlatım ve örgütlenme özgürlüklerini ve tüm demokratik hakları ve özgürlükleri genişletecektir ve sağlam anayasal, yasal ve kurumsal güvencelere kavuşturacaktır.

ÖRGÜTLENME VE SİYASAL KATILIM

Partiler, seçimler, seçimle oluşan parlamento ve yerel yönetimler, demokrasinin gerekleri arasındadır; ama bunlar demokrasi için yeterli değildir. Bunların, bir yandan temel demokratik haklarla ve özgürlüklerle, bir yandan da örgün, sürekli ve etkin halk katılımı ve denetimi ile bütünlenmesi gerekir.

Toplumsal örgütler, partilerle ilişki kurmazlarsa, siyasette ağırlıklarını gereğince duyuramazlar; yönetim ve yasama çalışmalarını gereğince etkileyip denetleyemezler; sonuç olarak da katılımcı ve gerçek demokrasi değil, güçlülerin egemenliğinde bir seçkinler "demokrasi"si, daha doğrusu, adı "demokrasi" olsa bile, çağdaş demokrasiyle ilgisi bulunmayan bir rejim ortaya çıkar.

Siyasal partilerin örgütlenme özgürlüğünü ve toplumsal ilişkilerini sınırlamak da onların, demokratik işlevlerini yerine getirebilmelerini engeller.

Nüfusu yüzbinleri bulan, hatta yer yer, milyonu aşan ilçeler vardır. Bunlarda bir partinin, en çok dokuz üyeden oluşabilen bir yönetim kuruluşuyla, toplumun nabzını elinde tutabilmesi, kendi politikalarını ve mesajlarını halka iletebilmesi, çevre halkıyla, demokrasinin gereği olan yakın ilişkileri ve etkileşimi kurabilmesi olanaksızdır. Hele köylüye erişebilmesi çok güçtür. Parti örgütlerine bu tür sınırlamalar konması, partileri görev yapamaz duruma, demokrasiyi de göstermelik duruma getirir.

Siyasal partiler, demokratik işlevlerini yerine getirebilmek için, toplumun ve ülkenin en uç noktalarına

kadar tüm yerleşim birimlerinde örgütlenebilmeli, diledikleri ve başarabildikleri kadar çok sayıda yönetim birimleri kurabilmelidirler.

Siyasal partiler, yalnız siyasetle ilgilenecek de görevlerini yapamazlar. Sosyal ve kültürel çalışmalar, partiler için, siyasal çalışmalar kadar önem taşır.

Demokrasinin gerçeklik kazanması ve sağlıklı işleyebilmesi için;

* Siyasal ve toplumsal örgütlenme serbest olmalıdır.

* Halk, siyasete, örgün ve etkin biçimde katılabilmelidir.

* Parti üyelerinin parti çalışmalarına, yönetimine ve denetimine olabildiğince geniş ölçüde katılımı sağlanmalıdır.

* Partiler ve politikacılar, toplumla yaygın ve sürekli etkileşim kurabilmelidirler; politikalarını, dayandıkları toplum kesimleriyle ve o kesimlerin örgütleriyle birlikte oluşturma bilmelidirler; alacakları kararların, hazırlayacakları yasaların geçerliliğini böyle bir iletişim ve etkileşim sürecinde önceden ölçebilmelidirler.

* Bu olanağı elde edebilmek üzere, partiler, değişik amaçlı toplumsal örgütlerle de onları asıl işlevlerinden uzaklaştırmaksızın, işbirliğine girebilmeli; ayrıca kendilerine bağlı dernekler, kulüpler, vakıflar kurabilmelidirler.

Bunlar engellenir ve yasaklanır da, türlü adlar veya kılıflarla, ya da yeraltı çalışmalarıyla, siyaseti etkileme olanağı bulan gruplar karşısında, hatta bu olanağı elde edebilen dış kökenli bazı kuruluşlar karşısında, partiler eli kolu bağlı duruma düşürülürse, partiler de, siyaset de, yönetim de ve giderek toplum da yozlaşır.

Bu engeller ve yasaklar kaldırılmazsa, partiler ve politikacılar, hem sorumluluklarının gereklerini yerine getiremezler, hem de her şeyden sorumlu tutulurlar. Bu yüzden halk, partilerden soğur.

Bu engeller ve yasaklar kaldırılmazsa, halk politikanın, etkisiz ve ilgisiz seyircisi durumuna sürüklenir. Meydan, bir yandan egemen güçlere, yetkilerini halktan değil varlıklarından veya baskı olanaklarından alan güçlere, bir yandan da açık veya gizliliklere ve militan gruplara kalır.

Politika, demokrasiye ısınamayanların deyimiyle, o zaman "çirkin"leşip "çamur"laşır.

Sorumlu politikacıların ve toplumsal örgütlerin bıraktığı boşluktan yararlanan, şiddet eylemcileri, mahallelere, köylere kadar sızma olanağı bulurlar.

Sonuç olarak, toplumda uyanan hayal kırıklığı doyumсуuzluk ve güvensizlik, dikta heveslilerine gerekçe sağlar, yol açar.

Toplumun bazı kesimleri demokrasinin yokluğunda da seslerini az veya çok duyurabilir, yasama ve yürütme organlarını az veya çok etkileyebilir, haklarını bir ölçüde olsun koruyabilirler.

Fakat özellikle köylüler ve işçiler, demokrasinin varlığı ile yokluğu arasındaki farkı günlük yaşamlarında, can evlerinde duyarlar. Onlar ancak demokrasi gereğince işliyorsa ezilmekten, sömürölmekten kurtulmayı, haklarını korumayı, durumlarını iyileştirmeyi umabilirler. Köylüler ve işçiler için demokrasi, manevi doyuruculuğunun ötesinde, işlevsel değer taşır. O nedenle demokrasinin değerini en iyi bilenler köylülerle işçilerdir.

Partiler köylerde örgütlenemiyor ve köylüler o yoldan siyasete katılamıyorlarsa, derneklerin köylerde şube açması bile yasaklanıyorsa; başlı başına bir demokrasi okulu olan kooperatifçilik aşırı devlet müdahaleciliği ile demokratik niteliğini yitirmişse; sendika yöneticiliği ile milletvekilliği bağdaşmıyorsa; bu koşullar altında köylüler de, işçiler de demokratik katılım sürecinin dışına itilmiş ve demokrasinin toplumdaki can damarı kesilmiş demektir.

Meslek kuruluşları, gelişen bir toplumda yaşamsal önem taşır. Bu kuruluşlar siyasal konularda görüş

açıklayamıyorlarsa, kendi sorunları siyasal sorunlardan soyutlanamayacağına göre, yasal işlevlerini bile gereğince yerine getiremezler. Sendikacılar gibi, bu kuruluşların yöneticileri de milletvekili seçildiklerinde, kuruluşlardaki görevlerini bırakmak zorundaysalar, toplumun en dinamik bazı kesimleri yasama organı dışına itilmiş ve siyasete gereğince ağırlıklarını koyamamış olurlar.

Bu tür sınırlamalardan ve yasaklardan, meslek gruplarıyla birlikte siyasal yaşam da büyük zarar görür. Yüksek öğrenim gençliğine parti üyeliğinin ve örgütlenmenin yasaklanması ve genel olarak gençlerin siyasal hak ve katılımlarının sınırlanması ise, bir takım yasa dışı güçlerin ve karanlık amaçlı çevrelerin, gençlikteki dinamizmi kendi amaçları ve çıkarları uğrunda kullanabilmelerini, hatta şiddet eylemlerine yöneltebilmelerini kolaylaştırır.

Bu tuzaklara düşmeyen gençlerden bazıları ise, enerjilerini ve heyecanlarını, sağlıksız bir takım alışkanlıklara sürüklenerek sürdürme eğilimine kapılabilirler.

Ülkemizde gençliğin yer yer şiddet eylemlerine yöneltebildiği yıllarda, demokratik işleyişli büyük partilerin örgütlerine katılarak siyaset yapan gençler, yasa dışı eylemlere karışmamışlardır.

Siyasal partilerin yüksek öğrenim gençliği arasında örgütlenebilmesi, gençlerin dinamizmini, heyecanını ve topluma yararlı olma isteğini yasal sınırlar içinde demokratik disiplin altına alabilmenin en geçerli yoludur.

Siyasetin eğitimi kendi içindedir. Siyaset, yaparak öğrenilir.

Demokratik alışkanlık ve davranışlar yaşanarak kazanılır. Gençliği örgün siyasetin dışına itmek, insanları eğitime en açık oldukları bu çağda ve ortamda, siyasal eğitim görmekten alıkoyar. Bundan da ülkenin siyasal yaşamı zarar görür. Siyasal partiler ve kadrolar verimli bir fidanlıktan beslenme olanağını yitirirler.

Partilerin yüksek öğrenim gençliğiyle ilişki ve iletişim kuramamaları, üstelik, partileri, politikacıları, dolayısıyla da devleti, gençlik sorunlarıyla bilgili ve anlayışlı biçimde ilgilenemez duruma düşürür.

Bu nedenledir ki, demokrasinin bilincine varılmış ülkelerde, gençliğin siyasetle ilgilenmesi değil, zaman zaman siyasete ilgisinin azalması, bir kaygı konusu olmaktadır.

Öte yandan, üniversite öğretim üyelerine siyasetle ilgilenmenin, siyasal görüş açıklamanın, partilerde hiç değilse partilerin merkez organlarında veya danışma kurullarında görev almanın yasaklanması, partileri ve siyasal yaşamı, ülkenin en zengin uzman kaynağından uzak düşürür. Partiler, o yüzden, iktidarda veya muhalefette, işlevlerini gereğince yerine getirebilmekte büyük zorluk çekerler.

Çağımızda uzmanlık dalları, politikacıların kendi başlarına kavrayamayacakları kadar çoğalmıştır. Partiler geniş uzman kadrolarının, bilim adamlarının katkısı olmadığı takdirde toplum sorunlarına geçerli çözümler oluşturamayabilirler.

Özellikle sosyal ve siyasal bilim dallarında ve uygulamalı bilim dallarında uzmanlaşan üniversite öğretim üyeleri de, bir ölçüde olsun siyasetle ilgilenmedikçe ve siyasal deneyim kazanmadıkça, "fildişi kule"de bilim yapmanın sakıncaları ile karşı karşıya gelebilirler ve toplum gerçeklerine uyum sağlamakta güçlük çekebilirler, hatta toplum gerçeklerini gereğince değerlendiremeyebilirler.

Tüm bu nedenlerle AYYILDIZ Parti, siyasal ve toplumsal örgütlenme özgürlüğü önündeki engelleri; köylülerin, örgütlü halk kesimlerinin, o arada sendikalarla meslek kuruluşlarının ve yüksek öğrenim gençliğiyle üniversite öğretim üyelerinin siyasetle önündeki engelleri kaldırmaya uğraşacaktır.

AYYILDIZ Parti, halktan büyük ölçüde soyutlanan demok-rasiyi, etkin, örgün ve sürekli halk katılımıyla somutlaştırmak için, gerek toplum düzeyinde gerek kendi içinde uğraş vermeyi, demokratikleşme yolunda öncelik taşıyan bir görev saymaktadır.

AYYILDIZ PARTİSİNİN

YAPISI VE İŞLEYİŞİ

AYYILDIZ Parti'sinin amaçladığı insanca ve hakça düzenin gerçekleşmesi yolundaki çabalar,

toplumun her kesiminden gelebilecek katkılara açıktır. Toplum yararını kendi kısa dönemli çıkarlarına üstün tutma erdemini ve hoşgörüsünü gösterebilenlerden gelebilecek katkılar, ayrıca değer taşır ve toplumsal uzlaşmayı kolaylaştırır.

AYYILDIZ Parti'sinin amaçladığı insanca ve hakça düzen önündeki engeller, bunların ötesinde, asıl, yaşamlarını emeğiyle kazananların, dar ve orta gelirliilerin, etkin örgütlenmesi ve dayanışması ile aşılabilir.

Böyle bir örgütlenme ve dayanışma,

* Egemen çevrelerin ekonomideki, toplumdaki ve yönetimdeki ağırlıklarını sınırlayan sağlıklı bir sosyal güçler dengesi oluşturarak, çoğulcu ve katılımcı demokrasiye gerçeklik kazandırabilmek için ve

* Siyasal demokrasinin tanıdığı hakları ve özgürlükleri Değerlendirmede herkesi eşit duruma getirebilmek için Gereklidir.

AYYILDIZ parti, toplumsal örgütlenmemiz ve dayanışmanın özlenen düzeye erişmesine, kendi yapısı ve işleyişiyle örnek olmak ve katkıda bulunmak zorundadır.

O bakımdan, bir partinin örgütlenme biçimi, yapısı ve çalışma kuralları tüzük konusu olsa bile AYYILDIZ PARTİ'nin özelliği ve işlevi, bunlara ana ilkeleriyle, programda da öncelikli yer verilmesini gerekli kılmaktadır.

AYYILDIZ PARTİ, eski denemelerdeki aksaklıklardan, eksikliklerden, dengesizliklerden arındırılmış ve sağlıklı biçimde genişletilmiş bir demokrasiyi, bir siyasal parti için geçerli olabilecek yönleriyle, ilkin kendinde uygulayacaktır.

Bunun halkı yönetimde etkinleştiren; özgürlükleri yetkiyle, hakları sorumlulukla bütünleyen, toplumsal dayanışmayı, uzlaşmayı, barışı güçlendiren; ulusal birliği pekiştiren; insanca ve hakça gelişmeyi kolaylaştırıp hızlandıran bir demokrasi olacağını önce kendi yapısında ve işleyişinde gösterecektir.

Bir yandan, siyasal ve toplumsal örgütlenme haklarını ve özgürlüklerini gereğince genişletmek için uğraş verirken, bir yandan da, yürürlükteki sınırlamaların sakıncalarını kendi yapısı ve işleyişi ile olabildiğince azaltmaya çalışacaktır.

AYYILDIZ PARTİ'nin bunda başarılı olabilmesi için:

* Partide her üye görevli, yetkili ve sorumlu olacaktır. Parti Çalışmalarına ve parti politikalarının oluşumuna tüm üyeler etkin biçimde ve sürekli katılacaklardır.

* Tüm üyeler AYYILDIZ anlayışını geliştirecek yönde, Toplumsal ve ekonomik örgütlenme bilincini ve bilgisini Yaygınlaştırabilecek biçimde ve ülke ve dünya sorunları Üzerinde sürekli eğitileceklerdir.

* Partinin yönetim birimlerine yapılacak seçimlerde belirli Hizmet, başarı ve parti için eğitim ölçülerine uygunluk Koşulları gözetilecektir.

* Genel seçimler ve yerel yönetim seçimleri için adayların Belirlenip sıralanmasında da, üyelerin gözlemleri ve Değerlendirmeleri başlıca etken olacaktır.

* Gerek üyeler arasında, gerek üyelerle parti yönetim birimleri arasında sürekli iletişim ve etkileşim sağlanacaktır.

Üyelerden, yörelerindeki veya kendi çalışma alanlarındaki Yurttaşlarla ve kuruluşlarla da kişisel ilişkilerini Geliştirmeleri beklenecektir.

* Tüm üyeler yerel sorunlara, değişik toplum kesimlerini ilgilendiren sorunlara, toplumsal dayanışmayla ve ortak Girişimlerle, hakça çözümler getirebilmesi için uğraş vereceklerdir. Böylece halkın özgüveninin ve etkisinin artmasına katkıda bulunacaklardır.

* Toplumsal ve ekonomik örgütlenmeden, eğitime, kültüre Sanata, spora özel ilgi alanlarına kadar, toplumun sağlıklı ve dengeli gelişmesine ve insan kişiliğinin gelişmesine katkıda bulunabilecek her konuda, üyelerin yapacakları Sosyal çalışmalar, en az siyasal çalışmaları kadar önem ve Ağırlık taşıyacaktır. Fakat sosyal çalışmalara partililik Karıştırılmayacaktır. Bu çalışmalar topluma AYYILDIZ Doğrultuda yararlı birer yurttaş olmanın gereği olarak Yapılacaktır.

* Türk toplumunun gelişmesine, ulusal sorunlarımızın ve Haklarımızın dünyaya tanıtılıp savunulmasına ve başka Ülkelerde çalışan veya öğrenim görmekte olan yurttaşlarımızın sorunlarının çözümüne, o yurttaşlarımızın Da ortak katkılarını sağlamak için çaba gösterilecektir.

* Demokratik ülkelerde çalışan yurttaşlarımızın, o ülkelerde Edindikleri demokratik deneyimi ve birikimi Türkiye'ye Aktarabilmeleri için etkili kanallar oluşturulacaktır.

* AYYILDIZ öngördüğü toplum yapısı için gereken sosyal Güçler dengesi öncelikle parti yapısında gözetilecektir.

* Etkin ayrımcılığa, din mezhep ayrımcılığına, "yerli Yabancı" ayrımcılığına ve seçkinliğe, o arada " aydın-Halk" ikiliğine, parti yapısında ve çalışmalarında yer verilmeyecektir; toplumda da bu tür ayrımcılık eğilimlerine Karşı konularak, ulusal birliğin pekiştirilmesine katkıda Bulunulacaktır.

* Kadın-erkek eşitliğine daha çok gerçeklik kazandırabilmek, toplum sorunlarının çözümüne kadın Yaklaşımını gereğince değerlendirebilmek ve demokratik Kültürün gelişmesini evden başlatabilmek için, parti Çalışmalarına kadınların etkin katılımı özendirilecektir.

* Üyeler arasında AYYILDIZ anlayış ve doğrultu Bakımından tutarlılığa özen gösterilecektir; bu anlayışın ve Doğrultunun toplumda yaygınlaşmasına çalışılacaktır. Ancak, başka doğrultudaki düşüncelerin de toplumda, Demokrasi kurallarına uygun olarak, örgütlü ve barışçı Biçimde, özgürce açıklanabilmesi için uğraş verilecektir.

* Üyelerin, sosyal ilişkilerinde AYYILDIZ anlayışın ve Doğrultunun gerekli kıldığı davranış kurallarına uymaları Gözetilecektir.

* Parti çalışmalarını için maddi kaynak sağlamada kimseye çok yük olunmamasını ve kimseye maddi olanaklardan ötürü partide üstünlük kazandırılmamasını gözeterek hakça ölçüler içinde, tüm üyelerin düzenli katkısına ağırlık verilecektir.

* Partiyeye gelir sağlamak için düzenlenecek toplantıların ve yapılacak çalışmaların, partiye halkı yabancılaştırmayacak ve parti doğrultusuna gölge düşürmeyecek türlerde olmasına özen gösterilecektir.

SEÇİMLER

Ülkemizde küçük partilerin Millet Meclisinde temsil olanağına seçim sistemiyle geliştirilen sınırlama, büyük sakıncalar doğuracak kadar geniş tutulmuştur. Sınırlamanın bu kadar geniş tutulmasının gerekçesi, Mecliste bir partinin tek başına çoğunluk sağlayabilmesini kolaylaştırmak, öylelikle koalisyon hükümetlerine meydan bırakmamaktır.

Geçmişte, Türkiye de koalisyonların iyi işlememesi, koalisyonun aslında kötü bir şey olmasından değil, Türk siyasal yaşamının üst düzeylerinde uzlaşmaya yatkınlığının gelişmemiş bulunmasındandır. Sorunun çözümü, uzlaşmayı gereksiz kılmak değil, uzlaşma yeteneğini ve yatkınlığını geliştirmektir. Çünkü uzlaşmasız demokrasi yaşayamaz.

Birçok demokratik ülkeler, bunalımlardan koalisyon hükümetleriyle esenliğe çıkabilmişlerdir; demokrasilerini, uzun koalisyon hükümetleri hatta azınlık hükümetleri dönemlerinde güçlendirebilmişlerdir; gelişmelerini o dönemlerde hızlandırmışlardır; koalisyon veya azınlık hükümetlerinin uzlaşmayı zorunlu kılıcı etkisi altında demokrasiyi barış ve huzurla bağdaştırabilmişlerdir.

Koalisyon hükümetlerine gereksinim duyulmasın diye küçük partilere parlamento yolu tıkanınca, büyük partilerin, o arada iktidardaki çoğunluk partisinin, kendi içlerinde birer koalisyona dönüşmeleri ve iç yapılarında tutarsızlığa, uyumsuzluğa sürüklenmeleri tehlikesi ortaya çıkar. İç yapıları tutarsız partiler de, parlamentoda tek başlarına büyük çoğunluk sağlayarak iktidara gelseler bile, tutarlı bir iktidar oluşturamazlar.

Çünkü Parlamentoya kendi partileriyle girebilme yolunu tıkalı bulanlar büyük partilere sızma yollarını ararlar. Bunlar, etkili ve dinamik biçimde kemikleşerek, büyük partilerin, o arada iktidar partisinin yönetimini ele geçirebilirler.

Böylelikle, bir takım zorlamalarla ve yapay önlemlerle, koalisyon hükümetleri önlenmeye çalışılırken, koalisyon durumunda partiler ortaya çıkar; ve çoğunluk iktidarı güvence altına alınmak yerine, çoğunluk partisinin sırtından azınlık iktidarına olanak sağlanır.

Demokrasi, değişik veya karşıt görüşleri bünyesinde toplayan büyük fakat tutarsız partilerle güçlenemez. Demokrasi, her görüşün serbestçe örgütlenebilmesiyle güçlenir. Siyasal örgütlenmeye getirilen yapay sınırlamalar, istenenin tam tersi sonuç verir ve ulusal iradenin parlamento ve siyasal yaşama gereğince ve sağlıklı biçimde yansımalarını da, iktidarların etkinleşebilmesini de engeller.

Bu nedenle AYYILDIZ PARTİ'si, seçim sisteminde partiler önünde konan aşırı yükseklikteki barajları, sağlıklı bir demokrasiyle bağdaştırabilir düzeye indirecektir.

Uzlaşmadan kaçarak değil, uzlaşmayı gereksiz kılarak da değil, uzlaşma alışkanlığını toplumda yerleştirerek, demokrasinin sağlıklı işleyebileceği ve süreklilik kazanacağı bir ortam oluşturmaya çalışacaktır.

"Sakıncalı" görüşleri önlemenin de yolu, bir takım yasaklar koyarak örgütlenmelerini ve açığa çıkma yollarını engellemek değil, demokrasinin açıklık ortamında halkın iradesiyle onları

etkisizleştirmektir.

Demokrasi, örgütlü halk kesimlerinin yönetime ağırlıklarını koyabildikleri, o arada parlamentoda seslerini duyurabildikleri oranda gerçeklik ve güç kazanır.

Oysa Türkiye de, sendikaların, meslek kuruluşlarının ve bir çok halk sektörü kuruluşlarının yöneticileri, milletvekili olabilmek için, bu görevlerini bırakmak zorundadırlar.

AYYILDIZ PARTİ, örgütlü halk kesimlerinin parlamentoda temsili önüne konulan bu haksız ve demokrasiyle bağdaşması olanaksız engeli kaldırmak için uğraş verecektir.

AYYILDIZ PARTİ, yurt dışında çalışan yurttaşlarımıza Türkiye deki seçimlerde oy hakkı tanıyarak, onların demokratik gelişmemize katkıda bulunabilmeleri olanağını sağlayacaktır.

Gençliğin demokratik katılımını genişletmek ve gençliğin dinamizmini siyasal yaşama yansıtılabilmek için, seçmen yaşı ve partilere üyelik yaşı 18 e, seçilme yaşı da 25 e indirilecektir,

ÖZGÜR İNSAN, ÖZGÜR TOPLUM

Özgürlük, insanı insan yapan niteliklerin özüdür.

Bu özden aldığı güçle, insan, doğadaki üstün yerini kazanır, yeteneklerini sürekli geliştirir, düşüncenin, bilginin ve bilimin önündeki sınırları sürekli genişletir ve kendi kendini aşar.

Bu özden aldığı güçle, insan, baskıya karşı direnir.

Özgür toplumun özü ve kaynağı özgür insandır. Özgür insanın güvencesi de özgür toplumdur.

Özgürlüğü yalnız kendileri için veya kendileri gibi düşünenler için isteyenler özgür değil bağınazdırlar. Bağınazlığın yaygın olduğu bir toplumda ise, demokrasi yaşayamaz.

Kendi özgürlüğünü koruyup genişletebilmek için, kendi özgürlüğünün de güvencesi olan demokrasiyi yaşatmaya ve genişletmeye katkıda bulunabilmek için, insan bütün toplumun, o arada kendi gibi düşünmeyenlerin de özgürlüğünü de savunmak zorundadır.

Bu zorunluluk değişik veya karşıt düşüncelerin, demokrasiyi yaşatıp, güçlendirmek uğrunda dayanışmalarını ve uzlaşmalarını gerektirir. O açıdan, demokrasi, bir kargaşa kutuplaşma ve kavga rejimi değil, uzlaşma ve dayanışma rejimidir.

Değişik veya karşıt düşüncelerin özgür ve açık tartışma ortamında karşılaşmasından, çok sesli uyum doğar ve ulusal birlik bu dinamik uyumdan kaynaklanır, Tek sesli, tek seçenekli toplumsa, uyumlu değil uyuşuk toplumdur.

İnsanlığın, bilimin ve toplumların ilerlemesi, genellikle, zamanında yasak olan veya sakıncalı sayılan düşüncelerle sağlanabilmiştir. Dünyanın yuvarlak olduğu bile, ancak, yasaklara karşın söylenebilmişti.

Değişik düşüncelerin ve seçeneklerin özgürce, açıklanıp tartışılabildiği bir ortamda, insanın kendi düşüncelerini, yargılarını sınavabilmesi, yanlışlardan kurtulabilmesi ve kendini aşarak kişiliğini geliştirebilmesi kolaylaşır. Değişik seçenekler arasında özgürce seçimler yapabilen veya bireşimler (sentezler) kurabilen toplum da karmaşık sorunlara geçerli çözümler bulabilmede, darboğazları aşarak ilerleyebilmede ve tehlikeleri önceden görerek önleyebilmede, tek sesli, tek seçenekli toplumlardan çok daha başarılıdır.

Düşüncelerin özgürce açıklanabilmesi, demokrasi için gereklidir ama yeterli değildir.

Gerek açıklanan düşüncelerin, gerek bilginin, toplumda serbestçe ve yaygın biçimde dolaşabilmesi de sağlanmalıdır.

Bunun için, iletişim hakkı ve olanakları genişletilmeli, toplumda herkesin ve her kesimin eşitlikle yararlanabileceği düzeye erişmelidir. Güçsüzler, özgürce örgütlenip birleşerek, seslerini, en az güçlüler kadar gürleştirebilmeli, değişik düşünceler ve seçenekler, kitle iletişim araçlarıyla, topluma özgürce ve dengeli bir biçimde yayılmalıdır.

Yurttaşların eksik veya tek yanlı bilgilere dayanarak oy kullanmak ve yasaklarla, sınırlamalarla daraltılmış seçenekler arasından seçme yapmak durumunda bırakıldıkları bir seçim, gerçek anlamda serbest seçim sayılmaz ve toplumun gerçek iradesini yansıtmaz.

Özgür insanlardan oluşan özgür bir toplumda demokrasiye gerçeklik kazandırabilmek için AYYILDIZ PARTİSİ;

* Ulusal birliği ve güvenliği, ülke bütünlüğünü, toplumda barışı ve huzuru tehlikeye düşürebilecek eylemlere karşı demokratik hukuk devleti kurallarına uygun etkili önlemler getirirken; hukuk düzenini “düşünce suçu” kavramından arındıracaktır.

* Her alanda, her toplum kesimine örgütlenme hakkı ve özgürlüğü tanırken, toplum sorunlarının iççeliğini, Karmaşıklığını ve siyasal konulardan soyutlanamayacağını göz önünde tutarak, toplumsal örgütlere her konuda düşünce ve isteklerini açıklama özgürlüğü sağlayacaktır.

* Basın ve yayın özgürlüğü üzerindeki demokrasiye aykırı Sınırlamaları kaldıracaktır.

Yayınlara ve sanat yapıtlarına yargı organlarının kararları dışında yasaklar konabilmesini önleyecektir. Basımevlerini, sansür uygulayıcısı durumuna getirecek olan, el konulma tehdidinden kurtaracaktır. Gazete ve dergi yayımcılığında ve dağıtımında, devletin fırsat eşitliğine yansız ve hakça katkısını sağlayıp kurumlaş-tıracaktır.

Yerel basına, yöresel iletişim işlevini daha etkin biçimde yerine getirebilme olanağını sağlayacaktır. Devlet radyosuna ve televizyonuna, ilgili kamu kuruluşlarından başlıca siyasal partilerle toplumsal örgütlerin dengeli gözetiminde, ve yansızlığı güvence altına alıcı kurullarla özerklik tanıyacaktır.

* Üniversitelerin, planla belirlenen gelişme hedeflerine uygun nitelikte ve nicelikte eğitilmiş insan gücü yetiştirmeleri ve yine bu hedeflerin gerektirdiği araştırmalara katkıda bulunmaları bir düzene bağlanırken, öğretimde, bilimsel çalışmaları bir düzene sağlanırken, öğretimde, bilimsel çalışmalarda ve yönetimde özerklik leri ve üniversite öğretim üyelerinin anlatım özgürlükleri güvence altına alınacaktır.

* Kişilerin haklarının ve özgürlüklerinin yönetsel kararlarla kısıtlanması önlenecektir.

* Toplantı ve gösteri yürüyüşlerinin özgürlüğü güvenlik açısından gerekenin ötesinde sınırlanmayacaktır.

* Toplu dilekçe verme ve bildiri yayınlama özgürlüğü güvence altına alınacaktır.

DEMOKRASİYİ YAŞATABİLMEK VE DEMOKRASİYLE YAŞAYABİLMEK

Başlangıcı ondokuzuncu yüzyılın ikinci yarısına kadar giden demokratikleşme sürecinde, Türk toplumu, artık demokrasisiz yaşamayı düşünemez noktaya gelmiştir. Üstelik bir çok demokratik ülke de, artık, demokrasiden yoksun bir Türkiye düşünememektedir.

Toplumun siyasal bilinci ve yönetimi ve Türkiye'nin dünyadaki yeri bakımından, bu önemli bir aşamadır.

Ancak, Türk toplumu, henüz demokrasiyi verimli ve kesintisiz işletebilir ve demokrasiyle huzur içinde yaşayabilir duruma erişebilmiş değildir.

Ne demokrasiyle, ne de demokrasisiz olabilmektedir.

Bu açmazı aşabilmenin, bu çelişkiyi giderebilmenin tek bir tılsımlı çözümü yoktur: bunun, birbiriyle

bağlantılı değişik koşulları, gerekleri vardır.

O koşulların, gereklerin başında;

* Değişik ve karşıt düşüncelerin özgürce ve barış içinde açıklanıp tartışılabilmesi:

* Düşünceleri veya çıkarları çatışan toplum kesimlerinin ve siyasal partilerin, barış içinde yan yana yaşayabilmeleri, gereğinde ulusun esenliği, devletin güvenliği, toplumun dirliği düzenliği için, ayrılıklarını saklı tutarak da olsa, uzlaşabilmeleri ve işbirliği yapabilmeleri birbirlerini hem denetleyerek hem de bütünleyerek: gelişmeye katkıda bulunabilmeleri: ve

* Sivil yönetimin, toplumda huzuru ve güvenliği, demokrasi kurallarından sapmaksızın etkili biçimde sağlayabilmesi gelir.

AYYILDIZ PARTİ'si demokrasiyi yaşatabilmenin ve demokrasiyle yaşayabilmenin bu temel koşullarını ve gereklerini Türk toplumunda ve devlet yönetiminde yerleştirmek, sağlam ve köklü geleneklere kavuşturmak için çaba gösterecektir.

Kendi düşüncelerini açıklar ve gerçekleştirmeye çalışırken, karşı düşüncelere de saygılı ve anlayışlı olmanın somut örneğini kendi davranışında verecektir.

Kendi doğrultusundan sapmaksızın, kendi ilkeleriyle ve amaçlarıyla tutarsızlığa düşmeksizin: ulusun ve devletin yararı, toplumun dirliği düzenliği uğrunda, diyaloga ve uzlaşmaya açık olacaktır.

Demokrasi kuralları içinde ve demokrasiye de güç katacak biçimde, sivil yönetimi etkili kılmaya, huzuru ve güvenliği sağlamaya çalışacaktır.

Yaşama hakkı dokunulmaz bir haktır: ve bu hakkı korumak devletin başlıca görevlerindedir. Devlet bu görevi yerine getirebilmek için gerekli yetkilerle donatılmalıdır.

Ancak, yaşama hakkını özgür yaşama hakkıyla eşdeğerde tutan kendine saygılı bir toplum, bu yetkilerin, demokratik haklarda ve özgürlüklerde herhangi bir kısıntıya neden olmamasını ve demokratik hukuk devleti kuralları içinde kullanılmasını gözetir.

Demokrasiden uzaklaştıkça, başka haklarla birlikte, yaşama hakkı da, can güvenliğide büsbütün tehlikeye düşer.

Tüm insan haklarının olduğu gibi, yaşama hakkının da en sağlam güvencesi demokrasidir.

AYYILDIZ PARTİ'si yaşama hakkını, sağlıklı işleyen gerçek demokrasinin güvencesine kavuşturacaktır.

Demokratik bir ülkede şiddet eylemciliği, yaşama hakkından önce tahribe yöneliktir.

Demokratik bir ülkede ideolojik amaçla şiddet eylemine başvuranlar, ideolojilerini, halka gönül rızası ile benimsetebilme umudu bulunmayanlardır. "Tek yol" saydıkları, seçeneksiz olduğunu sandıkları doğrultularına toplumu sokabilmek için zor kullanmaktan başka çareleri olmadığını düşünürler. O yüzden, demokrasinin bilinçli düşmanlarıdır.

Değişik doğrultular, yollar arasında seçme özgürlüğü tanıyan demokrasiyi karşılarında bir engel gibi görürler. O engeli ortadan kaldırmak uğruna, halkı demokrasiden soğutmaya, özgürlükten yıldırmaya uğraşırlar, bu amaçla, demokraside can güvenliği sağlanamayacağı izlenimi yaymaya ve toplumu sindirerek teslim almaya çalışırlar.

Ayrıcalıklı durumlarını sürdürebilmek için demokrasiden kurtulmak isteyen bazı çevreler de, şiddet eylemlerinin ideolojilerini benimsemeseler bile, bazen taktik nedenle onlara destek olur veya göz yumarlar.

Bu açıdan, şiddet eylemleri karşısında can güvenliği sağlama, yaşama hakkını koruma gereğiyle demokrasiden uzaklaşmak, şiddet eylemcilerine verilebilecek en büyük ödündür; demokrasiyi demokrasi düşmanlarına yenik düşürmektir.

AYYILDIZ PARTİ, demokratikleşme sürecinin gereği olan hakları ve özgürlükleri genişletirken, yaşam hakkının zedelenmemesine, can güvenliğinin gölgelenmemesine özen gösterecektir.

Bunun yanı sıra, ulusal birliğin ve ülke bütünlüğünün sarsılmamasını gözeticektir,

Hiçbir hak veya özgürlük, toplumda şiddeti destekleyici veya özendirici yönde kullanılmayacaktır.

Hiçbir haktan veya özgürlükten ayrılıkçı amaçlarla yararlanılmayacaktır.

AYYILDIZ PARTİ'si, şiddet eylemlerine karşı güvenlik önlemlerini, sivil yönetim altında ve demokratik hukuk devleti kuralları içinde etkili kılarken, bir yandan da,

* İzleyeceği sosyal ve ekonomik politikalarla, toplum yapısını, kutuplaşmaya, çatışmaya ve şiddet eylemlerine ortam hazırlayıcı adaletsizliklerden ve bozukluklardan arındıracaktır.

* Gelişmeyi yurdun her bölgesine dengeli biçimde yaygınlaştırarak; soy veya köken, din veya mezhep, anadil veya bölge ayrımcılığı gözetmeyen bir milliyetçilik ve ulusal birlik anlayışını devlet yaşamında ve toplumsal ilişkilerde özenle gözeterek, bölücü veya ayrılıkçı akımları etkisizleştirecektir; ve

* İdeolojik veya dinsel bağnazlığı önleyici, uygarca tartışmaya ve uzlaşmaya açık, insancıl, demokratik ve barışçı bir eğitimi ve kültürü yaygınlaştırıp kökleştirecektir.

Sivil yönetimi etkili kılmak, demokrasinin önde gelen koşullarından biri olmakla beraber, sivil yönetimle demokrasi eş anlamlı değildir.

AYYILDIZ PARTİ, iç güvenlik konusunda olsun, kamu düzenini ilgilendiren başka konularda olsun, sivil yönetimi etkinleştirirken, yönetimin demokratikleşmesini ve bunalım dönemlerinde de, demokratik çizgiden uzaklaşmamasını göz önünde tutacaktır.

Bu amaçla, sivil yönetimin yetkilerini artıran olağanüstü durum ilanı, başlıca partilerin ortak sorumluluk üstlenecekleri bir yansız hükümet kurulması kuralına bağlanacaktır. Böylelikle:

* Bunalımlı dönemlerde siyasal partilerin uzlaşma, dayanışma ve işbirliği yolu açılmış olacaktır; ve

* Güvenlik gerekçesiyle alınacak olağanüstü önlemlerin başka amaçlarla kullanılması, yan tutar biçimde uygulanması veya demokrasiyi zedelemesi önlenecektir.

Yerlerini bu tür bir hükümete bırakmak istemeyen iktidarlarsa, olağanüstü durum ilanına yol açmamak için, görevlerini ve sorumluluklarını daha yeterli biçimde yerine getirme zorunluluğu duyacaklardır.

Sıkıyönetim yetkileri ise, temel hakların ve özgürlüklerin özü korunur biçimde düzenlenecektir.

Şiddet eylemleri karşısında, insanların yaşama hakkını ve toplumun huzurunu tehdit edici olaylara karşı etkili önlemler alınırken, yönetim yasalara saygılı, barışçı, yurttaşları baskı altına alma olanağı sağlayan demokratik hukuk devleti kurallarına uymayan yetkilerle donatılmayacaktır.

Güvenlik gerekçesiyle yurttaşların haklarını ve özgürlüklerini sınırlamak yerine, yönetimlerin, bu hakları ve özgürlükleri engellemelerine ve yan tutar biçimde davranmalarına karşı güvenceler getirilecektir.

Demokratik denetime kapalı hiçbir güvenlik düzenlemesine yer verilmeyecektir.

Şiddet eylemlerine, yer altı eylemlerine, yıkıcı veya ayrılıkçı eylemlere karşı, ya da "dolaylı saldırı" veya "özel savaş" gibi terimlerle tanımlanan dış tehditlere karşı bu tür eylem veya tehditlerde bulunanlarca uygulananlara benzer yöntemler hiçbir koşul altında kullanılmayacaktır. Her tehlikeyle, ancak demokratik hukuk devleti kuralları çerçevesinde ve açıklık ilkesine uygun biçimde mücadele edilecektir.

Demokratik hukuk devleti kurallarının ve açıklık ilkesinin dışına çıkılarak yürütülecek bir mücadele, toplumun huzurunu ve ulusal birliğini sarsıcı, gerek toplum için gerek düzenli iç ve dış güvenlik kuvvetleri için hedef şaşırtıcı sonuçlar doğurur. Bunun örnekleri bazı ülkelerde görülmüştür. Demokratik hukuk devleti kuralları ve açıklık ilkesi dışında yöntem ve düzenlemeler, örtülü olduğu için, demokratik katılıma ve denetime açık olmadığı için, karanlık amaçlı siyasal grupların, dost veya düşman dış güçlerin, o arada doğrudan doğruya tehdit oluşturan unsurların sızmalarına çok elverişlidir. O yüzden, amaçlananın tam tersi sonuçlar verebilir.

Nitekim, Kurtuluş Savaşımızın ilk aşamasında benzer tehlikeler zamanında fark edilmiştir: ve dış istilâci güçlerin yanı sıra, gerillalarla, çetelerle, çeşitli yıkıcı, bozguncu veya ayrılıkçı unsurlarla mücadele edilirken bile, o tür yöntem ve düzenlemelerden kaçınılmıştır. Tehdit oluşturan gizli veya düzensiz güçlerin karşısına bile ancak düzenli devlet gücüyle çıkılmıştır. Kurtuluş Savaşından sonra sağlam bir devlet kurulması ve ulusal birliğin pekiştirilmesi ancak öyle güvence altına alınabilmiştir.

Dış veya iç tehditler karşısında güvenlik pekiştirilirken, yakın tarihimizin bu başarılı örneği, onurlu bir devlet geleneği olarak göz önünde tutulacaktır.

Dış güçlere, iç veya dış tehditler oluşturan unsurlara, sızma veya saptırma ve hedef şaşırtma fırsatı verebilecek yöntemlerden kesinlikle kaçınılacaktır.

Şiddet ve her türlü yer altı eylemleriyle ilgili konularda soruşturmaları kolaylaştırıcı ve yargılamayı hızlandırıcı düzenlemeler yapılacaktır.

Ama bu düzenlemeler, savunma hakkını kısıcı ve adaletin bağımsızlığını gölgeleyici nitelikte olmayacaktır.

Şiddet kullanılmasını veya ayrılıkçılığı kışkırtıcı veya özendirici yayınlara karşı önlem getirilecektir; fakat anlatım özgürlüğü, güvenlik gerekçesiyle bunun ötesinde sınırlanmayacaktır.

Şiddet eylemlerine veya ayrılıkçı akımlara herhangi bir biçimde katkıda bulunan örgütlere karşı etkili önlemler alınırken de, örgütlenme özgürlüğüne, güvelik açısından bunun ötesinde sınırlama getirilmeyecektir.

Toplantılarda huzurun bozulmasını, cana ve mala zarar verici eylemleri ya da toplantıları düzenleyenlerin engellenmesini önlemek için gereken yasal düzenlemeler yapılacak; ancak toplantı özgürlüğüne bunun ötesinde bir sınır konmayacaktır.

Böylece, toplumda, yaşama hakkı, güvenlik ve barış, demokratik hukuk devleti kuralları içinde korunur ve sağlanırken,

* Suçlular yüzünden suçsuzlar,

* Toplumun huzurunu ve güvenliğini bozanlar yüzünden toplum, ve

* Demokrasi düşmanları yüzünden demokrasi, cezalandırılmamış olacaktır.

Çağımızda az gelişmiş veya gelişimi sürecindeki ülkelerden büyük bir bölümü, doğrudan veya dolaylı askeri yönetim altındadır. Demokratikleşme süresinde karşı karşıya buldukları başlıca sorunlardan biri budur.

Bu sorun çözülmedikçe, demokrasiye gerçeklik, verimlilik ve süreklilik kazandırma yolunda, demokrasiyi yaşatabilir ve demokrasiyle yaşayabilir duruma gelme yolunda, alınacak en iyi önlemler bile geçersiz kalır.

Bu sorunu çözebilmenin başta gelen bir koşulu da, sivil yönetimi, iç güvenlik konusunda silahlı kuvvetlere görev yükleme zorunluluğu doğurmayacak kadar etkili kılmak ve bu etkinliği demokrasi kurallarını gözeterek sağlamaya çalışmaktır. Başka türlü, ne devletin ve silahlı kuvvetlerin, ne de toplumun ve demokrasinin esenliği sağlanabilir.

Herhangi bir ülkede silahlı kuvvetlere iç güvenlik bakımından sık sık ve uzun süreli görevler yüklenilmesi, ister istemez, silahlı kuvvetlerin siyasal işlevde üstlenmesine neden olur.

Oysa siyasetle askerlik, özellikle demokraside, bağdaşmaz. Askerin kurallarıyla siyasetin kuralları çok değişiktir. Bu kurallar birbirine karıştırıldığında, hem siyaset rayından ve demokratik süreçten çıkar hem de silahlı kuvvetler asıl görevinden uzaklaşmaya veya asıl görevinde bazı sorunlarla karşılaşmaya başlar.

Dış tehlike karşısında alınabilecek önlemlerle iç tehlike karşısında alınabilecek önlemler çok değişiktir. Bunların da birbirlerine karıştırılması büyük sorunlar yaratır. Dış tehlikeye yönelik olarak alınacak önlemlerin, izlenecek yöntemlerin, karşı ülkedeki siyasal ve sosyal yaşamı sarsıcı nitelikte olmasını doğal sayanlar bulunabilir. Ama benzer önlem ve yöntemler bir ülkenin kendi içinde, "iç düşman"a karşı uygulandığı zaman, bu, hiç istenmeyen sonuçlar doğurabilir. Silahlı Kuvvetlerse, doğal olarak, dış tehlike karşısında dış güce karşı başvurulabilecek ve geçerli olabilecek önlemler ve yöntemler konusunda eğitilmiştir.

Öte yandan, açıktaki dış güçlere karşı bir ülkeyi korumak üzere kurulmuş olan silahlı kuvvetlerin yapısı ve yöntemleri, gizli, belirsiz ve dağınık eylemci gruplarla mücadeleye elverişli değildir. Silahlı Kuvvetlerin yapısı ve yöntemleri o tür gruplara karşı mücadelenin gerektirdiği biçimde değiştirilecek olursa, bu değişiklik de, onu asıl işlevi bakımından bir takım sorunlarla karşı karşıya getirir.

Bir ülkede bunalımın ve iç güvenlik sorunlarının ağırlaştığı dönemlerde silahlı kuvvetlere iç güvenlik görevleri ve siyasal işlev yüklemenin gelenekleşmesi, genellikle şu sakıncalara da yol açmaktadır.

O ülkeyi demokrasi yolundan saptırmak veya o ülkedeki silahlı kuvvetlerin dikkatini ve gücünü iç sorunlara yöneltip dağıtmak isteyen, değişik amaçlı kimi güçlerle, demokrasi yolunu tıkamak isteyen kimi güçler, bunları başarabilmenin en kolay yolu olarak, o ülkede iç güvenlik sorunlarını ağırlaştırıcı, öylelikle silahlı kuvvetleri siyasal işlev üstlenmeye yöneltici tertiplere girişmektedirler.

Askeri veya yarı askeri bir yönetim altında, o ülkenin uluslar arası alanda kendinden beklenen görevleri daha iyi yapabileceğini sanan kimi müttefik veya "dost" devletlerin bile, benzer tertiplere katkıda buldukları, zaman zaman, dünyanın değişik bölgelerinde görülmektedir.

Siyasette işlev üstlenen silahlı kuvvetleri, ister istemez, siyasette taraf olur; hatta giderek, şiddet eylemlerinin veya yer altı çalışmalarının başlıca hedefi durumuna gelebilir. Bunun da, gerek silahlı kuvvetler ve ulusal birlik ve güvenlik açısından, gerek siyasal yaşam açısından sakıncaları açıktır.

Bütün bunların üstünde de, bunalımın ve iç güvenlik sorunlarının ağırlaşması karşısında silahlı kuvvetlere görev ve siyasal işlev yüklenmesinin gelenekselleştiği ülkelerde genellikle şöyle bir durum ortaya çıkmaktadır:

Bunalım dönemlerinde daha çok sorumluluk göstermeleri, uzlaşma, dayanışma ve işbirliği içine girmeleri gereken siyasal güçler, toplumsal örgütler, kamu kuruluşları ve genel olarak toplum, tam tersine "nasıl olsa bunalım bir noktaya varınca ordu duruma el koyar ve bir çözüm getirir" beklentisi içine girmektedirler ve üzerlerine düşen görevleri ve sorumlulukları büsbütün savaştıklarıdır.

O kadar ki, partileri iktidarda olsun, muhalefette olsun, kimi parlamenterler, parti yöneticileri, hatta kimi hükümet üyeleri ayrıca bazı kamu kuruluşları veya toplumsal örgütler, bir araya gelip de ortak çözümler arayacak ve sorumluluklarının gereğini yapacak yerde, iktidarla muhalefeti uzlaşmaya, dayanışmaya ve işbirliğine yöneltecek yerde, sorumluluktan kurtulmak isteyenlere özgü bir davranışla doğrudan silahlı kuvvetlere başvurarak, onu "görev"e çağırmakta, siyasal işlev üstlenmeye zorlamakta, hatta kışkırtmaktadır.

Bu tür sakıncalarla karşılaşmaktan kurtulmak isteyen tüm ülkeler, bunalımlı dönemlerde silahlı kuvvetlere iç güvenlik görevi ve onun sonucu olarak da siyasal işlev yüklemeye geleneğinden kurtulmak zorundadırlar: sivil yönetimi, her koşul altında, silahlı kuvvetlere yük aktarmaksızın iç güvenlik ve iş barış sağlayabilir duruma getirmek zorundadırlar.

Bunun bilinci içinde, Atatürk, Cumhuriyeti kurar ve demokrasi yolunda yeni adımlar atmaya başlarken siyasetle askerliğin ilişkisini kesmişti. İç ayaklanmalar karşısında bile buna özen göstermişti.

Gelişmiş Avrupa ülkelerinden bile bazılarında, asker kökenli olmayan siyasal önderler mareşal

üniformaları giyinirken, Atatürk ve onunla birlikte siyaseti seçen yakın çalışma arkadaşları, çetin savaşlarda, büyük zaferlerde kazanılmış üniformaları çıkararak, etkili sivil yönetimin geleneklerini kurmaya çalışmışlardı.

Atatürk, kurtuluş ve bağımsızlık hareketleri konusunda olduğu gibi, bu konuda da, yalnız az gelişmiş veya gelişme sürecindeki ülkelere değil bazı gelişmiş ülkelere bile esin kaynağı olması gereken bir davranış örneği vermişti.

AYYILDIZ PARTİ'si, Türkiye'de demokrasiyi yaşatabilmek ve Türk toplumunu demokrasiyle yaşayabilir duruma getirmek için uğraş verirken, Atatürk'ü, bu açıdan da kıvanç verici bir ulusal örnek olarak göz önünde tutacaktır.

ÖZGÜRLÜK VE BAĞIMSIZLIK

Türkiye'nin coğrafi ve tarihsel gerçekleri, dış ilişkilerinde çok boyutlu bir denge gözetmesini ve yer aldığı karmaşık ve bunalımlı bölgede, bir denge, güven ve barış etkeni olmasını zorunlu kılmaktadır.

Türkiye'nin uluslar arası ilişkilerinde bu zorunluluğu göz önünde tutması, dünya barışının dayandığı duyarlı denge bakımından büyük önem taşımaktadır.

O nedenle, Türkiye'nin demokratik Batı ülkeleriyle ittifak ilişkilerini ve başka bağlantılarını sürdürürken, aynı zamanda dış yönelimleri veya iç düzenleri ne olursa olsun, bütün bölge ülkeleriyle dostluk ve işbirliği ilişkilerini geliştirmesi gerekir.

Bir devlet, zaten, kendi bölgesindeki ilişkilerinden güç almadıkça, dünyada yeterince güçlü olamaz ve dünya barışına gereken katkıyı yapamaz: dünyadaki gücü de kendi bölgesindeki durumuna yansır.

Batı ile ittifakı, Türkiye'yi, kendi bölgesinde bu ittifak sisteminin kışkırtıcı bir sivri ucu durumuna getirmemelidir.

Bölge ülkeleriyle ilişkileri de onu Batıdan uzaklaştırma-malıdır! Türkiye'nin Batı ile ilişkilerinde, demokrasiye ve demokratik değerlere bağlılık, en az ortak güvenlik kadar ağırlık taşır.

Türkiye demokrasiden uzaklaştıkça, Batı ile özellikle Batı Avrupa ülkeleriyle ilişkileri zayıflar.

Türkiye'nin Batı Avrupa ile ilişkilerinin zayıflaması ise şu sonuçları doğurur.

* Türkiye'nin dünyadaki, o arada kendi bölgesindeki gücü ve etkinliği azalır.

* Türkiye, bazı dış sorunlarını çözmede, o arada, örneğin Ege'deki ulusal haklarını sağlamada ve Kıbrıs Türklerinin haklarını korumada, güçlüklerle karşılaşır.

* Türkiye'nin ekonomik ilişkilerinde başka bölgelerin ve ülkelerin önemi artar. Bu, bir noktaya kadar bazı yararlar da sağlar; fakat bir noktanın ötesine geçildiğinde, uluslar arası ilişkilerini, hatta iç düzenini, olumsuz biçimde etkilemeye başlayabilir. O arada, örneğin, bazı bölge ülkeleri, lâik Türk devletinin iç düzenini lâiklikle bağdaşmayacak yönde etkileme hevesine kapılabilirler veya başka bazı bölge ülkelerinde başka türlü hevesler uyanmaya başlayabilir.

* Türkiye'nin Batı ile ilişkilerinde Avrupa-Amerika dengesi bozulur: ve Türkiye gitgide daha çok Amerika Birleşik Devletleri'nin etki alanına doğru kayar.

* Amerika Birleşik Devletleri, bundan Türkiye'yi, Doğu Avrupa'da ve Ortadoğu'da bir kışkırtıcı sınır gücü gibi, bir sivri uç gibi kullanmak amacıyla yararlanmaya çalışır;

Türkiye'yi bazı maceralara sürüklemeye kalkışabilir. Bu da Türkiye'nin bazı bölge ülkeleriyle ilişkilerinde giderek olumsuz sonuçlar doğurur ve dış ilişkilerindeki dengeyi aksatır.

* Bu çabalarını etkili kılabilmek için; ABD, Türkiye'nin iç politikası ve düzeni ile de ilgilenmeye başlar. Bunun demokratikleşme sürecimiz üzerindeki olumsuz etkileri ise, Türkiye'nin Batı Avrupa'dan büsbütün uzaklaşmasına neden olur. Aynı zamanda bu, ABD'nin ve Kuzey Atlantik ittifak sisteminin demokratik değerlere bağlılıktan kaynaklanan moral gücünü zedeler.

* Türkiye'nin gitgide kendi etki alanına doğru kaymasından yararlanarak , Amerika Birleşik Devletleri, Ege ve Kıbrıs gibi sorunlarla ilgili olarak, Türkiye'yi ödünlere zorlar.

Bütün bunlar, Türkiye'nin dış ilişkileriyle iç rejiminin birbirinden ayrı düşünülmeceğini göstermektedir.

Onun için, AYYILDIZ PARTİ'si, yalnız demokrasiye bağlılığından ötürü değil, Türkiye'nin dünyadaki gücü, saygınlığı ve dış güvenliği bakımından da, ülkemizde demokrasinin gerçeklik ve süreklilik kazanmasını istemektedir. Demokrasiye gerçeklik kazandırmak uğrunda, demokratik hakları ve özgürlükleri genişletmek uğrunda çaba göstermeyi, milliyetçiliğin de bir gereği saymaktadır.

"HÜRRİYET VE İSTİKLAL BENİM KARAKTERİMDİR" diyerek, bağımsızlıkla, özgürlüğü bir tuttuğunu gösteren Atatürk'ün "tam bağımsızlık" ilkesine, ancak ülkemizde özgürlükçü demokrasi güçlendirilip yaşatılmakla sahip çıkılabilir.

AYYILDIZ PARTİ'si Atatürk'ün "tam bağımsızlık" ilkesinin gereklerini ulusal güvenlik alanında da yerine getirmeye uğraşacaktır ve savunma gücümüzün, güçlü bir ulusal ekonomiye dayanmasına özen gösterecektir.

Yine , "tam bağımsızlık" ilkesinin bir gereği olarak, AY-YILDIZ PARTİ'si, Türkiye'nin savunma araç ve gereçleri bakımından tek bir ülkeye aşırı bağımlılığını önlemeye çalışacaktır.

BÖLÜM III GELİŞME

- 1- ÖZET
- 2- EKONOMİ VE GELİŞME
- 3- EKONOMİDE ARAÇLARIN AMACA UYGUN KULLANIMI
- 4- KAYNAK
- 5- HALK KATILIMIYLA HAKÇA GELİŞME
- 6- TÜRKİYE'NİN DEMOKRATİK GELİŞMESİNE YURTDIŞINDA ÇALIŞANLARIN KATKISI

ÖZET

Programın “GELİŞME” bölümünde, gelişme sorunu, ekonomik, sosyal, siyasal ve kültürel yönleriyle bir bütün olarak ele alınmıştır.

AYYILDIZ PARTİ'nin ekonomide gerçekleştirmeye çalışacağı düzen ve izleyeceği politikalar, böyle bir bütünlük içinde, gerekçeli ve ayrıntılı olarak, Programın bu bölümündeki değişik alt bölümlere dağılmış durumdadır.

O bakımdan, bölümün başına ekonomide amaçlanan düzenin izlenecek politikaların aşağıdaki özeti eklenmiştir.

* Ekonomik kalkınma, sosyal adaletle, sosyal güvenlikle ve demokrasiyle bağdaştırılarak hızlandırılacaktır.

* Refah da, özveri de hakça bölüşülecek ve bu bölüşümün nasıl olacağını halk belirleyecektir.

* Üretkenlik, baskıyla veya emeğin sömürülmesiyle değil, demokratik halk katılımıyla artırılabilecektir.

* Sosyal güvenlik, tasarrufu çoğaltıcı ve kaynak arttırıcı biçimde yaygınlaştırılarak doyurucu düzeye eriştirilecektir.

* Halk ekonomide güçlendirip, etkinleştirerek sosyal adalet sağlanırken, demokrasiye de daha çok gerçeklik kazandırılacaktır.

* Kooperatifleşmiş köylülerin yönetiminde “Üretici Yatırım Fonları”, işçilerin yönetiminde de “İşçi Yatırım Fonları” kurularak, bir yandan çalışanların gelirlerinde sağlanacak artışın enflasyonist etkileri önlenecek ve gelecekle güvence altına alınabilecektir; bir yandan da yatırıma ayrılabilir kaynaklar büyük ölçüde artırılmış olacaktır.

* Ekonomiden halk sektörünün ağırlıklı yeri bulunacaktır. Halk sektörü, yalnız çalışanların gönüllü tasarruflarıyla yapacakları ortaklaşa yatırımlardan değil, onların ötesinde, büyük halk örgütlerince kurulacak yardımcı ve işletmeciler kurumlarının, o arada Üretici ve İşçi Yatırım Fonlarının, büyük boyutlu yatırımlarından da oluşacaktır. Bu kurumlar, halka, gönüllü tasarruflarının değerlendirilmesinde de önderlik edebilecektir; gereken katkı olanağı artırılabilecektir.

* Kooperatifleşen köylüden, bir süre için, tarımsal gelir vergisi alınmayacaktır; bunun yerine, köylülerin gelirindeki artışın belirli bir bölümü. Köylüler yönetimindeki “Üretici Yatırım Fonları”na ayrılacaktır. Böylece, köylünün emeği ve girişimiyle tarım kesiminde yaratılan kaynak, büyük ölçüde yine köylünün eliyle, tarımsal gelişmeye ve sanayileşmeye aktarılabilir.

* İşçilerin, toplu sözleşme, grev ve sendikacılık hakları üzerindeki demokrasiyle bağdaşmayan sınırlamalar kaldırılırken, aynı zamanda, belirli ölçütlere uygun işyerlerinde yönetime ve sorumluluğa katılmaları ve kârdan pay almaları sağlanacaktır.

* Toplu sözleşmelerin genel çerçevesi, ilkeleri ve iç dengeleri ülke düzeyinde toplumsal anlaşmalarla belirlenecektir. Bu toplumsal anlaşmalar demokratik kurallara göre

yapılacak ve zorlayıcı olmayacaktır.

* Toplumsal anlaşmalar, yalnız ücretleri ve çalışma koşullarını değil, genel ekonomik ve sosyal sorunları da kapsayacaktır. Böylece, ekonomik, mali ve sosyal politikaların belirlenmesinde demokratik işçi katılımı sağlanacaktır.

* Toplumsal anlaşmalar, işyerinde yönetime, sorumluluğa ve kâra katılma ve İşçi Yatırım Fonları gibi düzenlemelerle, işçiler kendi sorunlarına, o arada ücret sorununa, ekonominin tümü açısından ve işletmeci ve yatırımcı açısından da yaklaşır duruma gelecektir ve demokrasinin, sosyal adaletin, hızlı kalkınmanın gerekleriyle sağlıklı bir çalışma barışı bir arada gerçekleşebilecektir.

* Yurt dışındaki işçilerin, halk sektörü çerçevesinde yatırımları, Türkiye'nin gelişmesine katkıları, kolaylaştırıp özendirilecektir; ve ekonomik politikaların belirlenmesine katılım olanakları sağlanacaktır.

* Ekonominin sosyal adaletle birlikte güçlendirilmesini içle-rine sindiren, kendi çıkarlarını toplum yararıyla bağdaştırmaya çalışan ve ekonomik güçlerini siyasal güce dönüştürmeye kalkışmayan özel sektör girişimcilerine geniş özgürlük tanınacaktır.

* Plana uygun yatırımlar yapanlara, belli riskler üstlenerek geleceğe yönelik teknolojik atılımlarda bulunanlara veya geri kalmış yörelerin kalkınmasına ve işsizliğin azalmasına katkıda bulunanlara, gereken devlet desteği sağlanacaktır.

* Özel sektörde tekelleşme eğilimleri önlenerek hakça bir yarışma ortamı oluşturulacaktır,

* Devlet sektörünün genişliği değil, devletin ekonomiyi halk katılımıyla ve toplum yararına etkin biçimde yönetebilmesi önem taşıyacaktır.

* Altyapılar ve kamu hizmeti gören kuruluşlar devlet elinde bulunacaktır; doğal kaynaklar devletçe işletilecektir; savunma sanayii devlet sektöründe yer alacaktır.

* Bunların dışında, her türlü ekonomik faaliyet, devlet sektörüne olduğu gibi, özel sektöre ve halk sektörüne de açık olacaktır.

* Devlet sektöründeki ekonomik işlevli işletmeler, devletin karışma ve koruma alanı dışına çıkarılacaktır. Bunların yönetimler

ine ve yatırımlarına siyasal iktidarlar karışamayacaklardır. Hepsi, çalışanların yönetiminde, denetiminde ve sorumluluğunda, özel sektör işletmeleriyle eşit koşullar altında çalışacaklardır. Pazar kuralları içinde kendi yaratacakları kaynaklarla yeni yatırımlar yapabileceklerdir.

* İşletme düzeyinde kârlı olmasa bile topluma ve makro düzeyde ekonomiye yararlı olacak, geri kalmış yörelerde yan etkileriyle gelişmeyi hızlandıracak, öncü ve doğurgan işletmeler, devletçe kurulacaktır ve bunların sorumluluğunu devlet üstlenecektir.

* Ekonomide geleceğe yönelik yapısal değişikliğin gereği olan ileri teknoloji sanayiler kurulmasına da devlet öncülük edecektir. Devletin her iki alanda da öncülük ve sorumluluk üstlenmesi, özel sektörün bu tür yatırımlara ilgisizliği nedeniyle zorunludur. Gerek geri kalmış yöre-lerdeki öncü ve doğurgan yatırımların, gerek ileri teknoloji yatırımların özel sektör veya halk sektörü tarafından da yapılmasına bir engel söz konusu olmayacaktır. Tersine bu tür yatırımlara girişenler devlet desteğinden yararlanabileceklerdir.

* Ekonominin kurumsal çerçevesi dışındaki " dışlanan sektör" çalışan ve girişimci insan sayısı bakımından, belki de en geniş sektördür. İşsizlik sorununun hafifletilmesine önemli katkısı bulunan bu sektörün düzenli ekonomiye bütünleşmesi bu sektörde çalışanların haklarının korunması, geleceklerinin güvence altına alınması ve üretkenliklerinin desteklenip artırılması için, devlet, gereken ilgiyi ve özeni gösterecektir.

* Planlamanın genel hedefleriyle ilkeleri ve makro dengeleri toplumsal örgütlerin, yerel yönetimlerin, halk sektörünün ve özel sektörün katılımıyla, merkezde saptanacaktır; fakat bu genel hedefler, ilkeler ve makro dengeler çerçevesinde planın içeriği, nerelerde ne yatırımlar yapılacağı, çevreden merkeze

doğru belirlenecektir.

* Tarımda üretim planlaması yapılacaktır.

* Pazar kuralları özenle göz önünde tutulacaktır, fakat ekonomi ve toplum pazarın tutsağı olmayacaktır. Pazar kuralları ekonominin başka araçlarıyla uyumlu olarak, toplum yararına değerlendirilecektir.

* Tüketim mallarının pazarlanmasında üretim, tüketim ve satış kooperatifleriyle esnafın işbirliği sağlanacaktır. Bu yoldan, fiyat ve nitelik denetimi, Pazar kuralları ile çelişkiye düşülmeksizin, üreticinin ve esnafın yararları bağdaştırılarak etkili kılınacaktır.

* Para politikası, ekonominin başka öğelerinden ve toplumsal gerçeklerden ve gereksinimlerden soyutlanmaksızın saptanacaktır.

Türk parasının değeriyle Türkiye'nin dış ekonomik ilişkileri arasında gerçekçi bir ilişki kurulacaktır.

* Enflasyon denetim altına alınırken, istem kısıntısı, ekonomide durgunluk ve toplumda sağlıksız sonuçlar doğurmayan ölçüler için tutulacaktır; istemin kısılmasından çok, üretimi ve sunuyu artırmaya özen gösterilecektir.

* Devletin ekonomiyi toplum yararına yönetim denetleme işlevini, ekonomide yapısal değişikliğe öncülük görevini ve sosyal yükümlülüklerini yerine getirebilmesi için, kamu gelirleri ve harcamaları büyük ölçüde artırılabilecektir.

* Gönüllü ve zorunlu tasarrufların hakça bir süreç içinde artması sağlanacaktır.

* Ekonomik kalkınma ve genel anlamda gelişme için, bir yandan yeni kaynaklar yaratılırken, bir yandan da var olan kaynakların daha verimli ve hakça kullanımı sağlanacaktır.

* Vergi yönetimi ve denetimi etkili kılınarak, gereğince vergilendirilmeyen bazı yüksek kazanç alanları vergileme kapsamına alınarak, vergi gelirleri artırılacak; ancak toplam vergi gelirlerinde ücretlilerin payı azaltılacaktır.

* Bir yandan halk sektörü güçlendirilerek ve sermaye piyasası güven verici ve çekici duruma getirilerek, bir yandan da spekülasyon kazanç kapıları kapatılarak ve spekülasyon arayışlarının yapısal, psikolojik ve sosyal nedenleri giderilerek, tasarrufların ve kaynakların üretken yatırımlara yönelmesi sağlanacaktır.

* Sağlıksız ve savurgan tüketim eğilimleri caydırılarak, sağlıklı tüketim eğilimleri özendirilecektir. Yatırımlara ayrılabilir kaynaklar bu yoldan da çoğaltılacaktır.

* Faiz oranları, tasarrufu özendiren fakat maliyet enflasyonuna neden olmayan ölçüler içinde tutulacaktır.

* Dışsatım, girişimcileri kolaycılığa alıştırıran aşırı bağışlıklar ve desteklemeler; yerine verimliliği ve üretimi artırıcı maliyeti düşürücü önlemlerle geliştirilecektir.

Dışsatıma yönelik destekleme önlemleri, dışarıya satış aşamasından çok, yatırım ve üretim aşamasında yoğunlaştırılacaktır.

* Yapısal değişiklik sürecinde, işsizlik sorununa geçerli çözümler getirilmesi öncelikle gözetilecek, ancak bu çözümler ülkenin geleceği için gerekli teknolojik atılımları engellemeyecektir.

* Teknolojik ilerleme ile işsizliği önleme, sanayileşme tarımsal gelişimi, dışsatım serferberliğiyle dışalım ikamesi, birbirleriyle çelişen seçenekler gibi değil birbirini bütünleyen ve destekleyen öğeler olarak değerlendirilecektir.

EKONOMİ VE GELİŞME

Kendi iradesi dışında oluşan doğa güçlerini bile denetim altına alabilen insanlığın, kimi çevrelerce, bir doğa gücü olmayan insan emeğinden, girişimciğinden doğan ekonomiyi, kutsal ve dokunulmaz bir

şeymiş gibi, başıboş bırakmaya zorlanması, içinden geçmekte olduğumuz dönemin bir çelişkisidir.

Bu çelişkidenden, ekonominin başına buyruk işlemlerini, daha doğrusu öyle işlermiş gibi görünmesini, kendi çıkarlarına uygun bulanlar sorumludur. Gerçekte istedikleri ise, denetimsiz, başına buyruk bir ekonomi değil, güçlülerin buyruğunda bir ekonomidir.

Bu çevreler, güçlülerin buyruğunda bir ekonomiye, katılımcı demokrasinin işleyemeyeceği, öylece emeğin daha kolaylıkla sömürülebileceği, kaynak dağılımının alabildiğine adaletsizleşeceği ve büyüklerin küçükleri ezip yutabileceği bir düzen oluşturmaya uğraşırlar. Onlara dış destek sağlayan güçler de uluslararası ilişkileri benzer bir düzene oturtma çabasıdadırlar.

Bu uğraş ve çabalar:

* Enflasyonla ekonomik durgunluğu ve daralmayı bir arada sürdürmektedir.

* Üretimde tıkanıklığa, gelişme hızlarında düşüşe veya sağlanabildiği kadarıyla gelişmede aşırı dengesizliğe neden olmaktadır.

* Tekelleşmeyi hızlandırmaktadır.

* Ülkeler düzeyinde de dünya da adaletsizliği ve sömürüyü yaygınlaştırarak ilişkileri gerginleştirmektedir.

* Pek çok ülkede siyasal istikrarsızlığa yol açmakta ve sosyal sorunları ağırlaştırmaktadır.

* Bir yandan bireysel terör kökürürken bir yandan da devlet terörünü özendirilmektedir.

* Gelişme sürecindeki ülkelerde demokrasiyi sarsıp çökertmekte veya demokratikleşme umutlarını köreltmektedir.

Kısacası, kimi çevrelerce, bunalımdan çıkışın “tek yolu” gibi gösterilen bu uğraş ve çabalar aslında, bunalımın her yönüyle yoğunlaşmasına neden olmaktadır.

Çoğu kez, kapitalizm, kendi yapısından kaynaklanan bunalımları, değişen koşullar karşısında gösterdiği esneklikle aşabilmiştir. Çağımızda da bu esnekliği gösterebilen ve Batının liberal gelenekleri içinde, kapitalizmi demokrasiyle bağdaştırabilen ülkeler vardır.

Fakat, özellikle ağır dış borç yükü altına girmiş gelişme sürecindeki bazı ülkelere “liberal” ekonomi adı altında giydirilen, gerçekte ise liberalizmin özgürlükçü değerlerinden soyutlanmış bu “model”, neden olduğu ağır sıkıntılara ve adaletsizliklere toplumun sessizce katlanmasını sağlamak için, ekonomik ve sosyal alanda etkisizleştirilen devleti siyasal alanda demokrasiyle bağdaşamayacak kadar etkilileştirerek demokrasiyi engellemektedir, ve çağdışı sömürü ve dikta rejimiyle çağımızı gölgelemektedir.

Öbür uçta ise, “proletarya diktatörlüğü” adı altında, toplumun her kesimi ile birlikte proletaryayı da yaşamlarını emekleriyle kazananları da bir dikta rejiminin güdümüne sokanlar veya sokmak isteyenler yer almaktadır.

O uçtaki rejimler de ancak halka karşın ayakta durabilmektedirler; ve onlar da bunalımdan siyasal gücü silahlı güçle bütünleştirerek çıkmaya uğraşmaktadırlar.

Kapitalizmin karşısına ancak devlet kapitalizmiyle, özel sermaye tekelliliğinin karşısına ancak devlet tekelliliğiyle çıkabilmektedirler.

Üstelik, kendi toplumlarının ve insanların düşünce ve arayış özgürlüklerini kısıtladıkları ve çağdaş iletişim teknolojisinin sağladığı araştırma ve bilgi üretme kolaylıklarından kendi toplumlarını gereğince yararlandırmayı göze alamadıkları için, yeni teknolojiler oluşturmada geri kalmaktadırlar. Bu yüzden de teknolojik bağımlılıktan kurtulamamaktadırlar.

İki yaklaşım da ekonomiyi ve toplumu küçük ama güçlü bir oligarşinin buyruğu altına almaya çalışır.

İki yaklaşım da halk katılımına karşıdır.

İki yaklaşım da kendi yolunun “tek yol” olduğunu ve “seçeneksiz”liği savunur.

Biri, ekonominin başına buyruk işlemleri durumunda, yalnızca para musluklarını ayarlamakla ve Pazar kurallarıyla, her sorunun kendiliğinden ve en iyi biçimde çözüleceğinin; öbürü de geçerliliğinin ve “seçeneksiz”liğinin “bilimsel”likten kaynaklandığını öne sürer.

O açıdan, ikisi de doğmacıdır ve kadercidir. Doğmacılık ve kadercilikse özgürlükle ve demokrasiyle bağdaşmaz.

Bu iki kutubun dışında olsalar bile, onların çekim alanlarında yer alan düzenlerse, genellikle gelişmiş ülkelerin sorunlarına sağlıklı çözümler getiremedikleri gibi, özellikle gelişme sürecindeki ülkeler için geçerli birer örnek oluşturamamaktadırlar.

AYYILDIZ iki kutubun da hem karşısında, hem çekim alanları dışındadır.

AYYILDIZ “seçeneksiz” değildir, “tek yol” değildir.

AYYILDIZ demokrasinin topluma açık tuttuğu değişik seçenekler arasından yapılabilecek ve sağlı sollu dikta rejimlerine yönelen yolları tıkayabilecek bir siyasal ve ahlaki seçimdir.

AYYILDIZ, halkın suskunluğundan değil, özgürlüğünden güç alır.

AYYILDIZ, üretkenliği, baskıyla veya sömürüyle değil demokratik katılımı artırır.

AYYILDIZ, gelirin ve özverinin dağılımını, devletin de, güçlülerin de değil, halkın belirlemesini ister.

AYYILDIZ, toplumda dirliği, halkın özgürce örgütlenmesi ve özgüveniyle sağlar.

AYYILDIZ'ın, amaçları kadar araçları da demokratiktir ve insancadır.

AYYILDIZ'da, gelişme, ekonomik, sosyal, siyasal, kültürel yönleriyle bütündür.

AYYILDIZ'da, ekonomi politikası:

* Kalkınmayı sosyal adaletle, sosyal güvenlikle ve demokrasiyle bağdaştırarak hızlandıracaktır.

* Katılımcı demokrasiye daha çok gerçeklik ve işlerlik kazandıracaktır.

* Çağdaş demokratik kültürün ve bu kültüre uygun değerlerin ve davranışların yaygınlaşmasına uygun bir ortam oluşturacaktır.

* Toplumsal dayanışmayı ve barışı, toplumda dirlik düzenliği, ulusal birliği bağımsızlığı güçlendirecektir.

* İnsan kişiliğinin de toplumun da hakça bir düzen, içinde gelişmesine katkıda bulunacaktır.

Pazar kurallarını hiçe sayarak ekonomiyi yönetmeye kalkışanlar da, toplumu Pazar kurallarına tutsak etmeye uğraşanlar da, egemen oldukları ülkeleri, çağımızda, ekonomik bakımdan açmaza düşürmüş, sosyal bakımdan derin huzursuzluklara sürüklemişlerdir. İki yaklaşımın da özgürlük ve demokrasiyle bağdaşmadığı görülmüştür.

Ekonominin, Pazar kuralları uyarınca, kendi başına işlemesinden yana olanlara göre, bir açık pazara dönüşen ekonomide herkes ne alıp satacağını, neyi kaçsatacağını, nerede ne zaman ne yatırım yapacağını, “özgür”ce belirler, satanlarla alanlar da, çalışanlarla çalıştıranlar da aralarında “özgür”ce anlaşırlar. “Toplum yararı” gerekçesiyle devlet ve toplumsal örgütler işe karışmaksızın, herkes, kendi çıkarını, yalnızca kendi çıkarını, “özgür”ce kollarken, bir “görünmez el”de toplum yararının gereklerini kendiliğinden yerine getirir.!

Bu yaklaşımla herkese “seçme özgürlüğü” tanındığı varsayılmaktadır, oysa bir yandan da bu yaklaşım “seçeneksiz” olarak tanıtılmaktadır.

“Seçeneksiz”likle “seçme özgürlüğü” bir araya gelemez.

Bu yaklaşım, “seçme özgürlüğü”nü değil, güçlülerin güçsüzleri ezme özgürlüğünü getirir.

Bu yaklaşım ekonomiyi açık Pazar durumuna getirmez, tekelleşen, kartelleşen büyük sermayenin oyun ve vurgun alanına dönüştürür.

Bu yaklaşım, devleti ekonomiye sözde karıştırmaz, fakat toplumsal örgütlerin ve tümüyle halkın etkisiz kılınmasından yararlanarak, devlet üzerinde tekellerin, kartellerin etkinliğini artırır ve ekonomiyi bunların yönlendirdiği bir düzen oluşturur.

Bu yaklaşım, çalışanlarla çalıştıranların “özgün”ce anlaşıp sözleşmelerini sağlamaz, çalışanlar örgütlenme özgürlüğünden ve katılım olanağından yoksun bırakarak, çalıştıranlarca teslim alınmaları sonucunu doğurur. Üstelik, bu yaklaşımda, işsizliğin büyük boyutlara varması, çalıştıranlar için bir “güvence gibi görülür ve “Pazar”daki emek arzı artışından ücret kırıncılığı için yararlanılır.

Bu yaklaşımda sihirli bir güç gibi sözü edilen o “görünmez el”, halkın etkisizleşmesinden yararlanarak

devlet gücünü de yanına çekebilen tekelci- kartelci sermayenin elidir. Bu yaklaşımda o “görünmez el” karşıt yaklaşımda da devletin görünen eli, halkın özgürlüğüne ve boğazına uzanır.

AYYILDIZ PARTİ'sinde ise halkın kaderi halkın elindedir: ve devleti de, ekonomiyi de halk kendi bereketli elleriyle, toplum yararına yönlendirir.

EKONOMİDE HALK

AYYILDIZ PARTİ'sinin ekonomi politikasında halkın etkinliği büyük ölçüde arttırılacak ve halk sektörünün ağırlıklı yeri bulunacaktır. Demokratik yapı ve demokratik işleyişli halk yatırımlarından oluşacak halk sektörü özendirilip güçlendirilecektir.

Halk sektörü, yalnız çalışan yurttaşların mütevazı birikimlerini kendi aralarında bir araya getirerek kuracakları küçük veya orta işletmelerden oluşmayacaktır. Bunun ötesinde, sendikalar ve kooperatifler, yatırım ve işletmecilik konularında uzmanlaşan güçlü kurumlar kurmaya özendirilecektir. Bu kurumlar, halk sektörü çerçevesinde büyük ekonomik işletmeler kurabilecekleri ve kurdurabilecekleri gibi, yurttaşların, o arada yurt dışındaki işçilerin küçük birikimlerini bir araya getirerek kurdukları veya kuracakları işletmelere de, yöneticilik ve işletmecilik bilgisi, bu alanda yetişmiş personel, proje yardımı ve pazarlama kolaylıklarını sağlayacaklardır.

Halk sektörü içinde, ayrıca, sosyal güvenlik kurumları tarafından ve bu Programın ilgili bölümlerinde açıklanan “Üretici Yatırım Fonları” ile “İşçi Yatırım Fonları” tarafından kurulacak işletmelerin de önemli bir yeri bulunacaktır.

Yerel yönetimler, özellikle az gelişmiş yörelerde, halk sektörü girişimlerine öncülük etmeyi ve destek olmayı üstleneceklerdir.

Halk sektörü, gelişmiş demokratik ülkelerdeki sendikaların, kooperatiflerin ve sosyal güvenlik kuruluşlarının yatırımcı kuruluşlarıyla ve finansman kuruluşlarıyla da işbirliğine ve ortak yatırımlara özendirilecektir. Onların deneyim ve birikimlerinden, teknolojik olanaklarından ve sermaye katkılarından, Türkiye'deki halk sektörünün de yararlanması olanakları aranacaktır.

Halk sektörü, halkın birikimlerini, girişimciliğini ve dayanışmasını, gelişmeye hız, demokrasiye güç katar biçiminde harekete geçirecektir; ve demokrasiyle sosyal adaletin bağdaştırılmasında önemli bir etken olacaktır.

Halk sektörü, devletin toplumsal sorumluluğunu, özel sektörün de dinamizmini paylaşarak, ikisi arasında bir katalizör işlevi görecektir. Devlette de, özel sektörde de aşırı güç yoğunlaşmasını önleyerek, halkın gücü ve özgürlüğü için demokrasinin esenliği için, toplumun dirlik düzenliği için, bir güvence oluşturacaktır.

Yalnız halk sektörüyle değil işyerinden siyasete kadar her alanda örgün demokratik katılımıyla da halk ekonomiyi yönlendirip denetleyecektir, ekonominin siyasal çerçevesini ve sosyal işlevini büyük ölçüde halk belirleyecektir.

EKONOMİDE DEVLET

AYYILDIZ PARTİ'sinde devlet sektörünün genişliği değil, devletin ekonomiyi, halk katılımıyla ve toplum yararına et-kili biçimde yönetebilmesi önem taşır.

Altyapıları ve kamu hizmeti gören kuruluşları devlet elinde tutmak, devletin topluma karşı görevlerini ve ekonomik işlevlerini yerine getirebilmesi bakımından gereklidir. Bunlardan, mülkiyeti veya işletmesi özel sektöre devredilmiş olanlar geri alınacaktır.

Önemli doğal kaynakları devlet işletecektir.

Doğrudan savunmayla ilgili sanayiler devlet elinde bulunacaktır.

Ulusa ait olan ve birçoğu tükenir nitelikte bulunan doğal kaynaklar, kişilerin çıkarlarına ve kısa süreli

Pazar koşullarına göre değil, tüm ulusun ve ülkenin yararı ve geleceği gözetilerek işletilmelidir. Savunma sanayii de, özel çıkarlara ve kâr hesaplarına göre değil, ulusal güvenliğin ve bağımsızlığın gereklerine göre kurulup işletilmelidir. Bu alanlar, o nedenlerle devlet sektöründe yer almalıdır.

AYYILDIZ PARTİ, ekonomide devlet sektörünü genişletmek üzere özel bir çaba gösterecek değildir. Ancak devlet sektöründeki ekonomik amaçlı işletmeler, Pazar kuralları içinde çalışarak yaratacakları kaynaklarla, plan hedeflerine uygun yeni yatırımlar yapabileceklerdir.

Bu işletmeler, devletin karışma va koruma alanı dışına çıkarılacaktır. Bakanlıklarla ve devlet bürokrasiyle organik ilişkileri kesilecektir. Yönetimlerine ve yatırımlarına siyasi iktidarların karışmayacağı bir yapıya kavuşturulacaktır. Çalışanların yönetiminde, denetiminde ve sorumluluğunda, özel sektör işletmeleriyle eşit koşullar altında ve Pazar kurallarına uyarak çalışacaklardır.

Bunların dışında, Pazar kurallarına göre yatırım ve işletmecilik yapanların ilgilenecekleri alanlarda ve yörelerde, devletin belirli öncülük görevleri vereceği devlet işletmeleri kurulacaktır.

Pazar kuralları içinde ayakta durabilir duruma gelinceye kadar, bunları, halk katılımıyla, devlet yönetecektir, sorumluluklarını devlet üstlenecektir.

Bir ekonomik işletme geri kalmış ve pazarlara uzak bir yörede kurulmuş ve işletme düzeyinde kârsız olabilir. Fakat eğer o yatırım, yan etkileri bakımından doğurgansa; yörede başka işyerleri kurulmasına, ticaret hayatının canlanmasına, işsizlere iş olanakları sağlanmasına, yerel kaynakların değerlendirilmesine ve genel olarak yörede ekonomik, sosyal, kültürel değişime öncülük edip yol açabilecek nitelikteyse, işletmecilik açısından kârsız bile olsa, yöre halkı açısından ve toplumun gelişmesi açısından, kârlı ve yararlıdır.

Bir ülkede ulusal birlik ve dayanışma, gelişmenin tüm ülkeye dengeli olarak yayılması oranında güçlenir. O nedenle, bu tür yatırımlar, ulusal birliğin güçlenmesine de önemli katkıda bulunur.

Geri kalmış yörelerde gelişme sürecini başlatacak veya hızlandıracak bu tür işletmelerin yurt düzeyinde yaygınlaşması, büyük kentlerde işsiz göçü dolayısıyla aşırı nüfus yoğunlaşmasını ve sosyal gerilimleri önler; kentleşme giderlerini kısar. Ekonomik ölçütlerle kendi başlarına kârsız bile olsalar, bu tür işletmelerin, ulusal ekonomiye ve sosyal sorunların hafifleşmesine o yönlerden de büyük katkıları olur.

AYYILDIZ PARTİ'si böylece öncü ve doğurgan yatırımların, devlet eliyle, en geri kalmış ve en uzak yörelere kadar dengeli dağılımını sağlayacaktır.

Cömertçe özendirme önlemlerinin, özel sektörü, bu yörelerde yatırımlara yöneltmek bakımından çok yetersiz olarak görüldüğü için, devlet bu konuda öncülük üstlenme durumundadır.

Ancak, bir geri kalmış yörede, halk sektörü veya özel sektör, işletme düzeyinde yeterince kârlı olamayacağını bile bile, bu nitelikte işletmeler kurmaya girişirse, devlet onlara da gereken kolaylığı ve desteği sağlayacaktır.

EKONOMİDE YAPISAL DEĞİŞİKLİK VE DEVLETİN İŞLEVİ

Türkiye'nin ve Türk ekonomisinin geleceğini güvence altına alabilmek ve gelişmeyi hızlandırabilmek bakımından önemli bir koşul ekonomide yalnız; içinde yaşanan dönemin değil, görünür geleceğin de gereklerini karşılayacak nitelikte ve yönde yapısal değişikliklerin daha çok gecikmeden gerçekleştirilmesidir.

Özellikle dünyada ve ülkemizde ekonomik bunalım sürerken, ulusal ekonomide Pazar kurallarının dürtüsüyle "kendiliğinden" sağlanabilecek yapısal değişiklikler çok sınırlı ve yetersiz kalır; bugün için geçerli olsa da gelecek için geçersiz olabilir, hatta sakıncalar taşıyabilir.

Bu konuda devletlere düşen işlev yaşamsal önem taşımaktadır.

Devlet, bu işlevini, demokratik bir süreç içinde kamuoyu ile sürekli iletişim kurarak, çok yönlü araştırmalara dayanarak, bölge ve dünya ekonomisinin kısa-orta-uzun dönemli yönelim olasılıklarını göz önünde tutarak yerine getirmelidir.

AYYILDIZ PARTİ'si her şeyden önce, devleti, böyle bir işlevin yerine getirebilmesi için gerekli maddi olanaklarla donatacaktır.

Bunların başında, kamu gelirlerinin ve harcamalarının artırılması gelir.

Bu, yalnız devletin ekonomide yapısal değişikliğe öncülük için değil, devletten beklenen her türlü hizmeti yerine getirebilmesi bakımından da gereklidir.

Türkiye'nin gelenekleri ve Türk toplumunun alışkanlıkları nedeniyle, ülkemizde, devletten çok şey beklenir, ama bu beklentileri karşılama olanağının, devletten, Türkiye'de olduğu kadar esirgendiği pek az ülke vardır.

Devletin o yüzden içine düştüğü tıkanıklık ve yetersizlik, kapitalizmin öncülüğünü yapan ülkelerde bile devletçe yerine getirilen bazı kamu hizmetlerinin, giderek artan ölçüde, varlıklı kişilerin "hayırseverliği"ne veya "vatansever"liğine bırakılmasına neden olmakta, bu yüzden, devletin işlevleri ile kişilerin işlevleri sakıncalı biçimde ve ölçüde, birbirine karışmaktadır. Kaldı ki kişisel "hayırsever"likler ve "vatansever"likler, çoğu kez, vergi bağıışıklığı yoluyla, veya şükran belirtisi olarak kişilere sağlanan bir takım ayrıcalıklarla, aslında kamu kaynaklarından karşılanmaktadır.

Demokratik sosyal devlette, toplumun dirliği, kişilerin hayırseverliğiyle değil, hayırlı devlet anlayışıyla ve halkın kendi dayanışması ile sağlanır.

AYYILDIZ PARTİ, kamu gelirlerini ve harcamalarını, belirli bir programla sürelendirerek, sosyal demokrasinin başarılı sonuçlar verdiği ülkelerdeki yüksek oranlara erişirmeyi amaçlamaktadır.

Böylece, devlet, bir yandan ekonomide yapısal değişikliğe öncülük işlevini yerine getirebilirken, bir yandan da, ekonominin altyapı gereksinimlerini gidererek yeterli düzeye eriştirilebilecek; ve toplumun sağlık, adalet, konut, sosyal güvenlik eğitim gibi alanlardaki yatırım ve hizmet beklentilerini artan ölçüde karşılayabilecektir.

Ulusal savunmanın gereken düzeye yükseltilebilmesi de buna bağlıdır. Ulusal savunmanın koşullu dış yardıma veya kişisel bağışlara bağıımlılığı böyle önlenebilir.

Kamu gelirlerinin ve harcamalarının olağanüstü düşüklüğüyle bağılantılı bir başka yetersizlik de iç tasarruf konusunda kendini göstermektedir. Türkiye, iç tasarruf oranının en düşük olduğu, üstelik de gitgide düşmekte olduğu ülkelerden biridir. İç tasarruf oranı böylesine düşerken gelişme hızını yükseltmek veya yüksek düzeyde tutmak olanaksızdır.

AYYILDIZ PARTİ'sinin gönüllü ve zorunlu tasarrufları hakça bir düzen içinde artırılacaktır.

Bunun için, vergilemede, dar ve orta gelirlileri kayırcı fakat toplam vergi gelirini ve verimliliğini yükseltici düzenlemeler yapacaktır.

Gelir bölüşümünde yapacağı hakça düzeltmelerle ve sağlıklı tüketim eğilimlerini özendirmekle, halkın, bir yandan yaşam düzeyi, bir yandan da tasarruf olanağı yükseltilecektir.

AYYILDIZ PARTİ'sinin ilgili bölümünde açıklanan "Üretici Yatırım Fonları" ve "İşçi Yatırım Fonları" gibi çalışan halk kesimlerine de, ulusal ekonomiye de, demokrasiye de güç katıcı düzenlemelerle ve halk sektörünün özendirilip desteklenmesiyle, halk tasarrufları büyük ölçüde arttırılabilecektir.

Sosyal güvenlik, tasarrufu artıcı ve kaynak yaratıcı yöntemlerle yaygınlaştırılarak doyurucu düzeye getirilecektir.

Devlet öncülüğünde gerçekleştirilecek yapısal değişiklik, Türkiye'yi ve Türk ekonomisini, güncel gerçekler ve gereksinimler göz ardı edilmeksizin, geleceğe hazırlayacaktır.

Yapısal değişiklik sürecinde, işsizlik sorununa geçerli çözümler getirilmesi öncelikle gözetilecektir.

Ancak işsizlik sorununa getirilecek çözümler, teknolojik atılımları engellemeyecektir. Bir yandan, uluslar arası ekonomik işbölümünde Türk Ulusunun güçlü, güvenli ve onurlu bir yer edinebilmesi için

gereken teknolojik atılımlar yapılırken, bir yandan da, emeğin yoğun, altyapı, toplumsal kalkınma ve doğayı zenginleştirip değerlendirme projeleri uygulamaya konacaktır.

Devletin geri kalmış yörelerinde kuracağı öncü ve doğurgan işletmeler de köy kent programıyla ve halk sektörü yatırımlarıyla desteklenerek, işsizlere buldukları yerlerde geniş çalışma olanaklı açacaktır.

AYYILDIZ PARTİ'sinin gerçekleştireceği yapısal değişiklikte, teknolojik ilerleme ile işsizliği önleme sanayileşme ile tarımsal gelişme, dışsıtım seferberliği ile dışalım ikamesi birbiriyle çelişen seçenekler gibi değil, birbirini bütünleyen veya destekleyen ögeler olarak değerlendirilecektir.

Türkiye'de çoğu özel girişimciler, iyi niyet eksikliğinden ötürü değil, ekonomik yapının ve düzenin bazı olumsuz özellikleri nedeniyle, geleceği öngörerek değil, güncel kârlılık hesaplarına göre yatırımlar yapmakla yetinme eğilimindedirler.

Güncel koşulları olduğu kadar geleceğin koşullarını da öngörerek, hatta bir ölçüde belirleyerek, yatırım yapan çokuluslu şirketler, son zamanlarda geleceğe yönelik bazı yatırımlarını az gelişmiş veya gelişme sürecindeki ülkelere kaydırmakla birlikte onlar da Türkiye'yi bu açıdan yeterince elverişli görmemektedirler.

İleri teknolojiye veya geleceğe yönelik yatırımlarını, jeopolitik açıdan daha güvenilir bölgelere ve demokratik ortamın henüz oluşmadığı, sosyal bilincin gelişmediği ülkelerde yapmayı yeğlemektedirler.

Dünyadaki bazı etkili siyasal güçler de ileri teknolojiye dayalı yatırımlarla Türkiye'nin bağımsızlığını daha sağlam temellere dayandırmasını istemeyebilirler.

Oysa Türkiye, gelişmiş bir sanayi ülkesi durumuna daha çok gecikmeden gelebilmek ve geleceği güvence altına alabilmek için, ekonomisinde geleceğin de gereklerine uygun yapısal değişiklikleri, ileri teknolojilerden yararlanarak, gerçekleştirmek zorundadır. Çağın ileri teknolojileri arasından, sağlam hesaplara ve öngörülere dayalı seçimleri bir an önce yapmak zorundadır.

Türkiye, bu konuda şimdiye kadar, bazı Doğu ve Güneydoğu Asya Ülkelerinin çok gerilerine düşmüştür. Daha çok gecikme ise Afrika Ülkelerinin de gerisinde kalmasına neden olabilir..

Yetişmiş insan gücünün niteliği ve niceliği ve çok verimli dış pazarların yanı başında oluşu, Türkiye'nin böyle bir atılımı kendi gelişimiyle yapabilmesine yeterli olanak sağlamaktadır.

Dışarıdan teknoloji transferi konusunda olası engeller de çok boyutlu bir dış politikayla ve yine çok boyutlu bir dış ekonomik ilişkiler politikasıyla aşılabılır. Ulusal bağımsızlığı, demokrasiyi ve sosyal hakları engellemek koşuluyla, yabancı sermayeden, yabancı sermaye ortaklığının sağlayabileceği ek kaynaklardan, deneyimden ve ileri teknolojilerden, bu amaçla, olabildiğince yararlanma yollarını aramak gerekir.

AYYILDIZ PARTİ, bilimsel ve teknik araştırmaları da, Türkiye'nin bölgemizin ve dünyanın geleceğine yönelik araştırmalarında, her bakımdan öncelik taşıyan bir yatırım gibi değerlendirecektir; ve çok yönlü araştırmalara dayanarak, çağın ileri teknolojileri arasından gerçekçi seçimler yapılmasını sağlayacaktır. Bu seçimler doğrultusundaki yatırımlara, özel sektörün, yabancı sermayenin veya halk sektörünün ilgi göstermediği durumlarda, devlet ön ayak olacaktır.

AYYILDIZ PARTİ'si, ülke ekonomisinde spekülâtif kazanç kapılarını olabildiğince kapatmayı, sosyal adalet açısından zorunlu gördüğü kadar, üretken yatırımları artırabilmenin ve ekonomide sağlıklı yapısal değişikliklerin de önemli bir gereği saymaktadır.

Pazarın güncel akıntıları ve çalkantıları içinde geleceği öngörmeksizin savrulan bir ekonomi, hele spekülâtif kazanç kapılarının ardına kadar açık bulunduğu ve üretkenlikten çok daha kârlı olduğu bir ortamda, sağlıklı yapısal değişikliklerle yönetilemez.

Ölü yatırımların, o arada taşınmaz mala yatırımın çekiciliğini sona erdirmek, aracılık aşamalarını sınırlayıp kârsızlaştırmak, geleneksel veya modern tefecilik yollarını tıkamak gibi caydırıcı önlemler bu açıdan gereklidir, fakat yeterli değildir.

AYYILDIZ PARTİ, bu gibi caydırıcı düzenlemeleri yaparken, bir yandan da, spekülâtif kazanç arayışlarına yönelmenin psikolojik ve sosyal nedenlerini gidermeye çalışacaktır.

Bu nedenlerin başında, geleceğe güvensizlik gelmektedir. Ülkenin, özellikle de ekonominin geleceğine ve kendi geleceklerine güvenle bakamayanlar, geleceği de gözeten yatırımlar yapmak yerine, günü gün etmeyi, kısa yoldan bol kazanç sağlamayı maddi olanaklarını veya girişimciliklerini o yönde değerlendirmeyi yeğlemektedirler.

Toplumda örgütlenmeye, dayanışmaya ve işbirliğine yatkınlığın yerleşmemiş olması da, girişimcileri ve yatırım yapabilecek durumda olanları, geleceğe yönelik üretken yatırımları için bir araya gelmekten büyük ölçüde alıkoymaktadır.

AYYILDIZ PARTİ, demokrasiye süreklilik kazandırarak; sosyal demokrasiyi siyasal demokrasiyle birlikte kökleştiren bazı ülkelerde olduğu gibi, verimli ve hakça bir düzenin toplumca özümsemesini sağlayarak; herkesi geleceğe güvenle bakabilir duruma getirmek için uğraş verecektir.

Örgütlenme, dayanışma ve işbirliği alışkanlıklarını toplum yaşamının her alanına yerleştirmek için çaba gösterecektir.

Sosyal güvenliği, herkesin kendi geleceğine güvenle bakabileceği, çalışamaz duruma geldiğinde geçim sıkıntısı çekmeden yaşayabileceği bir düzeye eriştirecektir.

Böylece, spekülâtif kazanç arayışlarının psikolojik ve sosyal nedenlerini ortadan kaldırmaya çalışacaktır.

Sosyal güvenliğin toplumda herkes için doyurucu düzeye eriştirilmesi, ekonomiye yük olmayacaktır. Çünkü bunun spekülâtif kazanç eğilimleri azaltıcı etkisiyle ekonomiye gelecek canlılık yaygın ve yeterli sosyal güvenliğin mali yükünü fazlasıyla karşılayacaktır. Kaldı ki, sosyal güvenlik, üretken yatırımlar için önemli bir tasarruf kaynağıdır. Bu açılarından, sosyal yararı kadar ekonomik yararı da vardır.

Böyle bir yaklaşımla, AYYILDIZ PARTİ'si, gelişmenin ve ekonomide yapısal değişikliğin en büyük engellerinden birini ortadan kaldırmış, hem caydırıcı, hem özendirici önlemlerle, spekülâtif kazanç kapılarını kapatarak, üretkenlik yollarını açmış olacaktır.

Gelişmeyi ve ekonomide sağlıklı yapısal değişikliği güçleştirici bir başka etken de; ekonomik bakımdan uzun dönemde geçerli olmayacak ve yeni teknolojilere uyum sağlayamayacak kadar küçük boyutlu ve dar olanaklı işyerlerinin çokluğudur.

Fabrika düzeyine erişememiş, atölye ve çarşı düzeyinde kalmış işyerleri, ekonomik bunalımın pazarda yarattığı dalgalanmalar içinde çırpınmaktadırlar veya yok olup gitmektedirler.

Oysa küçük yapımevlerinde, kimi sanat ve meslek okullarından, kimi de çekirdekten yetişmiş, yapıcı ve yaratıcı, üretken ve girişimci bir büyük güç saklıdır.

AYYILDIZ PARTİ'si, bu gücü de; Gelişmenin ve ekonomide sağlıklı bir yapısal değişikliğin önemli bir kaynağı ve aracı olarak değerlendirecektir.

Bu gücü küçük atölyelerin, sanayi, çarşı ve sitelerinin dar kafesinde kurumaktan kurtaracaktır.

Bunlarla sanayi kuruluşları arasında sürekli işlevsel ilişki ve işbirliği için gereken olanakları hazırlayacaktır. Yatırımlarda tasarruf da sağlayıcı bir önlem olarak, gerek devlet sektöründeki gerek özel sektördeki sanayi kuruluşlarının, birçok parçalarını ve girdilerini bu küçük işyerlerinden ismarlamalarını bir düzene bağlayacaktır.

Küçük işyerlerindeki o yapıcı ve yaratıcı gücü oluşturan üretken insanları, aralarında birleşerek, bir plan içinde, ekonomik bakımdan geçerli boyutlarda ve nitelikte sanayiler kurmaya özendirilecektir.

Devlet, bunun için gerekli maddi destekle birlikte gerekli eğitimi de sağlayacaktır.

AYYILDIZ PARTİ'si atölyelerdeki, küçük yapımevlerindeki sanatkârlarla, işçilerle, çıraklarla birlikte, esnafı da, çağdaş ekonominin pazarlama mekanizmalarına ve ileri teknolojisine uyum sağlayabilir duruma getirecektir.

Böylece ekonominin bu yaygın, dağınık ve gelişmemiş kesimini, gelişen bir ekonominin verimli insan gücü fidanlığına dönüştürecek ve ekonomide yapısal değişikliği temelden başlatmış olacaktır.

EKONOMİDE ÖZEL SEKTÖR AYYILDIZ PARTİSİ,

* Ekonominin sosyal adaletle birlikte güçlenirilmesini içle-
rine sindiren;

* Kendi çıkarlarını toplum yararıyla bağdaştırmaya çalışan
ve

* Ekonomik güçlerini siyasal güce dönüştürmeye kalkışmayan;

* Özel sektör girişimcilerine geniş özgürlük tanıyacaktır.ve plan hedeflerine uygun yatırımlarında gereken devlet desteğini sağlayacaktır.Geleceğe güvenle bakarak,yatırım yapabilecekleri bir ortam oluşturacaktır.

özel sektörde olsun, devlet sektöründe olsun, geleceği dü-şünmeden kısa dönemli yüksek ve kolay kâr hesaplarıyla yatırım yapanların, planda belirlenmiş ölçütlere ve hedeflere göre değil güncel çıkarlara göre kurulup çalışan işletmeleriyle ilgili olarak devlet bir sorumluluk üstlenmeyecektir.

Ama plana uygun, yatırım veya ülkenin geleceği uğruna belli riskler üstlenerek, uzun dönemli plan hedefleri doğrultusunda teknolojik atılım yapanlar, geri kalmış yörelerin kalkınmasına veya işsizliğin azalmasına katkıda bulunanlar, kendi ellerinde olmayan nedenlerle karşılaşabilecekleri güçlükleri aşmaya uğraşırken, devlet desteğini yanlarında bulacaklardır.

Bu anlayışla, AYYILDIZ PARTİ'si, özel sektörün, sağlıklı gelişmeye hız katabilecek ve ekonomide geleceği de öngören yapısal değişiklikleri kolaylaştırabilecek girişimciliğini özendirecektir.

Özel sektörde tekelleşme eğilimlerini önleyecektir ve hakça bir yarışma ortamı oluşturacaktır.

EKONOMİNİN DIŞLANAN SEKTÖRÜ

Özellikle nüfusu yoğun, işsizliği yaygın, ekonomisi durgun ülkelerde, o arada Türkiye'de, ekonominin, çalışan ve girişimci insan sayısı bakımından belki de en geniş sektörü, kağıt üzerinde görünmeyen, hesaba kitaba girmeyen, istatistiklere geçmeyen bir sektördür.

Bu sektör, ekonominin kurumsal çerçevesi dışında kalan insanlardan oluşur. Düzenin çalışma ve geçim olanağı sağlayamadığı ama yaşama dirençlerini kıramadığı, yaşamlarını emekleriyle kazanma güçlerini köreltmediği insanlardır onlar... İşportacılar, gezgin satıcılar ve onarımcılar, evlerindeki tezgahlarda piyasaya işi üretenler veya evlerinde parça başı iş yapanlar, ayakkabı boyacıları ve daha niceleri... Ele güne avuç açmaktansa, gecekondualarının bir avuçluk bahçesinde analarının yetiştirdiği çiçekleri yoldan geçenlere ya da evlerden veya çöp bidonlarından topladıkları şişeleri, kutuları işyerlerine satan çocuklar...

Ekonominin dışlanan sektörü, bu çalışkan kadınlardan, erkeklerden, çocuklardan oluşur.

Devletin de, özel sektörün de çözemediği işsizlik sorununa onlar, kendi girişimcilikleri ve emekleriyle, küçümsenmeyecek ölçüde çözüm bulurlar.

Yaptıkları işler, toplumun gereksinmelerini karşıladığı ve ekonomik değer taşıdığı içindir ki, küçük de olsa bir gelir getirir.

Ama hiç birinin yasal güvencesi veya sosyal güvenliği yoktur; haklarını koruyacak, üretkenliklerini ve kazançlarını artırmalarına yardımcı olacak örgütleri yoktur; emeklerinin hakça karşılığını alıp almadıklarını denetleyebilecek bir kuruluş yoktur.

Bir çoğunun işyeri ellerinde veya başlarında taşıdıkları tablalar tezgahlar, bohçalardır; uzaktan "zabita" görünce "işyerleri"ni toparlayıp kaçacak yer ararlar.

Öncelikle güçsüzleri, korumasızları gözetken AYYILDIZ PARTİ'si, bu dışlanan sektörün yapıcı, yaratıcı çalışkan insanlarıyla ilgilenmeyi ve onları bozuk bir ekonomik düzenin dışladığı insanlar durumundan,

hakça bir ekonomik düzenin içerdiği verimli ve üretken insanlar durumuna erişirmeyi görev bilmektedir.

AYYILDIZ PARTİ, bu amaçla:

* Dışlanan sektörde çalışanların, haklarını korumak ve durumlarını iyileştirmek üzere örgütlenmelerine yardımcı olacaktır.

* Onları kaçak iş yapar durumdan yasal iş yapar duruma getirecektir.

* Onlara sattıkları malları korkusuzca ve engellenmeksizin sergileyebilecekleri uygun yerler ayrılmasını sağlayacaktır.

* Onları sosyal güvenlik kapsamına girme olanağına kavuşturacaktır.

* Daha verimli, güvenli ve üretken işlere yönelebilmeleri için, onları, gerekli eğitim, önderlik ve kredi olanaklarından yararlandıracaktır.

İşsizlik sorununa, verimli ve üretken bir ekonomik yapı oluşturularak daha geçerli çözümler sağlanıncaya kadar, AYYILDIZ PARTİ, bu "dışlanan sektör"ü engellemek veya daraltmak yerine, sağlıklı ve hakça kurallar çerçevesinde genişletmeye çalışacaktır. Geçim zorluğu içinde işsiz ve gelirsiz bekleyen ve henüz "dışlanan sektör"ün de yolunu bulamamış olan kadınları ve erkekleri, çocukları ve gençleri, evlerinde, piyasaya parça başı iş yapmaya özendirilecektir. Onları, kendilerine sipariş verebilecek kuruluşlarla düzenli iş ilişkisi içine girme olanağına kavuşturacaktır. Bunun için, ekonomik işlevli bir sosyal hizmet örgütü oluşturacaktır.

EKONOMİDE ARAÇLARIN AMACA UYGUN

KULLANIMI

AYYILDIZ PARTİ'si, ekonominin tüm araçlarından, hakça gelişmeyi hızlandırmak üzere yararlanırken, araçların amaçlarla tutarlılığı ilkesine bu alanda da uyacaktır. Ekonomiye güçlendirme ve kalkınma yolunda atılacak her adımın, demokrasiye ve sosyal adalete de güç katmasını, toplumun dirliğini artırmasını gözetecektir.

* Kamu harcamalarının ulusal gelire oranını büyük ölçüde yükselterek, devleti, ekonomik ve sosyal alanda kendinden beklenen görevleri yapabilir duruma getirecektir.

* Kamu harcamalarının ulusal gelire oranını yükseltirken, bütçede cari harcamaların, yatırım harcamalarına ve sosyal harcamalara göre oranını düşürecek.

* Bütçe açıklarını ve enflasyon oranını, yıllık üretimde ve ulusal gelirden sağlanacak artışla dengelenir düzeyde tutmak koşuluyla, sıkı denetim altında, ekonomiyi canlandırıcı bir etken olarak değerlendirecektir.

* Enflasyonu denetim altına alırken, istem kısıntısını ekonomide durgunluk ve toplumda sağlıksız sonuçlar doğurmayan ölçüler içinde tutacaktır; istemi kısmaktan çok, üretimi ve sunuyu artırmaya özen gösterecektir.

İstem kısıntısına da sağlıksız ve savurganca tüketimi caydırma, gönüllü tasarrufları ve üretken yatırım eğilimlerini özendirme yoluyla gerçekleştirecektir.

* Tasarrufların üretken yatırımlara yönelmesini özendirmenin önde gelen koşulları olarak; bir yandan halk sektörünü güçlendirecektir ve demokratik yapılı güvenli bir sermaye piyasası ve hisse senetleri pazarı oluşturacaktır, bir yandan da spekülasyon kazanç kapılarını kapatıcı ve ölü yatırımları caydırıcı önlemler alacaktır.

* Tasarrufların üretken yatırımlara yönelişindeki artışla bağlantılı olarak, faiz oranlarının düşmesi sağlanacaktır. Faiz oranlarının, tasarrufu özendiren fakat maliyet enflasyonuna yol açmayan ölçüler içinde tutulmasını gözetecektir.

* Yatırımları ve dışsatımı özendirip artırmak için, girişimcileri kolaycılığa alıştırıran aşırı bağışlıklar ve desteklemeler yerine, kaynakların verimli kullanımına, kaynak çoğaltmaya, üretimi ve verimliliği

yükseltmeye ve sağlıklı yollardan maliyeti düşürmeye ağırlık verecektir.

* Para politikasını, ekonominin başka öğelerinden ve toplumsal gerçeklerden ve gereksinimlerden soyutlamaksızın; Ekonomide istikrarla dinamizmi ve kalkınmayla sosyal adaleti bir arada gözeterek saptayacaktır.

* Türk parasının değeriyle Türkiye'nin dış ekonomik ilişkileri arasında gerçekçi bir ilişki kuracaktır.

* Kredi politikasıyla alan hedefleri doğrultusundaki üretken yatırımlara ekonomik yapı değişikliği için gerekli yatırımlara ve gelişmenin yurda dengeli yayılımını sağlayıcı yatırımlara öncelik tanıyacaktır.

* Bankalardaki mevduatı bütünüyle devlet güvencesi altına alacaktır, bunun yanı sıra, sürekli ve etkili devlet denetimiyle bankaların sağlıklı biçimde işlemelerini ve kendi yanlışları ve savurganlıkları yüzünden devlete yük olacak duruma gelmemelerini gözetecektir.

Aile şirketlerinin büyük sermayenin tekelleşme eğilimindeki kuruluşların bankacılıkta etkinliği önleyecek ve bankacılığı hakça bir düzene geçişin sağlıklı ve hızlı gelişmenin verimli bir aracı durumuna getirecektir.

Bu amaçla bankalar üzerinde ve kredilerin dağılımı ve kullanımında devletin yönlendirici ve denetleyici yetkilerini genişleterek gerek özel bankaların gerek devlet bankalarının birer kamu kuruluşu sorumluluğu ile çalışmalarını gözetecektir.

Kredileri spekülatif kazanç alanlarından üretken alanlara yöneltecektir.

Köylünün, çiftçinin, tarımda verim arttırıcı yatırımlar için; esnaf ve sanatkarların, küçük ve orta sanayilerin, ekonomik bakımdan güçlü ve verimli kuruluşlar oluşturabilmek için yararlanabilecekleri kredi kaynaklarını genişletecektir.

Bu amaçla belirli sektörde ağırlıklı işlevler üstlenen sektörel bankacılığı geliştirecektir. Özel bankaların da kaynak kullanımlarını buna göre düzenleyebilmelerini destekleyecektir.

Bankacılığın ve kredi düzeninin kooperatifçilere desteğini büyük ölçüde arttıracaktır.

Ekonomik halk kuruluşlarının, o arada kooperatiflerin ve küçük orta işletmelerin, üretken yatırımları için kontrollü kredi yöntemini geliştirecektir. Kontrollü kredi verirken, taşınmaz mal güvencesi yerine, proje ve organizasyon güvencesiyle yetinilmesini sağlayacaktır.

Kooperatiflerin ve genel olarak ekonomik halk kuruluşlarının kendi amaçlarına uygun bankalar kurmalarını özendirilecektir.

Devlet bankalarını güçlendirip etkinleştirecektir.

* Bir kamu hizmeti üstlenen sigortacılığı, belli çevrelerin büyük sermaye gruplarının değil, kamunun yararına işler duruma getirecektir.

Sigortalıların, haklarını ve yararını öncelikle gözetirken, sigorta fonlarının üretken yatırımlara ve sağlıklı gelişmeye katkıda bulunur biçimde değerlendirilmesini gözetecektir.

Devlet ve halk kuruluşlarının sigortacılık alanındaki etkinliğini arttıracaktır.

* Dışsatımı, Türk parasının sürekli ve aşırı değer yitimi ile ve yapay veya sağlıksız desteklemelerle değil, maliyet enflasyonuna ve aşırı pahalılaşmaya yol açmayan ekonomik istikrarsızlığa ve iç pazarın durgunlaşıp boğulmasına neden olmayan, halkı sağlıklı yaşam olanaklarından yoksun bırakmayan yöntemlerle, öncelikle de verimlilik ve üretim arttırıcı ve kapasiteleri tam olarak değerlendirici önlemlerle özendirilecektir.

Bu nedenle, dışsatımın özendirilip desteklenmesi için gerekli kredi ve vergi kolaylıklarını, dışsatım aşamasından çok, yatırım ve üretim aşamasında yoğunlaştıracaktır.

Böylelikle bir yandan dışsatımın verimlilikteki ve üretimdeki yükselişiyle ve teknolojik atılımlarla hızlandırılması gözetilmiş olacaktır, bir yandan da dışsatımla ilgili aracılık ve tekellilik eğilimleri kırılarak, sanayi ve tarım alanlarında tüm üreticiler, üretici kuruluşları ve diğer örgütleri, dışsatım seferberliğine giderek artan ölçüde, doğrudan katılabilir duruma getirebileceklerdir..

* Dışsatıma yönelik üretim yapan devlet sektörü halk sektörü ve özel sektör kuruluşlarının birlikte katılacakları değişik dallarda uzmanlaşmış büyük bir güçlü dışsatım kurumları oluşturacaktır. Bu

kurumların iletişim, tanıtma taşımacılık olanaklarından ve bilgi ve deneyim birikimlerinden, küçüklü büyüklü bütün işletmeler yararlanabilecektir.

Ekonomide tekelleşme ve kartelleşme eğilimleri bu yoldan da önlenmiş olacaktır.

Yine bu yoldan, dışsattımın karanlık iş ilişkileri için hak edilmemiş vergi ve kredi kolaylıkları sağlamak için, örtü gibi kullanıma kapıları da kapatılabilecektir.

Gerçek dışı, dışsattıma karşı etkili önlemler getirilecek, ve bu yüzden uğranan kaynak kaybı önlenecektir.

*Vergi politikasını saptarken,

- Kamu gelirlerinin artırılmasını,
- Sosyal adaletin yaygınlaştırılmasını,
- Hakça ve verimli kaynak kullanımını,
- Tüketim savurganlığı yerine tutumlu ve sağlıklı tüketimin özendirilmesini,
- Ölü yatırımlara ve spekülatif kazançla yönelik faaliyetin caydırılmasını ve üretken yatırımların desteklenmesini gözetecektir.

Genel olarak vergi gelirlerini artırırken, toplam vergi gelirlerinde ücretlilerin payını azalatacağıdır.

Vergilendirilmeyen veya çok düşük düzeyde vergilendirilen bazı yüksek kazanç alanlarını etkin ve hakça bir vergi düzeninin kapsamı içine alacaktır.

Tüketim savurganlığını özendirici harcamaları (çok masraflı, eğlenceler, düğünler, davetler, törenler veya halkın geçim düzeyi ortalamasının çok üstünde tüketim maddeleri alımı gibi) ve sağlıksız ve savurganca tüketimi özendirici reklamları, caydırıcı biçimde vergilendirecektir.

Çağdaş tekniklerle vergi yöntemini ve denetimini etkileştirerek vergi kaçırma yollarını kapatacağıdır. O arada, kredi almak için gösterilen kazanç ve varlıklarla vergi matrahı olarak gösterilen kazanç ve varlıklara karşılaştırmalı bir denetim sistemi kurulacaktır.

* Köylünün kalkınması ve tarımsal gelişme belirli bir düzeye varıncaya kadar, kooperatifleşmiş köylüler üzerinden tarımsal gelir vergisi alınmasını durduracaktır. Bunun yerine, ürün gelirlerinden yapılacak belirli oranlardaki kesintileri, üretici kooperatiflerinin yönetiminde ve denetiminde oluşturulacak fonlara aktarılacaktır. O fonlar yoluyla, köylünün kalkınması tarımın geliştirilmesi, kırsal alanların kalkındırılıp sanayileştirilmesi ve tarım ürünlerinin dışsattımı desteklenecektir.

* Kamu kuruluşlarının vergi ve bütçe dışı yollardan gelir sağlamalarını o şekilde bütçe dışı harcamalar yapmalarını ve özel sektörde iş ilişkileri içine girmelerini önleyecektir. Bunun gereği olarak sağlık kuruluşları dışında herhangi bir kamu kuruluşunun vakıf kurması yasaklanacaktır. Vakıflar yoluyla sağlanan gelirlerin yeri, vergi gelirleriyle ve bütçe tahsisleriyle doldurulacaktır.

* Maliyetlerin düşürülmesi ve fiyatların belli bir düzeyde tutulması için, dışsalımı gereğinde bir araç olarak değerlendirirken, iç üretimi ve gelişmeyi engelleyici veya tüketim savurganlığını özendirici dışsalımları önleyecektir.

* Pazar kurallarını göz önünde tutacaktır; fakat ekonomiyi ve toplumu pazarın tutsağı olmaktan esirgeyecektir.

Pazar kurallarını, planlamanın engelleyicisi değil, yardımcı bir öge olarak ve ekonominin başka araçlarıyla uyumlu olarak, toplum yararına değerlendirecektir.

Üretimi dışsattımı ve dışsalımı planlayarak, caydırıcı veya özendirici önlemlerle tüketimi sağlıklı bir biçimde yönlendirerek Pazar kurallarını bu kuralların özüne dokunmaksızın disiplin altına alacaktır.

* Fiyatların oluşumunda Pazar kurallarının işlemlerini gözetirken, dar ve orta gelirli insanların sağlıklı bir yaşam için gerekli tüketim olanaklarından ve hizmetlerinden yoksun kalmamalarını sağlayıcı önlemler alacaktır. Bu önlemlerin başlıcaları şunlardır;

-Yaşamsal önem taşıyan belirli tüketim maddelerinin Pazar değerleri maliyet düşürülerek üretim planlı

biçimde arttırılarak,gereğinde dışsatım yapılarak veya o maddelerle ilgili dışsatım kısılarak ,düşük düzeyde tutulacaktır.

—Yerel yönetimlerin bu gibi maddelerle ilgili düzenleme satışları yaygınlaştırılacaktır.

-Aracılık aşamaları ve karları azaltılacaktır.O arada kooperatifçilik desteklenecek ve üreticilerle,tüketicilerin dayanışmalı örgütlenmeleri özendirilecektir.

-Konut edinimi veya kiralanması dar ve orta gelirli için kolaylaştırılacaktır.

—İnsan kişiliğinin sağlıklı gelişmesi ve toplumun eğitim ve kültür düzeyinin yükselmesi için gerekli hizmetlerin bedeli ve bu amaçla kullanılan araçların ve gereçlerin fiyatları devletin maliyet düşürücü desteği ile düşük tutulacaktır.

*Devletin planlama ve ekonomiyi yönetip denetleme işlevini, demokratik ve etkin halk katılımı ile yerine getirmesini sağlayacaktır.

Bunun için planlamanın genel hedefleri ile ilkeleri ve makro dengeleri,

Ekonomik ve toplumsal halk örgütlerinin özel sektör temsilcisi kuruluşların ve yerel

Yönetimlerin katılımları ile merkezde belirlenecek; Fakat bu genel hedeflerle ilkeler

Ve makro dengeler çerçevesinde, planın içeriği, nerelerde ne yatırımlar yapılacağı,

Ekonomik ve toplumsal halk örgütlerinin ve yerel yönetimlerin öncelikli katılımı ile çevreden merkeze doğru oluşturulup saptanacaktır.

KAYNAK;

AYYILDIZ PARTİ, kaynakların oluşturulmasında, geliştirilmesinde ve kullanımında, ekonomik kalkınmayı olduğu kadar,sosyal adaleti de gözetecektir.

Buna bağlı olarak, sosyal adaleti ve sosyal güvenliği güçlendirme yolunda atacağı adımların, kaynak artırır ve kaynakların iyi değerlendirilmesini sağlar yönde olmasına özen gösterecektir.

Bir yandan yeni kaynaklar yaratırken, bir yandan da kaynakların verimli ve tutumlu kullanımını sağlayacaktır.

AYYILDIZ PARTİ, yeni kaynaklar yaratmak üzere, daha verimli ve hakça bir vergi düzeni kuracaktır.

(1)Bunun yanı sıra, sosyal güvenlik kapsamının genişletilmesi, üretici yatırım fonları ile işçi yatırım fonlarının oluşturulmasına, kaynakları büyük ölçüde arttıracaktır,

AYYILDIZ PARTİ, konut sorununu, büyük ölçüde devletin göstereceği arsalardan oluşturulacak kaynaklardan çözecektir.

1)Bu konudaki ayrıntılar”Ekonomide Araçların Amaca uygun Kullanımı “ başlıklı bölümde yer almaktadır.

2)Üretici Yatırım fonları hakkındaki ayrıntılar Programın’Halk Katılımı ile Hakça gelişimi)başlıklı bölümünde açıklanmaktadır.

3)Ayrıntılar Programın (Konut) başlıklı bölümünde açıklanmaktadır.

AYYILDIZ PARTİ, kaynakların verimli ve tutumlu kullanımı için de aşağıdaki düzenlemeleri yapacaktır.

* Sermaye piyasası çekici ve güven verici duruma getirilerek ve halk sektörü yatırımları özendirilerek tasarrufların ölü yatırımlardan veya faize bağlanmaktan çok, üretken yatırımlara yönelmesi sağlanacaktır.

* Spekülatif kazanç yolları kârsızlaştırılarak ve kapatılarak, bu tür kazanç olanaklarının neden olduğu büyük kaynak savurganlığı ve vergi kaybı önlenecektir.

- * Caydırıcı, özendirici, eğitici önlemlerle tüketim savurganlığı önlenecek, sağlıksız tüketime yönelen kaynaklar üretken alanlarda değerlendirilebilecektir.
- * Kırsal alan gelişmesine verilecek önemle köyden kente göç kendiliğinden yavaşlayacak ve büyük boyutlu göçlerin kentleşme ve kamu hizmetleri giderlerinde neden olduğu yükselişler bu yoldan önlendikçe, üretken yatırımlara ayrılabilen kaynaklar artacaktır.
- * Köykent uygulamasıyla, altyapıların ve kamu hizmetlerinin tüm yurda yayılabilmesi için ayrılacak kaynaklar en tutumlu ve verimli biçimde değerlendirilmiş olacaktır.
- * Yurt dışındaki işçilerimizin ortak yatırım eğilimleri gereğince değerlendirilerek, onların da katkısıyla, halk sektörünün geliştirilmesi, iç ve dış tasarrufun üretken yatırımlara yönelmesinde önemli bir etken olacaktır.
- * Tarımda araçların ve gereçlerin çok sayıda üreticiler veya işletmeler tarafından ortaklaşa ve verimli kullanımı özendirilerek bu alandaki kaynak savurganlığı önlenecektir.
- * Orman sayılmakla birlikte orman değeri taşımayan topraklar üretime açılacaktır.
- * Gerek bu şekilde üretime açılacak topraklarda, gerek ormanların işletilmesinde ve orman ürünlerinin işlenip pazarlanmasında kooperatiflere geniş olanaklar sağlanarak, bir yandan orman köylüsü kalkındırılırken, bir yandan da orman bölgelerinde kaynaklar daha verimli değerlendirilecektir.
- * Sulamaya açılan bölgelerde toprakların köylüler arasında adaletli dağılımı ve gelişen kaynakların kooperatifleşen köylüler eliyle verimli ve hakça kullanımı güvence altına alınacaktır.
- * Köykentlerin ve güçlü kooperatifçiliğin sağlayacağı olanaklarla, hayvancılık ve hayvan ürünleri sanayii geliştirilerek, bu konuda Türkiye'nin zengin kaynakları ve geniş dışsatım olanakları daha iyi değerlendirilecektir.
- * Denizlerin ve göllerin kirlenmesine karşı etkin önlemler alınarak ve balıkçılık alanında da kooperatifçilik güçlendirilerek, su ürünü kaynaklarımızın korunması, geliştirilmesi ve verimli biçimde değerlendirilmesi sağlanacaktır.
- * Her türlü atıkların ve çöplerin dönüşümlü kullanımı yoluyla, bir yandan çevre kirlenmesi önlenirken, bir yandan da kimyasal madde, gübre ve yerel enerji üretimi artırılacaktır.
- * Tarıma ve turizme elverişli alanların sanayiye veya yerleşime açılması önlenerek doğal kaynaklar daha iyi değerlendirilecektir.
- * Enerji üretiminde de kendi doğal kaynaklarımızın değerlendirilmesine öncelik verilecektir.
- * Yerel enerji kaynaklarından, enterkonnekte bağlaşımlı sistem dışında, düşük maliyetle enerji üretimi için yararlanılacaktır.
- * Sanayide kapasitelerin tam kullanımı özendirilecek ve sağlıklı yollardan verimlilik artışı sağlanacaktır. Verimlilik artışı için bilimsel yöntemlerin ve teknolojik atılımların yanı sıra, demokratik katılım süreci içinde çalışanların deneyim ve önerilerinden de yararlanılacaktır.
- * Büyük sanayi kuruluşlarıyla atölyeler ve küçük işletmeler arasında sağlanacak işlevsel işbirliği sanayideki potansiyelin daha verimli ve tutumlu kullanımını sağlayacaktır.
- * Verimsiz veya ekonomik olmayacak kadar küçük ya da geri teknoloji işletmeler, bir program içinde, optimal büyüklüklere erişmeye, bu amaçla gereğinde birleşmeye özendirilecektir; bunların daha verimli çalışır duruma gelmeleri ve ileri teknolojilere geçmeleri için önlemler alınacaktır. Bu yoldan da tutumlu ve verimli kaynak kullanımı sağlanmış olacaktır.
- * Demiryolu ve denizyolu taşımacılığına ağırlık verilerek toplu taşımacılık geliştirilecek ve ulaştırma alanındaki kaynak savurganlığına son verilecektir.
- * Benzer hizmetler gören değişik kamu kuruluşları toplulaştırılacak ve daha az kaynakla daha çok hizmet üretir duruma getirilecektir.
- * Değişik dallardaki orta eğitim kurumları tek çatı altında toplanacak; böylelikle, bir yandan eğitim birliği sağlamak kolaylaşırken, bir yandan da eğitim personelinin ve eğitim araç ve gereçlerinin daha verimli değerlendirilmesi sağlanacaktır.

- * Kamu kuruluşları elindeki araçların, gereçlerin ve makine parklarının, pratik olanak bulunan durumlarda ortak kullanımı yoluna gidilerek değerlendirilmesi sağlanacaktır.
- * Kültür ve sosyal kuruluşlarından, bütün toplum kesimlerinin çok amaçlı olarak yararlanmaları sağlanacaktır.
- * Devletin, halk sektörünün, özel sektörün, yabancı sermayenin ve yurt dışından kesin dönüş yapan işçilerle çocuklarının katkılarıyla, turizm, bir yandan tüm çalışanlara dinlenme olanağı sağlayacak, bir yandan da dış kaynaklı kitle turizmini büyük boyutlara erdirtirecek yönde geliştirecektir. Başka ülkelerdeki toplumsal örgütler, üyelerinin dinlencesi için Türkiye'yi seçmeye özendirilecektir. Böylece, Türkiye'nin doğal ve tarihsel zenginlikleri gereğince değerlendirilerek gelişmemiz için turizmden sağlanan kaynağın artırılmasına çalışılacaktır.

HALK KATILIMIYLA HAKÇA GELİŞME

AYYILDIZ PARTİ'de ulusal gelir de, özveri de hakça dağılır; zor günlerin sıkıntıları da iyi günlerin nimetleri de hakça bölüşülür.

Gelirin de özverinin de dağılım biçimini halk belirlerse; ve gelişme yolunda ilerledikçe özverinin azalır ulusal gelir artışının hakça dağılacağı biliniirse, toplum için özveriye katlanmak kolaylaşır. Halkın bu konuda etkili olması demokrasiyle sağlanır.

Sosyal güvenlik de özveriye katlanmayı kolaylaştırıcı bir etkidir. Bunun yanı sıra, sosyal güvenlik, yatırıma ayırabilecek tasarrufları çoğaltarak gelişmeyi hızlandırır.

Onun için, özveri gerektiren dönemler, sosyal adaleti, sosyal güvenliği ve demokrasiyi erteleme nedeni sayılmaz. Tersine sosyal adalet, sosyal güvenlik ve demokrasi, toplumun böyle dönemleri huzurla ve hızla aşabilmesinde en önemli etkenlerdir.

"El ile gelen düğün bayram" diyen Türk halkı, sıkıntılı dönemleri dayanışmayla esenliğe ve mutluluğa dönüştürebilmenin yolunu göstermiştir.

AYYILDIZ PARTİ, toplumda dayanışmanın ortamını ve kurumlarını oluşturacaktır.

Haklarla sorumlulukları dengeli olarak genişletecektir.

Toplumsal ve ekonomik örgütlenmeyi güçlendirip yaygınlaştırarak gelirin ve özverinin hakça dağılımına ve sağlıklı gelişmeye, demokratik katılımı etkin kılacaktır.

Demokrasinin temel koşullarından olan halk katılımı, örgütlü bir toplum gerektirir. Türk Toplumunun demokrasi bakımından en büyük eksikliği ise bu konumdadır.

Toplumsal ve ekonomik örgütlenmeyi güçlendirip yaygınlaştırmakla ve demokratik yapılı örgütlerin dayanışmasını sağlamakla. AYYILDIZ PARTİ, hakça gelişmenin olduğu kadar, demokrasiye gerçeklik, işlerlik ve süreklilik kazandırmanın da başta gelen bir gereğini yerine getirmiş olacaktır.

AYYILDIZ PARTİ'nin bu yükümlülüklerinin gereği olarak:

* Herkesi hastalıkta ve kazada yeterli bakıma kavuşturacak, yaşlılıkta, dul, yetim veya işsiz kalındığında ve sakatlık durumunda geçim zorluğundan esirgeyecek, kötü ürün yıllarında köylüye destek olacak bir sosyal güvenlik düzeni toplumun her kesimini kapsayacaktır.

Değişik toplum kesimlerinin sosyal güvenlik hakları arasındaki eşitsizlikler belirli bir program içinde giderilecektir.

Sosyal güvenlik kurumları, o kurumlara bağlı toplum kesimlerinin demokratik yapılı ve işleyişli örgütlerince yönetilecektir.

Sosyal güvenlik kurumlarının benzer hizmetler gören kuruluşları ortak yönetimler altında birleştirilerek işlevlerini daha yeterli biçimde ve düşük maliyetle yerine getirmeleri sağlanacaktır.

Bu kurumlarda biriken fonların en kârlı biçimde ve ekonomiyi güçlendirecek yönde değerlendirilmesi güvence altına alınacaktır.

Sosyal güvenlik hakkı, çalışma hakkıyla birlikte gözetilecektir. Bunun gereği olarak, işsizler ve

ekonomideki yapısal veya teknolojik değişim nedeniyle işsiz kalma olasılığı bulunanlar işsizlik sigortası güvencesinin yanı sıra, iş bulmalarını ve yeni teknolojilere uyum sağlamalarını kolaylaştırıcı eğitim olanaklarına kavuşturulacaklardır. Ayrıca, işsizlerin zamanı; kişilik ve yetenekleri geliştirici, aynı zamanda genel gelişmeye de olabildiğince katkıda bulunucu çalışmalarla değerlendirilecektir. Bu olanakların sağlanmasında, sosyal güvenlik kurumlarıyla ilgili devlet kuruluşları işbirliği yapacaktır. Demokratik yapılı ve işleyişli halk ortaklıklarından ve sendikalarla kooperatiflerin ve sosyal güvenlik kuruluşlarının büyük yatırım ve işletmecilik kurumlarıyla onların yatırımlarından oluşan halk sektörü, giderek, ekonominin en güçlü kesimi durumuna getirilecektir.

Kooperatifçilik, halk sektörünün önemli bir kesimi olarak güçlendirilip yaygınlaştırılacaktır ve kooperatiflerde kooperatif birliklerinin yönetimleri devlet müdahalesinden arındırılarak demokratikleştirilecektir.

Gelişme köylüden başlayacaktır ve köylünün artan gücüyle tüm ülkenin gelişmesi hızlandırılacaktır. Köylünün yönetime örgün ve etkin katılımıyla demokrasiye daha çok gerçeklik kazandırılacaktır.

Bu amaçla;

— Köy grupları arasında gelişme merkezleri niteliğinde “köykent”ler oluşturulacaktır. Tarımla sanayinin birbirine güç katarak ve tüm yurttan dengeli olarak gelişebilmesi için gerekli altyapılar ve kamu hizmetleri düşük maliyetle ve kısa sürede kırsal alanların tümünü kapsar düzeye eriştirilebilecektir.

— Köylülerin, bu olanakları değerlendirerek, gerek tarım gerek sanayi alanında üretken yatırımlara yönelmeleri özendirilip desteklenecektir...

— Tarımda ve tarımsal sanayide yabancı sermayeden, deneyimden ve teknolojiden yararlanırken, büyük yerli ve yabancı özel sektör kuruluşlarının işbirliği desteklenmeyecektir. Böyle bir işbirliği Latin Amerika tipi plantasyonların ülkemizde de ortaya çıkmasına, o yoldan köylünün sömürülmesine ve demokrasinin engellenmesine neden olur. Bunun yerine kooperatiflerin veya halk sektörü çerçevesinde başka kuruluşların, demokratik ülkelerdeki benzerleriyle ortaklığı ve işbirliği özendirilip desteklenecektir.

— Toprak dağılımında adeletsizliğin en yoğun olduğu bölgelerden başlanarak, hakça bir toprak dağılımını sağlayıcı ve toprağın aşırı ufanmasını önleyici aynı zamanda tarımda verimi artırıcı bir toprak reformu gerçekleştirilecektir.

— Yıllara göre tarımsal üretim planlaması yapılarak, iç tüketim gereksinmesini karşılayabilmek, dışsattım olanaklarından gereğince yararlanabilmek ve üreticinin düzeyini yükseltirken, tüketiciyi de koruyabilmek için, ne zaman nerelerde hangi ürünlerin ne kadar yetiştirilmesinin uygun olacağı saptanacaktır. Bu konuda zorlayıcı değil, özendirici davranılacaktır.

Ürün değerlerinin belirlenmesinde üreticinin hakkı, tarım üretim planlaması çerçevesinde güvence altına alınacaktır.

— Köylünün, geçim durumunun yeterli bir düzeye erişebilmesi için öngörülecek bir dönem sonuna kadar, kooperatifleşen köylüden tarımsal gelir vergisi alınmayacaktır. Bunun yerine köylülerin gelirlerindeki artışın belirli bir bölümü, kooperatifler ve kooperatiflerin birlikte, yönetimlerinde oluşturacakları “Üretici yatırım fonları” na yönlendirilecektir.

Bu fonlarda biriken kaynaklar, kooperatifleşmiş köylülerin ortak varlığı olacaktır. Bu kaynaklar tarımda verimi ve üretimi artırıcı, halk sektörü çerçevesinde sanayileşmeyi kırsal alana yayıcı ve köylünün gelirindeki yükselişi hızlandırıcı yatırımlarda ve köylülerin yararlanacağı sosyal güvenlik hizmet ve ödemelerinin artırılması yolunda değerlendirilecektir. Fonlarda biriken kaynakları başka amaçlarla devlet kullanamayacaktır ve fonların yönetiminde bürokratik müdahalelere açık kapı bırakılmayacaktır.

Böylece,

...üretici köylünün emeğiyle ve girişimleriyle tarım kesiminde yaratılan kaynak, büyük ölçüde yine

köylüler eliyle sanayileşmeye aktarılmış olacaktır:

....köylülerin, kentlere göç etmek zorunda kalmaksızın, kendi yörelerinde kendi yatırımlarıyla yeni iş ve gelir olanaklarına kavuşmaları sağlanmış, sağlıklı ve dengeli bir kentleşme ve gelişme tüm yurda yayılmış olacaktır.

....köylünün güçlü ekonomik örgütlerle yönetimde ağırlığını artırması sağlanarak, demokrasiye daha çok gerçeklik kazandırabilecektir.

....köylünün gelirindeki artışın enflasyonist etkileri önlenecektir.

* İşçilerin sendikalaşma, toplu sözleşme ve grev hakları demokrasiyle bağdaşmayan sınırlamalardan kurtarılacaktır.

Sendikaların yönetimine işçilerin demokratik katılımı etkinleştirilecektir ve sendikaların, işsizleri de gözetmeleri güvence altına alınarak işçi-işsiz dayanışması sağlanacaktır.

İşçiler, gerek belirli ölçütlere uygun işletmeler düzeyinde gerek ekonomik ve sosyal politikaların saptanmasında, yönetime ve sorumluluğa katılacaklardır. Bu katılımı gerçekleştirip işletmelerde kârdan pay alacaklardır.

Toplu sözleşmelerin genel çerçevesi, ilkeleri ve iç dengeleri her dönem için demokratik kurallara göre yapılacak bir toplumsal anlaşmayla belirlenecektir. Toplumsal anlaşmayla ilgili herhangi bir zorlama söz konusu olmayacaktır. Hükümetin ve işverenlerin de işçilerle birlikte katılacakları toplumsal anlaşma çalışmalarında, gelir dağılımında adalet sağlanması ve ücretlerin dengeli olması gözetilirken, ücret artışlarının enflasyonu körüklememesine de özen gösterilecektir ve bununla bağlantılı olarak, işçiler ulusal gelirin dağılım biçimi, üretimin ve verimliliğin artması işsizliğin azaltılıp önlenmesi, işyeri güvenliğinin sağlanması gibi konulardaki istek ve önerilerini öne sürebileceklerdir. Toplumsal anlaşma, yalnız ücretleri ve çalışma koşulları değil, bu konuları da kapsayacaktır.

Bu düzenlemeyle, ekonomik, mali ve sosyal politikaların belirlenmesine demokratik işçi katılımı yolunda önemli bir adım atılmış ve toplu sözleşmeler, ücret pazarlığının ötesinde, hakça gelişmeyi güvence altına alan, işletmeleri daha verimli çalışmaya yönelten, işçilerin ulusal gelirden payını yükseltirken ekonomiyi de güçlendiren ve demokrasiye daha çok gerçeklik kazandıran bir sürece dönüşmüş olacaktır.

Kaldı ki, salt ücret pazarlığı niteliğindeki toplu sözleşme düzeninin bile, işletmecilik yöntemlerini geliştirmede, verim artışında, teknolojik buluş ve atılımlarda kamçılayıcı etkisi, genellikle, rakabetin etkisinden daha ağır basar. Onun için, toplu sözleşme düzeninin ekonomiye yararı, ücret artışlarıyla ve grevlerle neden olduğu zarardan çok üstündür. Nitekim, Türkiye’de işletmeciliğin çağdaşlaşması ve teknolojik atılımlar toplu sözleşme düzeniyle başlamıştır; bu düzenle birlikte ekonomiye canlılık gelmiş ve gelişme hızı yükselmiştir.

Son yıllarda ekonomimizin uğradığı sarsıntıların kaynağı, toplu sözleşme ve grev hakları veya sendika özgürlüğü değildir. Bu sarsıntıların, kaynağı ekonomimizdeki yapısal bozukluklar, ülkedeki iç çalkantılar ve dünyadaki ekonomik bunalımdır. Toplu sözleşme düzenine ara verilen ve işçi haklarına ileri kısıntılar getirilen dönemde, dünya petrol fiyatlarındaki büyük düşüşe ve dış yardımlardaki önemli artışa karşın, sarsıntının ve durgunluğun giderilememiş hızlı enflasyonun, üretimdeki ve yatırımlardaki gerilemenin önlenememiş ve yaşam koşullarının olağanüstü ağırlaşmış olması, sorumluluğu toplu sözleşme düzenine ve işçi haklarına yıkmadaki haksızlığını somut biçimde kanıtlamıştır.

AYYILDIZ PARTİ’nin yapacağı düzenlemelerle, demokratik işçi haklarının sosyal adalete ve demokrasiye olduğu kadar, hızlı ve sağlıklı gelişmeye ve ekonomiyi güçlendirmeye de katkısı belirgin ölçüde artacaktır.

Ayrıca, tarım kesiminde kurulacak “Üretici Yatırım Fonları”na benzer nitelikte, “İşçi Yatırım Fonları” kurulacaktır.

Belirli bir büyüklüğün üstündeki kârlı özel sektör işletmeleriyle aynı ölçütlere uygun ekonomik amaçlı devlet sektörü işletmelerinden bu fonlara pay ayrılacaktır; böylece, enflasyonu önlemek gerekçesi

veya bahanesiyle, gelir dağılımında işçilerden hakları olan pay esirgenmemiş olacaktır. Bir yandan, hakça bir gelir dağılımının gereği olan ücret artışlarıyla işçilerin yaşam düzeyi yükseltirken, bir yandan da işçi emeğinin katkısıyla sağlanan gelir artışının bir bölümü, belirli bir büyüklüğün üstündeki kârlı işletmelerce, hisse senedi veya nakit olarak "İşçi Yatırım Fonları"na aktarılacaktır. Yönetiminde işçilerin ağırlık taşıyacağı bu fonlarda, işçilerin ortak varlığı olarak biriken kaynaklarla, sermaye piyasasından da ayrıca hisse senetleri alınabilecektir.

Değişik bölgelerde oluşacak "İşçi Yatırım Fonları"nın yıldan yıla artan gelirinden bir bölümü, Fon yönetimlerince uygun görülen yatırımlara yöneltilecektir. Yine fon kaynaklarıyla yaşlılık aylıkları artırılabilir veya işçilere ek gelir sağlanabilecektir.

"Üretici Yatırım Fonları"nda olduğu gibi, "İşçi Yatırım Fonları"nda da, biriken kaynakları başka amaçlarla devlet kullanamayacaktır ve fonların yönetimine bürokratik müdahalelerde bulunamayacaktır.

"İşçi Yatırım Fonları"na özel sektör kuruluşlarından belli süreler içinde aşama aşama aktarılacak paylar, bu kuruluşların sermayelerinin belirli bir oranını aşmayacaktır.

—İşçi kesiminde bu düzenlemelerle:

.... Enflasyonu önlemek veya kısmak uğruna işçilerin hakkı çiğnenmemiş olacak.

.... İşçiler, kendi sorunlarına, o arada ücret sorununa, ekonominin tümünü ve makro dengelerini de göz önünde tutarak aynı zaman da, işletmeci ve yatırımcı açısından da bakacakları için, sağlıklı bir çalışma barışı gerçekleşebilecektir.

.... İşçilerin hakları gözetilirken, üretken yatırımlar ve gelişme hızlanacak, işsizlik azalacaktır.

.... Fonlar değişik bölgelerde kurulacağından, sanayileşmenin yurda dengeli yayılımı sağlanacaktır.

.... Ekonomi

de hakça bir mülkiyet yapısı oluşacak, demokrasinin siyasal ve sosyal boyutları ekonomik boyutuyla da bütünleşmeye başlayacaktır.

.... Kıdem Tazminatı Fonlarının yönetiminde ve bu fonlarda biriken kaynakların değerlendirilmesinde işçiler ağırlık taşıyacaklardır.

Üretim, tüketim ve satış kooperatifçiliği, demokratik yapılar içinde güçlendirilirken, bunlar, tüketim mallarının pazarlamasında işbirliği yapacaklardır. Bu işbirliğine yerel yönetimler ve esnaftan isteyenler de katılacaklardır. Kooperatifçilik hareketi, esnafı engelleyen değil, üreticilerle ve tüketicilerle birlikte esnafı da aracı egemenliğinden kurtaran bir hareket olarak gelişecektir. Fiyat ve nitelik denetimi Pazar kuralları ile çelişkiye düşülmeksizin, örgün halk dayanışmasıyla gerçekleştirilecektir.

* Tarım satış kooperatifleriyle birlikleri, devlet müdahaleciliğinden kurtarılarak, demokratik bir yapıya ve işleyişe kavuşturulacaktır. Bu kooperatiflerin ve birliklerin tarım sanayi alanındaki yatırımları ve dışarıda öncülük işlevini üstlenmeleri özendirilecektir.

* Kamu kesiminde çalışanlardan, evrensel ölçütlere göre işçi sayılması gerekenler, işçi statüsüne geçirileceklerdir.

* Kamu görevlilerine, belirli kurallar içinde, sendikalaşma ve toplu sözleşme hakkı tanınacaktır. Bu sağlanıncaya kadar, işçilerle yapılan toplumsal anlaşmaların gelir dağılımında ücretlerde adalet ve denge sağlayıcı, çalışma koşullarını iyileştirici yönlerinden kamu görevlileri de yararlandırılacaktır.

* Planlama çalışmalarına, halkın, gerek yerel düzeyde gerek merkezde, kendi ekonomik ve toplumsal örgütleri ile, etkin katılımı sağlanacaktır.

Bütün bu düzenlemelerle, örgütlenmelerle ve kurumlaşmalarla, toplumsal ve ekonomik örgütlerin ve kuruluşların dayanışması ve işbirliğiyle, Türkiye'nin gelişmesi önündeki darboğazlar ve engeller, haklardan ve özgürlüklerden, demokrasiden, sosyal adaletten ve sosyal güvenlikinden özveride bulunmaksızın, tam tersine, hakları ve özgürlükleri genişleterek, demokrasiye daha çok gerçeklik kazandırarak, sosyal adaleti ve sosyal güvenliği yaygınlaştırıp güçlendirerek, barış içinde aşılabilecektir.

TÜRKİYE’NİN DEMOKRATİK GELİŞMESİNE YURT DIŞINDA ÇALIŞANLARIN KATKISI

Yurt dışındaki, sayıları milyonu aşan Türk işçilerin, özellikle gelişmiş demokratik ülkelerde, yaşayarak, çalışarak, sosyal veya siyasal örgütlere katılarak, hatta, kimi ülkelerde, yerel yönetim görevleri üstlenerek, edindikleri bilgi ve deneyim birikimi, Türkiye’nin demokratik gelişmesi için bir büyük hazinedir.

Ama bu hazine henüz yeterince değerlendirilememiştir.

Daha çok, yurt dışındaki işçilerin Türkiye’ye gönderdikleri veya gönderebilecekleri dövizle ilgilenilmiş, üstelik o da gereğince değerlendirilememiştir.

Oysa ondokuzuncu yüzyıl sonlarında ve yirminci yüzyıl başlarında, bazı gelişmiş demokratik ülkelerde yalnızca yüzeysel birer gözlemci olarak birkaç yıl geçiren bir avuç insanın bile, Türkiye’deki çağdaşlaşma akımlarına ve demokratikleşme hareketine katkıları göz önünde tutulursa, o ülkeleri yakından tanıma olanağını bulan milyonu aşkın işçi yurttaşlarımızın yapabilecekleri katkı çok daha iyi ölçülebilir.

AYYILDIZ PARTİ, yurt dışındaki işçilerimizin bilgi ve deneyim birikimini, demokrasiyi güçlendirme ve sağlıklı gelişme yolunda, önemli bir etken olarak değerlendirme kararındadır.

Bir yandan, onların, çalıştıkları ülkelerdeki sorunlarının çözümüne katkıda bulunurken, bir yandan da, o birikimi Türkiye’ye aktarabilmeleri için gerekli kanalları oluşturup açmaya çalışacaktır. Bunun yöntemlerini ve gereklerini yurt dışındaki işçilerimizle birlikte araştıracaktır ayrıca, o ülkelerin, yasal olanaklar çerçevesinde ilişki kuracağı siyasal ve sosyal örgütlerinden, eğitim ve kültür kurumlarında, böyle bir sürece yapıcı ve olumlu katkılar sağlamak üzere girişimlerde bulunacaktır.

Yurt dışındaki işçilerimiz, yıllarca, alınteriyle elde ettikleri kazançlardan yaptıkları tasarrufları, Türkiye’deki hemşerileriyle dayanışma içinde biraraya getirerek, yurdumuzun en geri kalmış yörelerinde fabrikalar kurabilmek, sanayi çağının ışığını ve olanaklarını oralara kadar götürebilmek için kıvanç verici girişimlerde bulunmuş, özverilere katlanmışlardır. Ama çoğu kez, kendilerine yardımcı olunmadığı gibi aşılmaz engellerle karşı karşıya bırakılmışlardır. Türkiye’ye yatırım yapmakta o kadar nazlı davranan yabancı sermayeye yüzü suyu dökülürken, köylere kadar uzanan işçi yatırımlarının genellikle yüzüne bakılmamıştır. Oysa o yatırımları küçük bir; devlet ilgisiyle değerlendirme olanağının bulunduğu gösteren dönemler olmuştur.

AYYILDIZ PARTİ, işçi yatırımlarına can katacaktır. Gelişmiş ülkelerdeki işçilerimizin, o ülkelerde yatırım ve işletmecilik konusunda deneyim kazanmış halk kuruluşlarıyla elele vererek yurdumuzun ve halkımızın kalkındırılmasına hız katmalarını sağlayacaktır.

Yurt dışındaki işçilerimizin girişimlerinden esinlenen halk sektörüne, AYYILDIZ PARTİ’nin kuracağı düzende, yurttaki işçilerimizin, köylülerimizin de dayanışmasıyla, güçlü bir soluk kazandırılacaktır.

Türkiye’ye ağır koşullarla borç veren kimi ülkeler veya uluslar arası kuruluşlar, bu borçların bedeli olarak, ülkemizin siyasal, sosyal ve ekonomik düzenini kendi işlerine geldiği gibi yönlendirip biçimlendirmeye kalkışmışlar;. Yurt dışındaki işçilerimiz ise, yurtlarına, yıllardır, borç olarak değil, Türkiye’nin öz varlığı olarak, o kredilerin kat kat üstünde döviz göndermişlerdir. Bu dövizleri ise, gönüllerinde yatan gelişmiş ve demokratik Türkiye ülküsünü gerçekleştirmek yönünde değerlendirilmesi; hiç değilse boşa harcanmaması için kullanmak şartı ile başka hiçbir menfaat gözetmeksizin, göndermişlerdir. Bu iyi niyetlerine gördükleri karşılık ise, Türkiye’nin siyasal yaşamında veya ekonomik politikalarında etkinlik kazanma olanağından yoksun bırakılmışlardır.

AYYILDIZ PARTİ, bu haksızlığa son verecektir.

Yurt dışındaki işçilerimize oy hakkı tanımak, bu açıdan gereklidir, ama yeterli değildir. Onun da ötesinde AYYILDIZ demokratik ülkelerdeki işçilerimizin deneyimlerini, toplumsal örgütlerden alınan

güçle yönetime katılma konusundaki gözlemlerini, Türkiye için bir demokratik eğitim ögesi olarak değerlendirecektir.

Onların, Türk siyasal ve sosyal yaşamında da, Türk ekonomisinde de etkili duruma gelmelerine yardımcı olacaktır. Böylece bu yurttaşlarımız, bir yandan Türkiye'nin demokratik gelişmesine katkıda bulunurken, bir yandan da kendileri ve çocukları için anayurtlarında, daha mutlu ve güvenli bir gelecek hazırlayabileceklerdir.

AYYILDIZ PARTİ, yurda dönen işçilerin sorunlarına da, Türkiye'nin gelişmesine katkıda bulunucu çözümler getirecektir. Onların demokratik sanayi toplumlarında edindikleri bilgiyi, deneyimi ve birikimi ölü yatırımlarda öldürtmeyecek, getirim gelirlerinde söndürtmeyecektir.

Yabancı ülkelerde yetişen yeni kuşakların, o ülkelerindeki eğitim olanaklarından gereğince yararlanmalarını özendirirken, Türk kültürünü de onlarda yaşatıcı bir tutum izleyecektir. Yurda dönen işçilerin ve çocuklarının ülke koşullarına uyumlarını, üretken çalışmalara veya yatırımlara yönelmelerini ve Türkiye'deki eğitimlerini kolaylaştırıcı bir program uygulayacaktır.

Bölgemiz ülkelerinde, çalışan Türk işçilerinin de geleceklerini Türkiye'nin gelişmesine katkıda bulunacak yollardan güvence altına alacak ve anayurtlarıyla kültürel ve sosyal ilişkilerini verimli biçimde sürdürebilmelerine olanak sağlayacaktır.

BÖLÜM IV DEVLET

- 1- ANAYASA
- 2- YARGI
- 3- YASAMA
- 4- YÜRÜTME
- 5- YEREL YÖNETİMLER

ANAYASA

AYYILDIZ PARTİ, geçmişe dönük değil, geleceğe yönelik bir anayasa hazırlayacaktır. Geçmişteki deneyimler ve aksaklıklar da göz önünde tutularak, demokratik bir devlet ve toplum yapısı öngören ve demokratik hakları ve özgürlükleri genişletirken, toplumun güvenliğini ve esenliğini de gözetten bir Anayasa oluşturulacaktır.

Anayasada, demokrasiyle gelişmenin ve etkili yönetimin gerekleri bağdaştırılacaktır.

Hazırlanacak Anayasayla, yurttaşların önündeki seçenekler daraltılmayacak, çoğaltılacaktır.

Anayasada hakça gelişmenin yolu açık tutulacaktır.

Çağdaş katılımcı ve çoğulcu demokrasinin gereklerine uygun bir felsefe temeline dayandırılacak olan Anayasayla:

* İnsanlar devlet için değil, devlet insanlar için var olacaktır.

* Ulus, onu oluşturan bireylerin toplamından üstün bir soyut kavram gibi değil, tüm yurttaşların ortak kimliği gücü ve kıvancı olarak değerlendirilecektir.

* Devlet kişilerin haklarını ve özgürlüklerini devralmayacak; kişi haklarının ve özgürlüklerinin birbirini engellemeksizin kullanımını gözetmekle görevli olacaktır.

* İktidar, kişi haklarını ve özgürlüklerini sınırlamayacak; kişi haklarıyla ve özgürlükleriyle iktidar sınırlanacaktır.

* İktidarların sınırlanmasında ulus adına görev üstlenen kurumlar, iktidara bağımlı olmayacaklardır. Yargı organlarının bağımsızlığı etkili güvencelere dayandırılacaktır.

* Kişilerin dokunulmaz hakları ve özgürlükleri bulunacaktır. Temel hakların ve özgürlüklerin hiçbir koşul altında kullanılamaz veya güç kullanılır duruma getirilmemesi güvence altına alınacaktır.

* Hiçbir makama sınırsız veya denetimsiz yetki tanınmayacaktır

* Halkın yönetime örgün ve etkin katılımı sağlanacaktır ve toplumsal örgütlerin dayanışması ve işbirliği serbest olacaktır.

AYYILDIZ PARTİ'nin halkla birlikte oluşturacağı Anayasada, "halk" kavramı, toplumbilimin, sosyal devletin, demokrasinin ve Atatürk halkçılığının gereği gibi olan yerini alacaktır.

AYYILDIZ PARTİ, Anayasa hazırlığını, her aşamasında, toplumun tartışmasına ve katkısına açık tutacaktır.

YARGI

AYYILDIZ anlayış açısından, adalet, yalnız devletin temeli değil, hakların ve özgürlüklerin de güvencesidir ve iktidarın demokratik hukuk devleti kurallarına göre sınırlandırılmasında önemli bir etkidir.

Bu işlevleri yerine getirebilmeleri için, yargı organlarının bağımsızlığı kesin güvenceye kavuşturulacak ve hiçbir koşul altında sınırlandırılmayacaktır.

Hiçbir kurul, makam veya kişi yargı denetiminin dışında veya üstünde tutulmayacaktır.

Sorgulamanın, her aşamasının, insanlık onuruna saygılı biçimde ve demokratik hukuk devleti kuralları içinde yapılması, bağımsız yargı organlarının güvencesi altına alınacaktır.

Savunma hakkı geliştirilecektir.

Gözaltı süresi kısaltılacaktır.

Tutukluluk süresi sınırlanarak, yargılamanın uzamasının fiili cezaya dönüşmesi önlenecektir.

Cezalar arasındaki dengesizlikler giderilecek ve genellikle cezalar çağdaş uygar ülkelerdeki ölçütlere uygun düzeylere indirilecektir.

Ölüm cezası kaldırılmayacak, vatan hainliği ve daha ağır suçlar için uygulanacaktır ve ayrıca ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası uygulamaya konulacaktır.

İnfaz sisteminin eğitici ve suçluları topluma kazandırıcı bir nitelik edinmesi sağlanacaktır.

Hak aramak kolaylaştırılacak ve ucuzlatılacaktır.

YASAMA

Yasama çalışmalarında demokratik katılım, demokrasiye gerçeklik kazandırmanın önemli kurallarından biridir.

Yasama çalışmalarının başarısı, çabuk yasa çıkarmakla değil, olabildiğince geniş bir kamuoyunca benimsenip desteklenen kalıcı ve geçerli yasalar çıkarmakla ölçülür.

Kamuoyu katılımı olmaksızın, dar bir çerçevede oluşturulan ve parlamento çoğunluğuna dayanılarak çıkarılan yasaların sakıncaları, yürürlüğe girişlerinden sonra görülür ve o aşamadan sonra sakıncaların giderilmesi güçleşir. Sağlıklı yaklaşım, yasaları, tasarı bile değil, henüz taslak durumundayken, kamuoyunun tartışmasına sunmak, sakıncalı ve geçersiz yönlerini önceden görerek gidermektir.

Yasama organında ortaya çıkabilecek tıkanıklıklar nedeniyle yasama çalışmalarının sürüncemede kalması ne kadar sakıncalı ise, kamuoyunun açık tartışmasına ve katkısına sunulmadan çabuk yasa çıkarmak da en az o kadar sakıncalıdır.

AYYILDIZ PARTİ, yasaların çabuk çıkmasından çok, toplumca benimsenir nitelikte çıkmasını gözetir. Bunu sağlamak üzere:

* Yasalar tasarıya dönüştürülmeden ve yasama organına sunulmadan önce, kamuoyunun açık değerlendirmesine ve tartışmasına sunulacaktır.

* İlgili bütün toplum kesimlerinin, demokratik yöntemlerle, görüşleri alınacaktır.

* Parlamento çoğunluğundan önce, toplumun desteği aranacaktır.

* Bakanlar Kurulunun yasa gücünde kararname çıkarma yetkisi kaldırılacaktır.

Öte yandan, yasalar üzerinde Anayasa Mahkemesinin denetim olanakları genişletilecek ve toplumsal örgütlerin de Anayasa Mahkemesine başvurma olanağı sağlanacaktır.

Büyük Millet Meclisinin yasama ve denetleme işlevlerini verimli ve etkili biçimde yerine getirmesini sağlamaya çalışırken, öncelikle, milletvekilinin kişiliğini ve özgürlüğünü korumak ve çalışmasını kolaylaştırmak gerekir.

Milletvekilinin kişiliği ve özgürlüğü ile parti disiplininin gerekleri sağlıklı bir denge içinde gözetilmelidir.

Milletvekilinin partisinden ayrılmasını ve başka bir partiye geçmesini güçleştirici kurallarsa böyle bir sağlıklı denge kurulmasını olanaksız kılmaktadır. Bu tür kurallar, milletvekilini, demokrasiyle bağdaşmayacak ölçüde, parti yönetiminin boyunduruğu altına sokabilir ve parti içi demokrasiyi yıkabilir.

Çok partili siyasal yaşamın sarsıntı geçirdiği ve siyasal eğilimlerin henüz yerli yerine oturmadığı bir ülkede bu tür kuralların sakıncası büsbütün artar. Özellikle böyle bir ülkede, değişik hatta karşıt eğilimlerin, bir parti içinde bir araya gelme olasılığı vardır. Bu eğilimlerden biri parti içinde egemen duruma gelirse, o eğilimi içine sindiremeyen bir milletvekilini aynı partide kalmaya zorlamak, ne siyasal tutarlılıkla, ne demokrasiyle ne de milletvekilinin kişiliği ve özgürlüğü ile bağdaşır.

AYYILDIZ PARTİ, milletvekillerinin bu tür baskılardan ve zorlamalardan kurtarılmaları ve kendi siyasal eğilimlerine göre parti seçme özgürlüğüne kavuşmaları için uğraş verecektir. Bu, yalnız milletvekilinin kişiliği ve özgürlüğü bakımından değil, parti için demokrasinin ve uzlaşmanın sağlanması bakımından da gereklidir.

Milletvekillerinin çalışmalarını kolaylaştırmak ve verimlerini arttırmak için de AYYILDIZ PARTİ, parlamentoda, yeterli uzman ve sekreteryaya kadrolarının milletvekillerine hizmet sunması gereğine inanmaktadır.

YÜRÜTME

AYYILDIZ PARTİ, kamu yönetiminde demokrasinin gereklerini etkin yönetimin gerekleriyle bağdaştıracaktır. Kamu yönetiminin iktidar değişikliklerinden etkilenmesini önleyerek, sürekliliğini, istikrarını ve yansızlığını sağlayacaktır.

Bunların gerçekleştirilebilmesi için:

* Yürütme yetkisinin kullanımında Bakanlar Kurulunun ağırlığı, sorumluluğu ile orantılı olarak arttırılmalıdır.

* Bakanlar Kurulu üzerinde ve genel olarak yürütme üzerinde, yasama ve yargı organlarının denetimi etkili kılınmalıdır.

Bu denetim olağanüstü halde ve sıkıyönetimde de geçerli olmalıdır.

* Bakanlar Kurulunun Anayasa ve yasalar çerçevesinde alacağı kararları uygulamakla yükümlü olan kamu yönetimi, bu yükümlülüğü yerine getirirken, Devlete ve yurttaşlara karşı temel görevlerinin sorumluluğunu kendi başına taşımalı; baskılara, kayırmalara ve yasadışı kayırmalara karşı korunmalıdır.

* Her hükümet, siyasal kararların kamu yönetimine aktarılmasında ve bu kararlarla ilgili uygulamaların gözetiminde etkisi bulunan sınırlı sayıdaki belirli kamu görevlerine, o görevleri üstlenme hakkını edinmiş kişiler arasında, uygun gördüklerini serbestçe atayabilmelidir; ancak bunun dışındaki atamalara ve genel olarak kamu görevlilerinin özlük haklarına karışmamalıdır; bunlar, kamu yönetiminin nesnel kurallarına göre kendiliğinden yürümelidir.

* Kamu görevlilerinin yetkileriyle ve güvenceleriyle birlikte sorumlulukları da arttırılmalıdır. Bunun yanı

sıra, sorumluluğun yaygınlaşp dağılması ve belirsizleşmesi önlenmelidir. Bu amaçla, kamu yönetimine ilişkin Bakanlar Kurulu kararlarının konuları da sınırlandırılmalıdır. Kamu görevlileri, yalnız yaptıklarından değil, ihmallerinden de sorumlu tutulmalıdır.

Bu düzenlemeler gerçekleştirilirken, aynı zamanda,

— Kamu yönetimi merkeziyetçilikten kurtarılacaktır ve yurttaşların sorunlarının veya yerel sorunların yerinde çözülmesi güvence altına alınacaktır.

— Kamu yönetimi üzerinde etkili bir halk denetimi kurulacaktır.

— Demokratik bir süreç içinde kamu görevlilerinin, halkın, Yönetim ve işletmecilik uzmanlarının görüşleri alınarak, kamu yönetiminde çalışma koşullarını, iş akışını ve topluma hizmeti sürekli iyileştirmeye çaba gösterilecektir. Kamu görevlilerine gerek bu amaçla, gerek kendi haklarını koruyabilme ve geliştirebilme amacıyla örgütlenme hakkı sağlanacaktır.

* Kamu yöneticiliği çekici duruma getirilecektir; nitelikli uzmanların ve tekniksiyenlerin yurda dengeli dağılımı ve özellikle geri kalmış yönlerde, toplum kalkınmasına etkin katkıda bulunmaları bir düzene bağlanacaktır.

* Bazı duyarlı görevlerden emekliye ayrılan kamu görevlilerinin, belirli bir süre, özel sektörde görev üstlenmelerini önleyecektir. Bu sınırlama kapsamına girecek olan kamu görevlilerine emeklilikte özel olanaklar sağlanacaktır.

YEREL YÖNETİMLER

AYYILDIZ PARTİ, yerel yönetimleri, demokrasiyi temelden güçlendirmenin ve demokratik halk katılımıyla gelişmeyi hızlandırıp yaygınlaştırmanın en verimli aracı olarak değerlendirecektir.

Bu amaçla;

* Yerel yönetim çalışmalarına halkın sürekli ve etkin katılımını, köylerden ve mahallelerden başlayarak, bir düzene bağlayacaktır.

* Yerel yönetimlerin halkla sürekli iletişim içinde bulunmasını gözetecektir.

* Yerel yönetimlerin, halk dayanışmasıyla, ekonomik kalkınmaya, genel anlamda gelişmeye ve yerel planlamaya öncülük etmesini ve genel planlama çalışmalarına etkin katılımını sağlayacaktır.

* Yerel yönetimler üzerinde merkez yönetiminin vesayetini kaldıracaktır. Yerel yönetimlerin, belli kurallar içinde ve demokratik denetim altında, yetkilerini, bağımsız çalışma ve kaynak oluşturma olanaklarını büyük ölçüde genişletecektir.

* Köykentler için ekonomik işlevi ağırlık taşıyan bir yerel yönetim biçimi oluşturacaktır.

* Yerel yönetimler arasında, makine parklarının ve teknik olanakların tam kapasiteyle değerlendirilmesini sağlayıcı bir işbirliği ve dayanışma düzeni geliştirilecektir.

* Düzensiz kentleşmeyi ve sağlıksız toprak kullanımını önlemek üzere, belediye sınırları dışındaki yörelerde, fiziki planlama bakımından, ilgili kuruluşları ile belediyelerin ortak denetimi altına alınacaktır.

BÖLÜM V

İNSAN VE TOPLUM

1- EĞİTİM

KÜLTÜR

SANAT VE

SPOR

2- KONUT

3- İNSAN VE ÇEVRE SAĞLIĞI

EĞİTİM KÜLTÜR SANAT VE SPOR

Eğitimin, kültür, sanat ve spor alanlarında AYYILDIZ PARTİ'nin özgürlükçü eşitlikçi ve demokratik kurallarına göre düzenlemeler yapılacaktır.

* Eğitim kurumlarında tek yanlı öğretimden çok öğrenciyle öğretmen arasında diyaloga, iletişime ve etkileşime ağırlık verilecektir.

Eğitimin her dalında çağdaş eğitim yöntemleri uygulanacak ve bu yöntemlerin geliştirilmesine öğretmen ve öğrencilerin ortak katkıları özendirilecektir.

Eğitimde kişiliğin, özgür düşünceliğin, demokratik davranışın ve katılımın, araştırmacılığın, yaratıcılığın, yapıcılığın ve üretkenliğin, çocukluktan başlayarak gelişmesi özendirilecektir.

* Üniversite özerkliğine gerçeklik kazandırılırken, öğretim üyelerinin ve öğrencilerin, yönetime ve program düzenlemelerine demokratik ve yapıcı katılımları sağlanacaktır.

* Eğitim her yaşta açık, sürekli ve parasız olacaktır.

* Gençlerin, yetişecekleri alanları seçme özgürlüğü genişletilecektir.

* Eğitim düzeyinin yükseltilmesi için zorunlu eğitimin liseyi de kapsamasını sağlamak için çalışmalara girilecektir.

* Yabancı dil okullarının öğrencilere daha faydalı olması için gereken yeniliklere eğitim imkânları yaratılacaktır.

Gençlerin geleceklere, eğitim kurumlarının giriş kapılarıdaki sınavlardan çok, eğitim sürecinde ortaya çıkacak eğilim ve yeteneklere göre belirlenecektir.

Gerek üniversitelerde, gerek orta eğitim kurumlarında geniş ders seçme serbestliği tanınacaktır.

* Askeri okullar dışında tüm orta eğitim kurumları tek çatı altında toplanacaktır.

Böylece ders seçme olanakları arttırılacağı gibi, öğretim üyelerinin, yapıların ve ders araç ve gereçlerinin ortak değerlendirilmesi yoluyla, orta eğitim kurumları arasındaki denksizlik de giderilebilecektir.

Yine bu yoldan, eğitimde birlik kendiliğinden güvence altına alınacak; değişik dallarda yetişen gençlerin birbirlerini daha iyi tanıyıp anlamaları sağlanacak ve toplumsal dayanışmanın temelleri okullarda atılmaya başlamış olacaktır.

* Çağdaş eğitim ve iletişim teknolojilerinden yararlanılarak, kitaplıklar ve kitap ödünç verme sistemi yurdun her köşesine eriştirilerek, eğitici video ve teyp arşivleri oluşturularak, her düzeyde eğitim, tüm yurttaşların yararına sunulacaktır.

Çağdaş eğitim teknolojilerinden yararlanılarak yapılan uzaktan eğitim yüz yüze eğitimle desteklenecektir. Bu amaçla değişik yörelerde süreli kurslar düzenlenecektir ve gezici eğitim ekipleri kurulacaktır.

Köykenlerin kurulmasıyla birlikte, tüm eğitim olanaklarından, köylüler de kentlerde yaşayanlar kadar yararlanabilecektir.

* Üstün zekâlı çocuklar için daha geniş ve güzel eğitim ortamları sağlama çalışmalarına girilecektir.

* Toplum kalkınmasına gençliğin katkısı, yaparak ve yaşayarak eğitimde ve öğretim çağındaki gençlerin toplumsal ilişkilerinde önemli bir öge olarak değerlendirilecektir.

* Eğitim, gelişmenin gerektirdiği insan gücü gereksinmesini karşılayacak biçimde planlanacaktır.

* Ekonomik yapıda değişimleri ve teknolojik yeniliklere herkesin uyum sağlamasını ve meslek veya

sanat edinimini kolaylaştırıcı, her yaş grubuna yönelik eğitim programlarıyla, işsizliğin önlenmesine eğitimin katkısı arttırılacaktır.

* Çocuk yuvaları yaygınlaştırılarak okul öncesi eğitim kurumlarına dönüştürülecektir.

* Emeklilere ve genel olarak yaşlılara, boş zamanlarını üretici ve yaratıcı çalışmalarla değerlendirmeyi özendirici eğitim programları sunulacaktır.

* Özürlülerin eğitimine ve eğitim yoluyla kişilik ve yeteneklerini geliştirmelerine, meslek veya sanat edinmelerine özen gösterilecektir. Özürlülerin, kültür, sanat ve spor çalışmalarına katılabilmeleri sağlanacaktır.

Körler için zengin bir kabartma yazılı kitaplık ve teyp arşivi oluşturulacaktır.

* Yönetim için gerekli bilgiler halka geniş ölçüde ulaştırılarak, bu bilgiler, ayrıcalıklı çevrelerin tekelinde bir egemenlik aracı olmaktan çıkarılacaktır.

* Başta sendikalar ve kooperatifler olmak üzere, çalışan halk kesimlerinin toplumsal örgütleri, halkın kültür düzeyini yükseltmek ve demokrasi bilincini geliştirmek için, halka örgütlenme, yönetim, kooperatifçilik ve işletmecilik bilgisi ve eğitimi vermek için meslek ve sanat edinimine katkıda bulunmak için, gençlere, yetişkinlere, işsizlere ve özürlülere yönelik eğitim ve kültür çalışmalarına özendirileceklerdir.

Bu amaçla, eğitim ve kültür merkezleri, halka açık toplantı salonları kurmaları desteklenecektir.

* Yeni yetişen kuşakları ve genel olarak toplumu çağdışı veya demokrasiye ters düşen kültür koşullandırmaları altına sokma girişimlerini etkisiz bırakmaya özen gösterilecektir.

* Kültür alanında özerk kurumlaşma olanakları genişletilecektir.

O arada, Atatürk'ün kişisel vasiyetinin ve mirasının gereği, hukuk devleti kurallarına uygun olarak yerine getirilecektir.

* Çeviri çalışmaları devlet katkısıyla genişletilerek, Türk toplumunun, bilim, yazın ve sanat alanlarında dünyadaki gelişmeleri yakından izleyebilmesi sağlanacaktır.

* Kültür, sanat ve spor çalışmaları yurdun ve kentlerin her yöresinde ve toplumun her kesiminde yaygınlaştırılacaktır.

Köykentlerle birlikte, bu çalışmalar geniş ölçüde köylülere de sunulabilecektir.

Bu çalışmalarla ilgili kuruluşların, yapıların, alanların, araç ve gereçlerin ortak kullanımı ve herkese açık olması sağlanacaktır.

Dinlence aylarında okul yapılarından halka açık eğitim ve kültür çalışmaları için yararlanılacaktır.

* Televizyon programlarının, kültürde, sanatta ve sporda halkı seyirci durumunda bırakmaması, etkin katılıma ve yaratıcılığa da yönelip özendirilmesi, gözetilecektir.

* Kitle iletişim araçlarından halk sanatlarını canlandırıp, geliştirici yönde yararlanılacak ve halk sanatlarına halkın yaygın ve etkin katılımı özendirilecektir.

* Köylülerin tüm sanat çalışmalarına etkin katılım olanakları sağlanacaktır.

* Tiyatro önemli bir eğitim ve kültür aracı olarak bütün ülkeye, o arada köykentlerle birlikte köylere yaygınlaştırılacaktır ve halk katılımı bu alanda da desteklenecektir.

* Çok sesli musikiye yönelim özendirilirken, özgün Türk musikisi de yozlaştırıcı etkilerden korunacaktır.

* Görsel sanatların kentleşmede ve günlük yaşamda işlevsel yer kazanması desteklenecektir.

* Belirli bir düzeye erişen Türk sinemacılığının özgürlük içinde gelişmesine ve dünyaya açılmasına yardımcı olunacaktır.

* Başta kitap olmak üzere, kültür, sanat ve spor araçları devlet desteğiyle ucuzlatılacaktır.

* Yurdun her köşesinde ve toplumun her kesiminde spor çalışmalarına etkin halk katılımı sağlanmadıkça, spordan, insan kişiliği ve sağlığı için ve toplumsal ilişkiler için beklenen yarar elde edilemeyeceği gibi, profesyonel sporun kaynağı da kısır kalacağından amatör spora öncelik

tanınacaktır.

Profesyonel spordan sağlanan gelirin önemli bir bölümü amatör spor kulüplerine ve kitle sporuna ayrılacaktır.

* Spor kulüpleriyle üst kuruluşlarının yönetimleri demokratik seçim yoluyla oluşturulacaktır.

Demokratik davranış ve dayanışma spor yoluyla da geliştirilecektir.

* Kültür, sanat ve spor alanlarında çalışanlar için yeterli bir sosyal güvenlik düzeni kurulacaktır.

KONUT

Konut sorununu çözmek için AYYILDIZ PARTİ, henüz yerleşime açılmamış yörelerde yeni yerleşim alanları belirleyecektir. Buralarda, ilgili kamu kuruluşlarının ve yerel yönetimlerin işbirliğiyle, tüm altyapıları hazırlanmış arsalar üretilecektir.

Bu arsalar, düzenli ve sağlıklı kentleşmeyi güvence altına alıcı ve vurgunculuğunu önleyici koşullarla, kooperatiflere, kamunun veya özel sektörün toplu konut kuruluşlarına ve kendi evini yapmak isteyenlere sunulacaktır.

Devlet eliyle üretilen arsaların toprak değerinde oluşturacağı artışlar, arsa ve konut üretim fonlarında birikecektir. Böylelikle, devletin başlangıçta ayıracağı kaynaktan sonra, arsa ve konut sorunu, kendi kaynağını büyük ölçüde kendi yaratan ve maliyeti düşüren bir çözüme kavuşturulmuş olacaktır.

Eski yerleşim merkezlerindeki, yaşamını doldurmamış yapıların yıkılarak yenilerinin yapılması yerine, yeni yapılar için yeni yerleşim alanlarının seçilmesi özendirilecektir. Böylece büyük bir kaynak savurganlığı önlenmiş olacaktır.

O arada, eski yapıların veya gecekonduların onarımı, çağdaş ve uygar yaşama uygun duruma getirilmesi, kredi kolaylıklarıyla desteklenecektir.

Sorunları onarımla veya iyileştirmesiyle çözülemeyecek durumdaki gecekondular semtlerinde yaşayanların, yeni yerleşim alanları açıldıkça, oralarda ev edinmeleri kolaylaştırılıp özendirilecektir.

Bu durumdaki semtlerin arsaları ekonomik bakımdan verimli biçimde değerlendirilerek elde edilecek kaynaklar, öncelikle o semtlerden yeni yerleşim alanlarına geçecek olanların konut gereksinimlerini karşılamada kullanılacaktır.

Hiç kimsenin evi, en az eşdeğerde bir konut edinme olanağı sağlanmadan yıkılmayacaktır.

Tüm bu düzenlemelerle, gecekondular sorunu da, kendiliğinden sağlıklı, hakça ve ekonomik bir çözüme ulaştırılabilecektir.

Yeni yerleşim alanlarına öncülük eder ve katkıda bulunurken, devlet ve yerel yönetimler, kiralık konut stokları oluşturmaya öncelik vereceklerdir.

Öylelikle, kira sorunu çözüm yoluna gireceği gibi, dar ve orta gelirli, konut yaptırmak için bütçelerini zorlama durumundan kurtulacaklardır.

Kamu görevlilerinin konut gereksinmesi, bir uçta kiralının çok yüksek olduğu, öbür uçta da barınma olanaklarının çok yetersiz bulunduğu yerlerden başlanarak, devletin ve yerel yönetimlerin kiralık konut yapımı programları çerçevesinde karşılanacaktır.

Öte yandan köy-kentler hareketiyle ve gelişmenin tüm yurda ve kırsal alanlara yaygınlaştırılmasıyla kentlere akının yavaşlaması da, konut sorununu önemli ölçüde hafifletecektir.

Köy-kentler kurulurken, yeni yerleşim ve konut sorunları çıkmamasına özen gösterilecektir. Köy-kentler, yeni yerleşim merkezleri olarak değil, çevre köylerin ortak gelişme, çalışma, hizmet ve altyapı merkezi olarak öngörülmektedir. O nedenle, çevre köyler halkının köylerinde kalmaları, yerleşim merkezleri olarak köylerini geliştirmeleri ve köylerindeki barınma olanaklarını iyileştirmeleri, devlet desteğiyle özendirilecektir.

Yine köy-kentler kurulurken, buralarda arsa vurgunculuğunu kesin olarak önleyici önlemler alınacaktır. Deprem bölgelerinde depreme dayanıklı konut yapımı, devletin konut alanında öncelik taşıyan bir

görevi olacaktır.

İNSAN VE ÇEVRE SAĞLIĞI

İnsan sağlığını korumak ve insanın gerek düşünsel, gerek bedensel gelişmesini her türlü engelden kurtarmak, insanca ve hakça bir düzende, devletin önde gelen bir işlevidir.

Çevre sağlığı da insan sağlığının temel koşullarındandır.

AYYILDIZ PARTİ, sağlıklı yaşamı her yönüyle bütün toplumda güvence altına alan bir sosyal güvenlik sistemi geliştirecektir. Sağlık sorunu, büyük ölçüde, sosyal güvenlik çerçevesinde çözülecektir.

Bunun yanı sıra, koruyucu hekimlik yaygınlaştırılacaktır.

Köykent uygulaması, sağlık hizmetlerinin, yeterli düzeyde ve düşük maliyetle, tüm köylülerin ayağına kadar götürülebilmesini sağlayacaktır.

Sağlıklı yaşam ve beslenme konusunda, radyo ve televizyondan da yararlanılarak, yaygın ve sürekli eğitim yapılacaktır.

Hakça gelir dağılımıyla ve izlenecek tüketim politikasıyla, insanların sağlıklı yaşaması ve beslenmesi kolaylaştırılacaktır.

Halkın, kaplıcalardan, daha bilgili olarak yararlanması ve Türkiye'nin bu alandaki zengin olanaklarının, çağdaş işletmecilik anlayışıyla, gelişmeye de katkıda bulunacak biçimde değerlendirilmesi sağlanacaktır.

AYYILDIZ PARTİ, doğa zenginliklerini değerlendirirken, doğa dengesini olabildiğince gözeterek çevre sağlığında geliştirip koruyacaktır.

Doğa sevgisi ve doğayı koruyarak değerlendirme alışkanlığı ve yeteneği, okul öncesi eğitimden başlayarak, insanlara işlenecektir.

Yeni yerleşme alanları ve köykentler, insanı doğa güzelliğinden uzak düşürmeyen ve doğadaki sağlık ve mutluluk kaynaklarından yoksun bırakmayan bir düzenlemeyle kurulacaktır.

BÖLÜM VI

KURALLAR

KURALLAR

AYYILDIZ PARTİ

ATATÜRK'ÜN

Ulusal egemenlikle demokrasiyi,

Bağımsızlıkla özgürlüğü,

Milliyetçilikle halkçılığı,

Türk Ulusu ile Türkiye'yi

Ve yurttan barışla dünyada barışı

Bütünleştiren;

Ulusallıkla çağdaşlığı,

Düşünce özgürlüğüyle inanç özgürlüğünü bağdaştıran;

Din, mezhep ve soy ayrımcılığını tek bir ulustan olmanın

Bilincinde önleyen

İnsanlık, ulus ve toplum anlayışlarına bağlılığı, tüm uğraş ve tutumlarında temel kural sayar.

AYYILDIZ PARTİ, "bilimsel"liğe özenmekle birlikte bilimsel kuşkuculuğa yer vermeyenlerin ve "tek yol" gibi gösterdikleri bir doğrultuda toplumu gütmeye hakkını kendinde görenlerin bağlandığı türden bir

doğmacılık değildir;

Kusursuz toplum ve yeryüzü cenneti hayalleri uğrunda yaşayan kuşakları feda edebilen bir ütopyacılık değildir;

Toplumların geçmişteki veya gelecekteki gelişmelerinin zorunluluk yasalarıyla belirlendiğini öne süren; o arada sınıf çatışmasını veya "kapitalizmin çöküşü"nü kaçınılmaz sayan bir yazgıcılık değildir.

Bu tür solculuk anlayışlarının dışında ve karşısında yer alan AYYILDIZ PARTİ, demokrasinin herkese geniş seçme özgürlüğü tanıyan çerçevesinde, bir siyasal ve ahlaki seçenektir.

Bu seçeneğin gerekleri, halka karşı değil, halkın onayı, katılımı ve öncülüğü ile yerine getirilir.

AYYILDIZ Kendi yolunu "seçeneksiz"miş gibi göstererek, başka seçenekleri yasaklamaya kalkışarak veya geçersiz sayarak değil; kendi seçimi olan yolun daha geçerli, daha iyi, daha insanca olduğunu kamuoyuna benimsetmek ve uygulamada kanıtlayarak güçlenir ve amacına doğru ilerler.

AYYILDIZ PARTİ,

İnsanca ve hakça bir düzen değişikliğini toplumdaki çelişkilerin ve gerilimin artmasından ve sınıf çatışmasına dönüşmesinden beklemez. Devletin de başka güçlerin de halkı ezemeyeceği, emeğin sömürülemeyeceği, hakların ve özgürlüklerin olanak eşitliğiyle gerçeklik kazanacağı ve herkesin ömrü boyunca dirlik, düzenlik içinde, her bakımdan güvenlik içinde yaşayacağı bir düzene, gerilimleri gidererek, çelişkileri yumuşatarak erdirmeye çalışır.

AYYILDIZ PARTİ,

Çatıştırıcı değildir, uzlaştırıcıdır. Sosyal güçler arasında hakça bir denge sağlayarak uzlaşma yolunu açar; herkesin ve her toplum kesiminin, haklarını ve özgürlüklerini, birbirlerine engel olmaksızın kullanmalarını böyle bir sosyal güçler dengesiyle güvenceye kavuşturur.

AYYILDIZ PARTİ,

Araçların amaçlarla tutarlı olmasını gözetir. Amaçlarında olduğu kadar araçlarında ve yöntemlerinde de barışçıdır ve demokratiktir.

İnsanca ve hakça bir düzene erişebilmek için, öyle bir düzene toplumda duyulan özlemi yaygınlaştırmaya çalışır ve yaygınlaştıkça da, bu özlemi, demokratik süreç içinde, ulusal iradeye dönüştürür.

Ulusal iradenin karşısına çıkabilecek engelleri aşmada en büyük güvence olarak demokrasiyi ve halkın demokratik bi-lincini görür.

AYYILDIZ PARTİ,

Güçsüzleri güçlendirmeyi, özgürce ve insanca yaşama olanağına kavuşturmayı, gelir dağılımında da, özveride de adaleti yaygınlaştırmayı öncelikle gözetirken; toplumun her kesimine huzur getirmeyi, herkesin geleceğe güvenle bakmasını sağlamayı görev bilir.

Yeni bir sınıf egemenliğinin kurulmasını değil, her türlü sınıf egemenliğinin ve ayrıcalığının kaldırılmasını ve önlenmesini amaçlar.

Var olanın dağılımında adalet sağlamakla yetinmez; halk katılımıyla ve halkın önderliğinde, toplumun birikimlerini ve yapıcı ve girişimci gücünü, daha çok daha verimli üretime ve üretken yatırımlara yöneltir.

Sosyal adaletin ve sosyal güvenliğin yaygınlaşmasını, demokrasinin ve özgürlüklerin genişlemesini, kalkınmanın ve her alanda gelişmenin hızlandırılmasıyla birlikte gözetir.

AYYILDIZ PARTİ,

Üretkenliği, yalnız ülkenin ve toplumun değil, kişiliğin de gelişiminde önemli bir etken olarak değerlendirir;

Tüketimi adaletle yaygınlaştırırken, savurganca tüketimden sağlıklı tüketime geçişi özendirir.

İnsan yaşamının manevi yönden zenginleşmesine öncelik verir;

İnsan yaratıcılığının ve üretkenliğinin yapıtlarıyla doğa zenginleştirilirken, doğadaki dengeyi korumayı ve gelişmeyle doğa arasında uyum sağlamayı gözetir ve toplumda bu anlayışı geliştirici bir kültür ve

davranış ortamı sağlamaya çalışır; eğitim politikasında buna özen gösterir.

AYYILDIZ PARTİ,

İnsan kişiliğinin olduğu kadar, toplumun ve ülkenin de gelişimini yaygın ve sürekli eğitimle destekler ve hızlandırır.

Üretkenlikle, yaratıcılık ve yapıcılıkla teknolojik değişimlere uyum sağlamada ve işsizliği önlemede, eğitimi en önemli etkenlerden biri olarak görür ve değerlendirir.

Eğitimin, demokrasiyi güçlendirici, demokratik hakları ve özgürlükleri halk bilincinde sağlam temellere kavuşturucu nitelikte olmasını gözetir.

Eğitimin, demokratik dayanışma, katılım ve örgütlenme alışkanlıklarını ve yeteneklerini toplumda geliştirip yaygınlaştırmasını gözetir.

Eğitimin; halkı, devlet yönetimi ve ekonomiye yönlendirebilmek için gerekli bilgiyle donatmasını gözetir.

Bağnazlığı, dogmacılığı önleyici, düşünsel yaratıcılığı geliştirici, bilimsel kuşkuculuğu özendirici bir eğitim politikası izler.

AYYILDIZ PARTİ,

Toplumda hoşgörünün gelişip yaygınlaşmasıyla yetinmez, hoşgörüden de öte, karşıt düşüncelerin özgürce açıklanmasını, yanlıgılardan, saplantılardan, koşullanmalardan kurtulabilmenin, görüş ufkunu genişletebilmenin ve birbirini daha iyi anlayabilmenin bir gereği olarak özendirir.

AYYILDIZ PARTİ,

Ulus'u yurttaşlar toplamının üstünde bir soyut varlık gibi değil, tüm yurttaşların ortak kimliği olarak görür;

Toplumun devlet güdümünde değil, devletin toplum güdümünde olmasını gözetir; ve böylece,

Ulus kavramını da, devlet kavramını da insancılaştırır.

Kamu yönetiminin, bu anlayışa uygun olarak devletle halkı yabancılaştırmayacak biçimde işlemesine önem verir.

Adaleti yalnız devletin temeli olarak değil, insan haklarının ve özgürlüklerinin de her türlü baskıdan uzak bir güvencesi olarak görür.

İçte ve dışta izlenecek güvenlik politikalarının ve bu politikalar doğrultusunda alınacak önlemlerin, demokrasi kurallarıyla, demokratik haklarla ve özgürlüklerle çelişmemesine özen gösterir.

AYYILDIZ PARTİ,

Türkiye için, laikliği, çağdaşlaşmanın, düşünce ve inanç özgürlüğünün ve demokrasinin kesin gereklerinden biri olduğu kadar, ulusal birliğin ve bağımsızlığın bir temel koşulu olarak da görür.

Türkiye'nin bölge ülkeleriyle işbirliğini ve dayanışmasını geliştirirken, laikliğin gölgelenmesini ve laik devlet kavramıyla hiçbir koşul altında çelişkiye düşülmemesini gözetir.

Bu anlayış içinde, dinsel inançlara en geniş özgürlüğü tanıır ve ayrımsız saygı gösterir.

AYYILDIZ PARTİ,

Gerek uluslar arası bağlantılardan, gerek bölge ülkeleriyle dostluk ve işbirliği ilişkilerinden, Türkiye'nin sosyal ve ekonomik düzeninin hiçbir şekilde etkilenmemesine ve demokratik gelişmenin bu bağlantılar veya ilişkiler nedeniyle engellenmemesine özen gösterir.

AYYILDIZ PARTİ,

Amaçların doğrultusunda uğraş verirken,

Ve

Türk ulusunu insanlık ailesinden ayrı tutmayan, onu insanlık ailesinin eşit, saygın ve bağımsız bir üyesi olarak yücelten bir milliyetçilik izlerken,

Dünyada hakça düzen oluşmasına;

Gelişme düzeyleri arasındaki büyük dengesizliklerin giderilmesi için bölgesel işbirliğine ve dayanışmaya;

Hiçbir ülkenin içişlerine karışılmaksızın, özgürlüklerin ve insan haklarının dünyada yaygınlaşmasına;
Yok, edici silahlar dengesinden değil, karşılıklı güven ve işbirliğinden kaynaklanan sağlıklı ve evrensel barışa;

Ve

Türkiye'nin, kendi bölgesinde de, bütün dünyada da, bir barış ve güven etkeni olmasına,
Özen gösterir ve katkıda bulunur.